PERŞEMBE
24
ŞUBAT
1938

TELEF[illegible] 24318 [illegible] 24310
TELGR[illegible] [illegible]AN. İSTANBUL
ÜÇÜNCÜ YIL — No. 1012
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Satılık Villâ Fenerbahçe — Kalamış caddesi üzerinde tramvay durağında, 5000 metre murabbaı çiçekli, bağlı ve meyvalı bahçe içinde Avrupa tarzı mimarisinde yapılmış güzel bir villâ satılıktır. İzahat için Bahçekapıda Liman hanında Asma kat 63 numarada Umum Emlâk İşlerine müracaat edilmesi. Telefon: 22775

Dost Diplomatlar Aramızda

Balkan Konseyinin Arifesinde

Ahmet Emin YALMAN

Bugün Romanyanın yeni anayasası hakkında Romen milletinin reyine müracaat ediliyor. Yeni anayasada hiç şüphe yok ki demokrasi şekillerinden büyük fedakârlıklar vardır. Fakat bunların münakaşası, Romenlere ait bir aile işidir.

Romanyanın müttefikleri ve dostları arasında derin alâkalar uyandıran mesele, Romanyanın haricî işlerinde tam Romen millî ölçülerine uygun bir millî siyaset tutulması ve haricî telkin ve tesirlere imkân bırakabilecek kapıların sıkı bir surette kapanmasıdır.

Balkon konseyinin toplantısı arifesinde Romanyadaki istikrarsızlığın ve ifratçılığın ortadan kalkması ve böyle bir milli manzara belirmesi memnuniyetle karşılanacak bir hâdisedir. Romanyanın tuttuğu yol. Balkan birliğinin ruhuna uygun bir gidiştir.

Balkan birliğinin başlıca hedefi, Balkan milletlerinin, yakın tarihin acı günlerinde olduğu gibi, şu veya bu büyük devletin yedeğine düşmemeleridir. Başkalarının mukadderatlarına sırf öz milli menfaatleri bakımından hâkim kalmalarıdır.

Balkan birliği, bu yüksek gayeleri elbirliğile korumıya mahsus müşterek bir cephedir.

Balkan milletlerinden herhangi birinin; sağdan veya soldan esen rüzgârlardan biri tarafından sürüklenmesi, Balkan birliğinin ruhunu öldürecek bir felâket olur.

Türkiye, Mütareke devrinin acı tecrübelerinden sonra doğrudan doğruya milli siyaset ve umumi menfaat yolunu tutmuş ve bu tabiî hedefe kestirme yoldan, az sarsıntı ile varmıştır. Hareket noktasına nisbet edilmek şartile bol ve geniş verim alınması bu sayededir.

Yunanistanda bir aralık fırkacılık sisi gözleri o kadar bağlamıştı ki, Yunan millî menfaatleri gözden uzak düşmüş ve siyasî mücadele cephesinde hariçten gelen sağ ve sol cereyanlarının çarpıştığı görülmüştür. General Metaksasın ağır mesuliyetler altına girmekten çekinmiyerek oynadığı tarihi rol, Yunan milli menfaatini kurtarmak, Yunanistanın gidişinde Yunan milli ölçülerini hâkim kılmaktır.

Yugoslavyada vaziyet, haricten gelen cereyanlardan başka dahili birtakım ihtilâf sebeplerini de adım adım tasfiyeyi icap ettiriyordu. Doktor Stoyadinoviç, bu çetin işi başarırken, milli ölçüleri hiçbir zaman elden bırakmamıştır. Yugoslavyanın mukadderatına milli menfaatlerin hâkim kalması idealinden hiçbir fedakârlık kabul etmemiştir.

Romanyada fırkacılık vaziyeti bu aralık o şekli almıştı ki, Romen parlâmentosunda dokuzda bir nisbetinde azası bulunan müfrit bir fırka iş başına gelebilmiş ve Romanyayı yabancı memleketlerin yedeğine düşürecek şekilde cereyanlar açmıştır. Bu siyasetin acı neticeleri devlet varidatının beşte bire, harici ticaretin dörtte bire inmesi şeklinde derhal kendini göstermiştir.

Bu vaziyetler karşısında Romen milli şuuru az zamanda harekete gelmiştir. Fena gidiş durdurulmuştur. Bu muvakkat ifratların intibahlı tesiri

(Devamı 5 incide)

Balkan Konseyi Yarın Toplanıyor

Dostlarımızın Kıymetli Şefleri Akşam Buradan Ankaraya Gideceklер

Kardeş Yunanistan ve Yuçoslavyayı Bizzat Sayın Başvekilleri, Dost Romanyayı da Çok Değerli Hariciye Müsteşarı Temsil Edecek

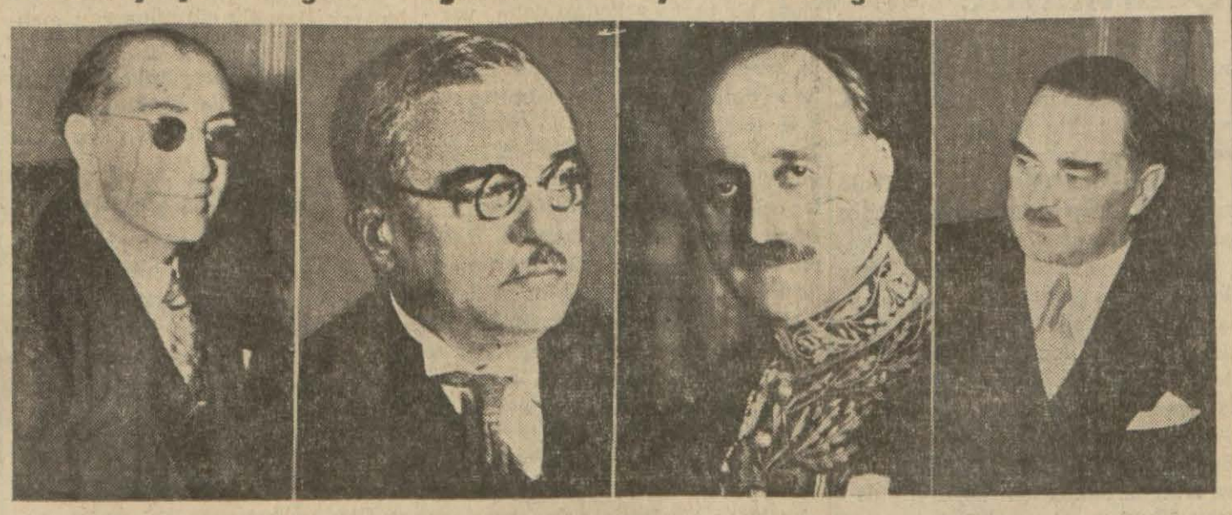

Dr. Aras, G. Metaksas, B. Comnene, Dr. Stoyadinoviç

Bugün üç müttefik Balkan hükûmetinin reis ve mümessillerini aramızda selâmlıyarak sevinç ve ferah duyacağız. Müttefiklerimizi kardeş diye karşılıyacağız. Onlar da bir karmuzu geçer geçmez duyacaklardır.

Bu defaki Balkan konseyinin reisliği Yunanistana düşmektedir. Kardeş Yunanistan doğrudan doğruya General Metaksas tarafından temsil edilmektedir. General, geçen ilkteşrinde bizi ziyarete gelmişti. Ankarada Atatürkle ve devlet adamlarımızdu. Kullandığı lisan samimi bir askerin kalbinden kopan sözlerivdi.

(Başı 4 üncüde)

Kabinemiz Evvelki Gün 130 Karar Verdi

İstanbulda Et Ucuzluğu İçin Bazı Resimler İndirildi

Ankara, 23 (A.A.) — İcra Vekilleri heyeti 22 - 2 - 938 tarihinde Başvekil Celâl Bayarın reisliği altında, genelkurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak'ın da huzuru ile toplanarak muhtelif işler hakkında 130 u mütecaviz karar vermiş ve bunlar arasında aşağıdaki kararları da kabul etmiştir.

1 — Yeni yapılacak Büyük Millet Meclisi binasına ait plân, 2 — Fenerbahçe mesire mahallinden hazineye ait kısmın 2290 sayılı kanuna göre parasız olarak İstanbul belediyesine terki, 3 — 2490 sayılı kanunun 7 nci maddesine göre 15.000 lirayı geçen arttırma, eksiltme ve pazarlık-

(Devamı 7 incide)

Bir Çin Hava Filosu Formuzu Bombaladı

Japonlar Bir Sovyet Vapurunu Yolcularile Beraber Tuttular

Tokyo, 23 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının bu sabah neşrettiği bir tebliğde, General Matsui ile imparatorun amcası general Asikanın Nankin ve general Yanagua'nın Hançav mıntakalarından geri çağırılmış olduğu haber veriliyor. Yük sek askeri şûra arasından general Hatarfu, general Matsuinin yerine Çindeki Japon kuvvetleri başkuman danlığına tayin edilmiştir.

Bu tayine, Çinde temadi edecek mu harebelere karşı koymak hususunda kati karar verilmiş olduğu ve müsadematın hali hazırda "ikinci safhaya,, girmiş olduğu sebep olarak gösterilmektedir.

Harp vaziyetine gelince, Japon [illegible]tleri Pekin - Hankov demiryo-

(Devamı 7 incide)

Çinde son harp vaziyetinin krokisi

16 Yaşında Bir Çocuk Kendisi Gibi Genç Arkadaşını Öldürdü

Cinayetin faili Arif

[Tafsilât ikinci sayfada]

Yeni Demiryolunun İhaleleri Yapıldı

Ankara, 23 (Tan muhabirinden) — Diyarbakırdan inşasına başlanmış olan demiryolu 60 ıncı kilometreye kadar müteahhitlere ihale edilmiştir. Diğer kısımların da istikşafına devam ediliyor ve etüt işleri, Irak - İran hudut hatlarının birleştiği 165 inci kilometreye kadar ikmal edilmiştir. Gü zergâhın esas mihver kazıklarının takılması işleri de Diyarbakırdan itibaren 65 inci kilometreye varmıştır.

Bir Adam Yaratmak

"Necip Fazıl„ın bu güzel piyesi çok muvaffak bir kudretle temsil edilmiştir. Lûtfen ikinci sayfamızı açınız.

Ingilteredeki Ihtilâf

İngiliz İşçi Partisi Yeni Bir Seçim Istiyor

1 — İtalya - İngiltere Görüşmesi Başlıyor.
2 — Hariciyeye Lord Halifax Tayin Edildi.
3 — Liberaller Vesikaların Neşrini İstediler.
4 — Roma ve Berlin, Chamberlain'den Memnun!

Londra, 23 (Hususî) — İngiltere kabinesi bugün haftalık içtimaını yapmış ve İngilterenin Roma sefiri Lort Perth'e İngiliz - İtalyan müzakereleri için verilecek talimat üzerinde görüşmüştür. Yeni Hariciye Nazırı henüz tayin olunmamıştır. Başvekil bugün yine Avam Kamarasında beyanatta bulunurken, bu meseleye işaret ederek, kısa bir zaman sonra yeni Hariciye Nazırını bildireceğini söylemiştir. Lort Halifax'tan başka, Morrison ile Malcolm Macdonald'ın isimleri de ileri sürülmektaedir.

İngilterenin Roma sefiri Lort Perth, İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciyano ile iki saat süren konuşmalardan sonra bugün Romadan hareket etmiştir. Lort Perth'in haftaya Romaya dönerek müzakerelere başlaması bekleniyor. Lort Perth'e İtalya tarafından İngiltere aleyhinde yapılan propagandaya son verilmesi hakkında teminat verilip verilmediği henüz anlaşılmamıştır. Buraya gelen bir habere göre Bari radyosu dün Arap memleketlerine İngiltere işleri

(Devamı 7 incide)

İngiltere amele partisi lideri B. Atlee

Hitlerin Maksadı Nedir?

Orta Avrupada Bir Milletler Cemiyeti mi?

Çekoslovakya Siyasileri, Memleketin İstiklâli İçin Azimlerini Bildiriyorlar

Londra, 23 (Hususî) — Avusturyada vukubulan son hâdiseler ve Çekoslovakyaya karşı Almanyanın yeni vaziyet alacağını gösteren alâmetlerin her muhiti meşgul ettiği sırada Mareşal Göringin, zâhirde av avlamak için Varşovaya seyahat etmesi göze çarpmakta ve merak uyandırmaktadır. Almanyanın eski Viyana sefiri Von Papenin Amerika gazetelerine vukubulan beyanatı bu merakı arttırıyor.

Von Papen, şu sözleri söylemiştir:

"—Avusturya, Orta Avrupadaki teşevvüşlerin ne suretle izale edileceğini gösteren bir örnektir. Almanyanın Avusturyadan bütün istediği şey,milliyetçilerin diğer gruplar derecesinde fikirlerini anlatabilmeleridir. İtalyanın İngiltere ile anlaşma teşebbüsünün Almanya ile arasını bozduğunu söyliyenler yanılıyorlar. Çünkü Hitler, İtalyanın siyasetini, Almanya lehinde sayıyor ve esasen Almanya da ayni şeyi yapacaktır. Al-

(Devamı 7 incide)

Teruel Faciasının Blânçosu

Şehir Tahrip Edildi, 2600 Kişi Esir Oldu

Fransız Vapurları, İspanyol Sularında Yine Bombalandı

Teruel'in geçen taarruzda tahrip edilmiş bir kısmı

[Son haberler üçüncü sayfamızdadır]

YERLİ HABERLER

Edebî Hayatımızda Bir Hâdise

Necip Fazılın Bir Adam Yaratmak Piyesi Çok Muvaffakiyet Kazandı

Şehir Tiyatrosu evvelki akşam Necip Fazıl Kısaküreğin (Bir Adam Yaratmak) adlı piyesini oynadı.

Daha piyes oynanmazdan evvel ortada alâkalı ve münakaşalı bir hava vardı. Fikrî bir hâdisenin arifesinde olduğumuzu düşündürecek emareler eksik değildi.

Dedikodular şu şekilde idi: Piyes gazeteciler aleyhine yazılmış, meslek küçük düşürülüyormuş... Şehir Tiyatrosunun mecmuasında çıkan bir makale de bu dedikoduları haklı gösterince gazetelerden biri Necip Fazıla çattı. Diğer bir gazetecinin de oyunun oynanmaması için teşebbüse geçtiği duyuldu.

Eğer dedikodu üzerine körü körüne böyle menfi bir yola gidilseydi çok yazık olacaktı. Çünkü (Bir adam Yaratmak) piyesi, kıymetli bir sanat eseridir ve fikrî hayatımız için üzerinde durulacak bir hâdisedir.

Necip Fazıl, büyük emeklerle eserini meydana çıkardıktan sonra işi tesadüfe bırakmamıştı. İlk oyunun seyircilerinden bir kısmını; edipler, sanatkârlar. psikoloji mütehassısları ve doktorlar, gazeteciler içinden birer birer seçmiş, localara yerleştirmişti. Tenkit edecek salâhiyetteki seyircilerini böylece ilk akşam bir araya toplamıştı.

Diğer seyircilere gelince, bunlar da kendi kendine seçilmişti. Salondaki koltukların hepsini fikir gençliği doldurmuştu Koltuklardaki vasati yaş otuzdan aşağı idi.

Gazetecilerde kendi meslekleri bakımından da umumî bir alâka vardı. Adeta jüri halinde hükmedeceklerdi: Piyes mesleklerine dil uzatıyor mu uzatmıyor mu?

Necip Fazıl çetin bir mevzu seçmiş ve bunu büyük bir emekle işlemiştir. Tanınmış bir muharrir bir piyes yazıyor. Piyes alâka topluyor, günün hâdisesi haline geliyor. Gazeteciler, muharririn hayatına ve piyese lar. Yazılan piyeste kendini incir ağacına asmış bir baba var. Bu babanın oğlu ölüm korkusunun tesiri altında seneler geçiriyor. Sonra bir gün bir kaza neticesinde annesini vuruyor. Bunun azabile hayatı büsbütün sarsılıyor. Nihayet bir gün babasının yaptığını yapıyor, kendini bir incir ağacina asıyor...

Piyes, muvaffakıyetle oynandıktan sonra bir gün muharririn birkaç dostu, çay zamanı Boğazdaki yalısında toplanıyorlar. Aralarında meşhur bir sinir doktoru, bir gazete sahibi var. Gazetecinin karısı hazır... Genç kadın sekiz sene evvel muharrirle bir sevda macerası geçirmiş. Muharrir soğumuş, kadın eski macerayı devam ettirmiye taraftar.. Muharririn bir de halasının kızı var: Ayni evde büyümüş, çok ince bir kız... Muharrire, gizliden gizliye tutkun, onu herkesten üstün görüyor. Hattâ piyeste baş rolü oynıyan meşhur aktör Mansur kendisile evlenmiye talip olunca tereddütsüzce reddediyor. Muharririn annesi de toplantıda bulunuyor.

Muharririn daha evvel bir gazeteci ile olan konuşması neticesinde seyirciler şunu öğrenmiş bulunuyorlar ki yalının bahçesinde bir incir ağacı var. Muharririn babası kedini otuz sene evvel bu incir ağacına asmış. Bunun üzerine seyircilerde şu intizar uyanıyor: Muharrir de tıpkı piyesinde yarattığı kahraman gibi bir kaza çıkaracak ve günün birinde kendini incir ağacına asacak.

Çay içilirken bir münakaşa: Kaza denilen şeyin hayattaki rolü nedir? Piyeste anlatıldığı gibi, öyle hiç umulmaz bir kaza olabilir mi? Münakaşanın sıcaklığı içinde muharrir, doktor arkadaşının silâhını istiyor, piyesteki kahramanının kazayı nasıl yaptığını teferrüatla anlatmıya başlıyor. Revolveri boşaltıyor, mermi kalmadığını kahramanın yaptığı gibi muayeneden geçiriyor. Bu sırada revolver annesine doğru çevrildiği için seyirciler her an piyesteki kazanın tekrar edilmesini ve annenin vurulmasını bekliyorlar. Bu heleeanlı intizar boşa çıkınca ve muharrir tarifini bitirerek revolveri masa üzerine bırakınca seyirci kütlesinin geniş nefes aldığı ve oh çektiği duyuluyor. Adeta seyirciler bu noktada oyunun alâkasını ve heyecanını yükseltmek için sahnedeki oyuncularla birleşmiş gibi oluyorlar.

Fakat tarif tamam olmamış. Muharrir revolveri tekrar ele alıyor, karıştırırken kaza kurşunu çıkıyor, Muharriri gizliden gizliye seven, masum genç kızı vuruyor.

Kızı içeri taşıyorlar. Muharririn felâketli duruşu karşısında perde kapanıyor.

Perde aralığında çok alâkalı münakaşalar başladı. Bu perde umumiyetle çok beğenildi. Sahne tesirleri çok iyi hesap edilmiş, alâka daima uyanık tutulmuştu. Piyeste fena bir gazeteci tipi tasavvur edilmekle beraber bunu mesleğe tecavüz diye karşılamıya yer olmadığında hemen herkes birleşmişti. Bu perde arası konuşmalarına Necip Fazıl da karıştı. Yalnız arkadaşlarının şu ısrarlı sualini cevapsız bıraktı: "Beylerbeyindeki evinde incir ağacı var mı „

İkinci perdede muharriri sarsılmış, yıkılmış bir halde buluyoruz. Dost saydığı bir adam tarafından neşredilen gazetede hususî hayatı hakkında yazılan yazılar ve hele kaza neticesinde öldürdüğü kızın hatıralarının bu gazetede neşredilmesi ve bu hatıralarda kızın muharriri ne kadar derin bir sevda ile sevdiğini göstermesi muharrir Hüsrevi çileden çıkarıyor. Tam bu sırada yine dost sandığı sinir doktorunun kendisini deli diye hususî hastanesine celbe uğraştığını ve bunu menfaat ve reklâm düşüncesile yaptığını keşfediyor. Artık gözlerinde insanlığın cilâsı hakkındaki bütün perdeler düşüyor. Riyakârlığın, dar menfaatlerin hergünkü itiyatların arkasındaki hakikî hayatı çıplak, çıplak görüyor, böyle bir görüşün rahatsızlığını ve sarsıntısını duyuyor.

Üçüncü perdede muharrir gece boş yalıya gidiyor. Yeisi son dereceyi bulmuştur. Boynunda bir boyun şalı var. Bununla oynuyor. Seyirci, muharririn her dışarı çıkışında şunu bekliyor: Piyesindeki kahraman gibi o da kendini incir ağacına asacak...

Hüsrev, bir aralık yeis içinde içeri giriyor ve haber veriyor: Meğer meraklı anne incir ağacını kestirmiş. Muharririn sabit fikrini yapmasına imkân yok.

Bundan sonra gözlerindeki bütün perdeler düşmüş bir adamın kâinat ve hayat hakkında görüşlerini dinliyoruz. Piyesinde bir adam yaratmak ona bir ruh, bir kader vermeğe çalışmış olduğu için kendini âdeta çarpılmış, kahramanın hayatını sonuna kadar bizzat yaşamağa mahkûm edilmiş görüyor.

Neticede bir entrika meydana çıkıyor: Ruh doktoru ile gazeteci bir olmuşlar, muharririn deliliğini hükûmet doktoruna aksettirmişler. Maksat, artık düşmanlıklarını açığa vurdukları muharriri, hususî hastaneye kapatmak... Neticede muharrir, gönül hoşluğu ile umumî bir hükûmet timarhanesine gitmeyi kabul ediyor, sırf aralarında doktor ve gazete sahibi tıynetinde insanlar bulunan bir âlem içinden uzaklaşmak maksadile...

Tenkitçiler, Necip Fazılın bu piyesine türlü türlü kusurlar bulabilirler. Fakat Necip Fazıl, en salâhiyetli tenkitçi olan halkın imtihanını iyi geçirmiştir. İçtimaî tahlillerle dolu bu kadar ağır bir mevzuun, seyircilerin hiç gevşemez alâkası içinde akıp gitmesini temin etmiş ve çok takdirli, sürekli alkışlar toplamıştır. Seyirciye heyecan vermiş, düşündürmüş, başından sonuna kadar seyirciyi perde aralarında bağlı tutmıya muvaffak olmuştur. Tenkitçi zümre de, perde aralarında ve oyundan sonra bütün alâka ve münakaşalarını hep piyes üzerinde toplamıştır.

Necip Fazılın mevzuu orijinaldir. Eser üzerinde çok çalışılmıştır. Güzel ve sanatli tarafları çoktur.

Eser âdeta Ertuğrul Muhsin için yazılmıştır. Piyesin bütün yükünü Ertuğrul Muhsin taşımış ve muvaffakıyetini temin etmiştir. Anne rolünde Neyyire Neyyir çok iyi idi. Cahide, Nevin Akkaya, İ. Galip, Talât, Mahmut gibi ikinci rolleri alanlar rollerini sevgi ile, muvaffakıyetle oynamışlardır.

Şehir iyatrosu, dekorlarda her vakitki gibi bu piyeste de çok muvaffak olmuştur.

Son söz şudur: Necip Fazıl, ortaya yaşıyacak bir eser koymuştur.

Eserin ilk temsilinden sonra yüz kadar üniversite talebesinin hazırladıkları bir çiçek buketi Ertuğrul Muhsine verlimiştir. Buketi veren genç sahnede büyük sanatkâra şunları söylemiştir:

"— Bu çelengi Türk tiyatrosunun temel taşı, eşsiz sanatkâr Ertuğrul Muhsine Üniversitelilerin yüreğinden kopan bir parça olarak takdim ediyoruz,,

Üniversiteliler, bundan sonra, Necip Fazıl Kısaküreğe de bir buket vererek kendisini tebrik etmişlerdir.

Denizbank Müdürü Geliyor

Denizbank umumî müdürünün Ankaradan şehrimize dönmesi bekleniyor. Yusuf Ziya Öniş, buraya geldikten sonra, bankaya bağlanan müessseler müdürlerinin de iştirak edecekleri birkaç toplantı yapılacak ve bankanın İstanbul merkez teşkilâtı kurulacaktır.

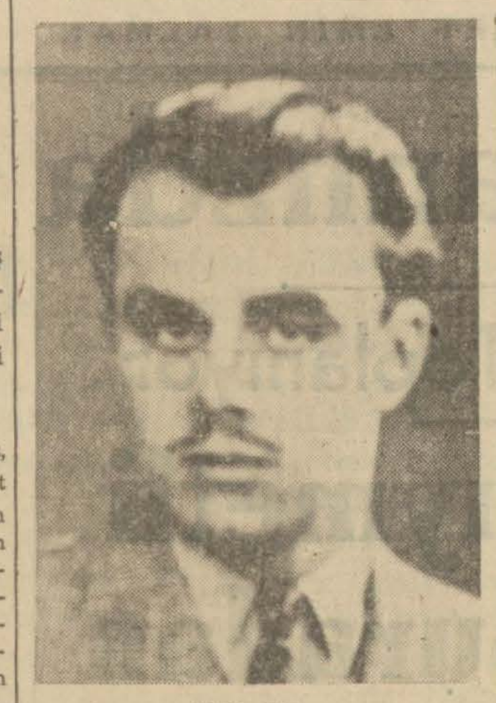

Ali Han

MÜTEFERRİK :

Ağa Hanın Oğlu Ali Han Şehrimizde

Hindistanda Hint müslümanlarının bağlı olduğu İsmailiye mezhebi lideri meşhur Agahanın oğlu Ali Han, refikasile birlikte şehrimize gelmiş ve Perapalas oteline inmiştir.

Ali Han, dün Perapalas otelinde kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir.

"— Türkiyeyi çok severim. Birkaç defa buradan gelip geçtim. En son olarak bundan altı sene evvel geçmiştim. Altı sene içinde Türkiyeyi çok değişmiş buldum. Türkiye ve bilhassa İstanbul bir yabancı için muhakkak dünyanın en şayanı dikkat şehridir. Burada bütün tarihî eserleri görmek ve istifade etmek için insan hiç değilse üç dört ay kalmalıdır.

Çocuklarım İsviçrededirler. Ben da refikamla birlikte oraya gidiyorum.

Babamın da şimdi İsviçrede bulunduğunu zannediyorum.

Ağa Han bir müddet sonra Hindistana dönecektir. O zaman çok sevdiği

Demiryolu Konferansı Murahhasları Ankaraya Gittiler

Şehrimizde toplanan Balkanlararası demiryol konferansı murahhasları, dün öğle trenile Ankaraya gitmişlerdir. Murahhaslar, bugün Ankarada bazı tetkik ve ziyaretlerde bulunacaklar ve akşam üstü tekrar şehrimize döneceklerdir.

Konferans, son bir toplantı yaptıktan sonra dağılacaktır. Evvelce hazırlanan müşterek hareket projesinin eşya kısmı üzerinde de nihaî görüşmeler yapılmıştır.

★ Gümrük komisyoncuları için önümüzdeki martın birinde bir imtihan açılacaktır.

DENİZ ve LİMAN :

Karadenizde Fırtına Henüz Dinmedi

Karadenizde fırtına devam ediyor. Sinop limanında havanın yatışmasını bekliyen Aksu vapuru dün saat ikide Hora vepurunun yedeğinde Sinoptan kalkmış ve İnceburuna kadar geldikten sonra yola devamı imkânsız bularak tekrar Sinoba dönmüştür. Diğer büyük gemiler ve bu arada denizyolların Ege ve Karadeniz vapurları dün yollarına devam etmişlerdir. Bu iki vapurun şimdilik birer günlük rötarı vardır.

POLİSTE :

Genç Bir Çocuk Hiç Yüzünden Arkadaşını Yaralıyarak Öldürdü

Evvelki gece, saat 19 sularında Tahtakalede bir cinayet işlenmiş, henüz 16 yaşında bulunan bir genç, Hasan ismindeki arkadaşını tabanca ile öldürmüştür. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Kırkçeşmede oturan ve henüz 16 yaşında olan Hüseyin oğlu Arif, seyyar satıcılık yaparak hayatını kazanmaktadır. Ayni civarda oturan ve 20 yaşlarında kadar olan Hasan ismindeki gençle, Arifin arası bir müddettenberi açıktır. Hasan, Arife sataşmakta bu yüzden kavga etmektedirler. Aralarında, bir para ve bir de kız meselesi olduğu söylenmektedir.

Arifin Salâhaddin isminde, ayni yaşta bir başka arkadaşı daha vardır. Hasan, Salâhaddine de sataşmakta, para ve saire istemektedir. Geçenlerde de paltosunu alıp satmıştır.

Evvelki gece, saat 19 sularında, Tahtakalede, sokak ortasında Hasan yine Salâhaddine rastlamış ve bu sefer caketini soyarak almak istemiştir. Bunu gören Arif, Salâhaddini Hasanın elinden kurtarmak için koşup yanlarına gelmiştir. Fakat, bu müdahale kavgaya dökülmüştür. Hasan bıçağını çekerek ileri atılmış, Arif te tabancasına davranmış ve ateş etmiştir. Çıkan kurşun Hasanın tam kalbinin üzerine rastlamıştır.

Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan yaralı, fazla kan kaybettiği için bir saat sonra ölmüştür.

Hâdiseden sonra kaçan katil Arif, sabaha karşı yakalanmıştır. Vakaya müddeiumumî muavinlerinden Sadettin el koymuş, adlî tabip Salih Haşim cesedi muayene etmiştir.

Dün, Sultanahmet sulh birinci cezanın küçük olmasından dolayı gizli sorgusu yapılmış ve hakkında tevkif kararı verilmiştir.

Muallimini Tokatlıyan Talebe Mahkemeye Verildi

Dün Beyoğlunda çirkin bir hâdise olmuş, bir talebe, mektep müdürünü sokak ortasında tokatlamıştır:.

Saint Georges lisesi talebesinden 17 yaşlarında Argir mektep dissiplinini bozduğu için, bir arkadaşile beraber mektepten koğulmuştur. Bundan muğber olan talebeler, mektep kapısı civarında dolaşarak direktör İstefan Selinkanın yolunu beklemişlerdir. Direktör akşam mektepten çıkınca, kovulan talebe Argir, üzerine hücum etmiş, tokatlamıya başlamıştır. İstefan, bu vaziyet karşısında sükûnetini muhafaza etmiş, biraz sonra da haylaz çocuklar kaçmışlardır.

Sokakta olan bu hâdise derhal polise aksetmiş, mütecaviz talebe yakalanarak Beyoğlu cürmümeşhut mahkemesine verilmiştir.

Dün muhakemesi yapılan Argir, ağlamıya başlamış ve af dilemiştir. Direktör de çocuğu affetmiş, dava sükut etmiştir.

Bir Dükkân Çöktü

Dün, Tarakçılarda, Ekberyan Hanının yanında, bu han hissedarlarına ait bir dükkân ile üstündeki oda, son yağan yağmurlardan çökmüştür. İnsanca zayiat yoktur. Dükkânda bir terzi kiracı olarak bulunuyordu. Bir kısım eşya harap olmuştur.

Hırsız Cezasını Buldu

Bostancıda, oturan Hasan, gazinocu Şabanın bahçesindeki arı kovanından bal çalmak istemiş, fakat arıların hücumuna uğramıştır. Hasan, muhtelif yerleri şişmiş bir vaziyette ve feryatlar içinde kaçarken tutulmuştur.

Bir Dükkân Yandı

Dün akşam Zindankapısında Bavlen yanmış, dükkândaki çuvallar da kurtarılamamıştır.

★ Vatman Mustafanın idaresindeki tramvay, Beyoğlunda Mustafa isminde birine çarparak yaralamıştır.

BELEDİYEDE :

Et Ucuzluğu Kasaplara Bildiriliyor

Et komisyonu, dün de toplanmış, tetkiklerine devam etmiştir. Komisyon bir marttan itibaren etlerin cinslerine göre konulacak âzamî fiatları tespite başlamıştır. Bu kararlara karşı gelen kasaplardan ilk defasında 25 lira para cezası alınacak, tekerrür ederse bu cezalar arttırılacak, sonra dükkânların kapanması cihetine kadar gidilecektir.

Bir martta sıkı bir kontrole tâbi tutulacakları ve ihmali görülenlerin cezalandırılacağı bugünden itibaren kasaplara bildirilecektir.

★ Harita ve müstakbel plân için yapılacak masrafların, hiçbir suretle halktan tahsil edilmemesi Dahiliye Vekâletinden vilâyetlere bildirilmiştir.

DÜN ÇÖKEN DÜKKÂN :

Tarakçılarda dün bir dükkân ansızın çöktü, bu resimde hâdise yerinin çöküntüden sonraki manzarasını görüyoruz.

MAARİFTE :

Muallimler Nasıl Izin Alabilecek?

Orta tedrisata dahil muallimlerin bundan sonra hariçten getirecekleri raporla izin almaları usulü kaldırılmıştır. Maarif müdürlüğünde "orta mektep sağlık bürosu,, adile yeni bir büro kurulmuştur. Muallimler burada muayene olarak izin alabilecekler dir.

Kooperatif Talimatnamesi

Mekteplerimizdeki okul kooperatiflerinin sayısı gittikçe çoğalıyor. Bugün mevcut kooperatiflerin sayısı 800 den fazladır. İstihlâk kooperatifleri mahiyetinde olan bu teşekküller talebenin gündelik hitiyaçlarına yarıyacak ders vasıtaları ile yiyecek maddelerini temin etmektedir. Elde edilen kârın mühim bir kısmı hissedarlara dağıtılmakta, bir kısmı da okulun sosyal işlerine tahsis edilmektedir. Kültür Bakanlığı, okul kooperatiflerini esaslı bir tetkikten geçirmiş, bu teşekküllere tamamen terbiyevî ve sosyal bir istikamet vermiştir. Bu hususta bir talimatname vücuda getirilmiştir.

★ Kaza maarif memurları dün de maarifte toplanmışlar ve çifte tedrisat usulü kaldırıldıktan sonra yeniden kaç mektep açılması lâzım geleceği hakkında tetkiklerine devam etmişlerdir.

★ Şehir bandosuna ilkokul mezunları arasından yatılı talebe alınmasına başlanmıştır.

★ Muallimler yardım sandığı dün Maarif müdürünün başkanlığında toplanmıştır.

Ankaradan
Telefon ve Telgrafla

Atatürk, Litvanyayı Tebrik Ettiler

Ankara, 23 (A.A.) — Litvanyanın millî bayramı münasebetile, Reisicümhur K. Atatürk ile Litvanya Reisicümhur B. Smetona arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselâns Anastas Smetona, Litvanya Reisicümhuru, Kaunas.

Litvanya millî bayramı münasebetile, ekselânsınıza en samimî tebriklerimi bildirir ve şahsî saadetleri ile Litvanyanın rehafı hakkındaki hararetli temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselâns Gazi Kemal Atatürk, Türkiye Reisicümhuru, Ankara

Yeniden elde edilen istiklâlin yirminci yıldönümü münasebetile tebrikleri ile Litvanyanın ve şahsım hakkında izhar lûtfunda bulundukları temennilerden dolayı ekselânsınıza hararetli surette teşekkürler ederim.

Anastas Smetona

Dostunu Öldürdü Kendisi de Yaralandı

Ankara, 23 (Tan muhabirinden) — Bugün Ankarada bir cinayet oldu. Umumî bir kadın öldürüldü, katil de ağır yaralandı. Hâdise şudur:

Kastamonulu Mehmet oğlu Gazi adında birisi, Şükrünün 7 numaralı umumî evine devam etmektedir. Bu evde Niğdeli Hüseyin kızı Nesibe adında genç bir kadın, Mehmet oğlu Gazinin gönlünü çalmıştır.

Bu sabah saat 10 sularında, Mehmet oğlu Gazi yine Nesibenin odasına çıkmış ve bir müddet oturup konuşmuşlardır. Epeyce bir zaman sonra, yukarı odadan feryatlar duyulmıya başlamış, aşağıda bulunanlar merak ve telâşla Nesibenin odasına çıkmışlar, kilitli kapıyı kırarak içeri girmişlerdir.

Odada görülen facia manzarası şudur. Necibe bir köşede ölü olarak yatmaktadır. Vücudünde muhtelif bıçak yaraları vardır. Mehmet oğlu Gazi de bir tarafta ağır yaralı olarak yatmakta ve inlemektedir.

Mehmet oğlu Gazi derhal ...

Yapılan tahkikat neticesinde ... benin Mehmet oğlu Gazi tararfından öldürüldüğü anlaşılmıştır. Cinayetin sebebi henüz belli değildir.

Ziraat Kongresi

Ankara 23 (Tan muhabirinden) — Ziraat kongresi hazırlıklarına devam edilmektedir. Kongrenin tarihi bugünlerde tespit edilecektir. Toprak kanunu projesinde bazı noktaların yeniden tespit edilmesine lüzum görülmüş, proje vekâlete gönderilmiştir.

Denizbank Umum Müdürü İzmirde Tetkikler Yapacak

Ankara, 23 (Tan muhabirinden) — Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş bugün 19,50 trenile İzmire gitti. B. Öniş, İzmirde birkaç gün kaldıktan sonra, İstanbula dönecektir. İzmirde bulunduğu müddet zarfında bazı tetkikler yapacaktır.

İZMİRDE:

Seferihisarda Bir Tevkif

İzmir, (TAN) — Müfettişlerin tetkiki neticesinde icraya ait evrak üzerine yapıştırılması lâzım gelen pulların yerinde olmadığı görüldüğü için, Seferihisar mahkeme kâtibi Sıtkı tevkif edilmiştir.

TAKVİM ve HAVA

24 Şubat 1938
PERŞEMBE

2 nci ay	Gün: 28	Kasım: 109
Arabî: 1356		Rumî: 1354
Zilhicce: 23		Şubat: 11
Güneş: 6,44 — Öğle:		12,27
İkindi: 15,3 — Akşam:		17,53
Yatsı: 19,23 — İmsâk:		5,6

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun Ege mıntakasında hava fazla bulutlu ve mevzii yaşığlı, diğer mıntakalarda papalı ve yağışlı geçmiş, rüzgâr doğu ve Karadenizin şark kıyılarında cenubî istikametten orta, diğer mıntakalarda ise şimali istikametten kuvvetli esmiş. yağışlar eks... vet le kar şeklinde olmuştur.

Dün, İstanbulda hava kapalı karlı ve rüzgârlı geçmiş, rüzgâr şimali şarkiden saniyede 8—10 metre hızla esmiştir, Saat 14 te barometre 761,5 milimetre idi. Hararet en çok 6 ve en az 1,2 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Son Hâdiseler Karşısında İspanya Harbi

Ömer Rıza DOĞRUL

İngiltere ile İtalya arasında siyasî müzakerelerin açılması için İspanyanın gönüllüler - den tahliyesi şart koşulduğu sırada Teruel muharebeleri yeni bir netice daha verdi ve bu defa İs - panya âsileri şehri zaptettiler. Bu hâdise Teruel dramının bir perdesini daha bitirmiş oluyor. İspanya cümhuriyeti kuvvetleri geçen İlkkânunun ortalarında harekete ge - çerek âsilerin bu cephesine ansızın taarruz etmiş, âsilerin kuvvetlerini şehrin içinde yapayalnız bıra - kan bir askerî hareketi başarmış, daha sonra şehri zaptetmiş, bu muvaffakıyet sayesinde âsilerin geçen yıl sonunda beklenen büyük taarruzunu geciktirmiş veya akamete uğratmıştı.

Teruel'in Cümhuriyet kuvvetleri tarafından zaptı üzerine iki taraf arasında sürekli mücadeleler başladı. İki taraf ta biribirine sıra ile taarruz ediyor, fakat bu taarruzlar bir netice vermiyordu. Daha son ra harp sahnesi, şehrin şimalindeki Alfambra'ya intikal etti ve Cümhuriyet kuvvetleri âsilerin Saragos saya giden müvasale hatlarını teh dit ettiler. Fakat buradaki hedef - lerini tahakkuk ettiremedilerse de âsilerin Teruel havalisindeki kuv - vetlerine malzeme göndermelerine mâni oldular. Asiler, bu taraflara malzeme ve erzak gönderemiyor, ancak geceleri köy yollarından istifade edebiliyorlardı. Çünkü Cüm huriyetçiler Sierra Palomera'dan geçen ana yolları top ateşi altında tutmakta idiler.

Şubatın beşinde âsiler bu tazyikten kurtulmak için Sierra Palomera'nın iki cenahına karşı çifte bir taarruzda bulunmuşlar ve ana bi, şu ele geçirmiye muvaffak ol- ğine düşü Bu hareket Teruel'in mukadde şehrin el değiştirmesi saatl üşti. Bu hâdise evvelki gün tahakkuk etti.

Arada asiler, hükûmet ordusunu imha ettiklerini, büyük sahalar işgal ettiklerini iddia etmişlerse de bütün bunların mübalâga ve yalan dan başka bir şey olmadığı apaçıktır. Hakikatte âsilerin muvaffakı - yeti, mahallî taktik muvaffakıyettir.

Teruel'in Cümhuriyet kuvvetleri tarafından anî bir darbe ile zaptedilmesi, yeni Cümhuriyet ordusunun taarruz kabiliyetini göstermesi bakımından bü - yük bir ehemmiyeti haizdi. Asilerin nisbeten faik topçu ve tayyare kuvvetlerine güvenerek sırf prestijlerini kurtarmak için burayı istirdat için sarfettikleri emek ve katlandıkları fedakârlık, kazanılan muvaffakıyetin kat kat fevkinde idi.

Esasen Teruel muharebeleri har bin katî neticesi üzerinde müessir olacak mahiyette değildir.

Harbin katî neticesi, hâlâ askerlik bakımından Cümhuriyetin le - hindedir. İspanya cümhuriyeti, şimaldeki Bask ülkesinin sukutundan sonra âsiler buradaki kuvvetlerini de naklederek Cümhuriyet - çilere yükleneceklerdi. Hükûmet kuvvetleri bu sırada Teruel'e hücum etmekle, âsilerin ihtiyat kuvvetlerini bu tarafa toplattı, bunları burada harcettirdi. Ve bu sayede âsiler tarafından yapılacak taarruzun inkişafına mâni olduklarından başka belki daha esaslı tesirler yaptı.

Bugün iki tarafın her biri silâh altında 600.000 kişi bulundurduğunu iddia ediyor. Müşahitlerin anlatışına göre, bilhassa âsilerin bu iddiası çok mübalâgalıdır. Çünkü âsiler, ister istemez, hep taarruzî hareketler yapmış ve bu yüzden çok ağır zayiata uğramışlardır. Bu yüzden âsilerin, mühim hareketler için küçük fakat tecrübeli kıtalar kullanmıya başladıkları görüldü. Fakat âsilerin tarafındaki navarlar, yabancı Lejyonlar ve Faslılar askerî tecrübe bakımından faik oldukları halde döğüşme kabiliyetlerinin çok aşağı olduğu göze çarpmaktadır. Diğer taraftan hükûmetin yeni ordusu gün geçtikçe kuvvetleniyor.

Asilerin yabancı kaynaklardan edindikleri top ve tayyare faikiyeti göze çarpıyorsa da hükûmetin yerli istihsal ile bu yolda da âsi - lerle boy ölçüştüğü, âsilerin ise an cak yabancılara güvendikleri ve yabancı kaynaklar kurutulduğu taktirde yaya kalacakları anlaşılıyor.

Hükûmetin tefevvükünü tebarüz ettirdiği diğer nokta motörlü nakliyattır. Bunlar hem kemmiyet, hem keyfiyet bakımından karşı tarafa faiktir. Bu da askerlik bakı - mından çok mühim bir keyfiyet - tir.

Hükûmet tarafının en mühim ga ilesi, gıda maddeleri idi. Bu vaziyet te günden güne düzelmekte ve bu nun düzelmesi Franconun kazan - ma ihtimallerini sıfıra indirmektedir.

O halde İtalya, İspanyayı tahliye ettiği taktirde İspanya Cümhuriyetinin muvaffakıyet ihtimalleri büsbütün kuvvetlenecektir.

HARİCÎ HABERLER

İSPANYA HARBİ:

Franco'cular Terueli Tahrip Ettiler!

Londra, 23 (Hususî) — İspanya harbine dair asi kaynaklarından verilen malûmata göre, Teruel, âsiler tarafından dün sabah saat sekizde tamamen işgal edilmiş bulunuyordu. Sokaklarda bir saat kadar şiddetli muharebeler olmuş, ve sonra nisbî bir sükûn teessüs etmiştir. Saat onda da şehir tabiî hayatına avdet etmiştir. Asilerin eline geçen esirlerın adedi 2600 dür. Şehir, âsiler tarafından kâmilen tahrip edilmiştir. Asilerin kumandanı General Valera, öğleden sonra saat birde şehre girmiştir.

Cümhuriyetçilerin ricati âsi tayyareler tarafından taciz edilmekte - dir.

Asi kuvvetler halen Teruelin beş kilometre cenubunda bulunmakta ve Valansiya yolunu tehdit etmektedirler.

Madrit cephesinde

Hükûmet kaynakları tarafından verilen haberlere göre dündenberi başlıca faaliyet Aravakanın karşısında Pardo mıntakasında görülmüştür. Orada âsiler, dün kaybetmiş oldukları mevzileri istirdada teşebbüs etmişler, fakat yaptıkları hücumlar şiddetle tardedilmiştir. Hükûmetçilerin bataryaları bundan sonra düşmanın hatlarını bombardıman etmiş ve her türlü yeni teşebbüse mâni olmuştur.

Madridin cenubu şarkisinde Hükûmetçiler elde etmiş oldukları mevzileri tahkim etmislerdir.

Fransız gemilerine karşı

Tanca, 23 (A.A.) — "Mareşal Lyautey,, adındaki Fransız vapuru, "Regina Pacis,, ismindeki Fransız gemisinin Valansiyanın 12 mil şarkında dirmiştir.

Prado adındaki Fransız vapuru, Valansiyaya 15 mil mesafede meçhul bir takım tayyarelerin mitralyözle kendisine hücum etmiş ve gemi i - çindekilerden bir kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiş olduklarını bildirmektedir.

Opervier adındaki Fransız torpido muhribi, son sürati ile hâdise mahalline gitmektedir.

Gönüllüler ve Almanya

Londra, 23 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Alman maslahatgüzarı B. Woerman, İngilterenin İspan - yadaki gönüllülerin çekilmesi hakkında yapmış olduğu teklifleri Almanyanın kabul etmiş olduğunu Hariciye Nezaretine bildirmiştir. Bu teklifleri, B. Grandi evvelki gün kabul etmiş idi.

İngilterenin yeni notası

İngiliz gemilerinin Franco kuvvetleri tarafından hücuma uğramalarına mukabil İngilterenin protestosuna Franco tarafından cevap verilmiştir. Mister Chamberlain, bugün Avam kamarasında, bu cevabın hükûmeti tatmin etmediğini, bu yüzden Salamankaya yeni bir nota gönderildiğini bildirmiştir.

Suriyede:

Muhalefet Şefleri Mahkûm Oldu

Şam, 23 (A.A.) — Muhalefet şeflerinin muhakemesi dün bitmiştir. Mebus Münür Aclânî, sabık mebus Zeki Hatip ve gazeteci Nesip, gayri kanunî siyasî toplantılar yapmak ve ihtilâle teşvik eder mahiyette nutuklar söylemek suretile iğtişaşlara sebebiyet verdiklerinden dörder ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

RUSYA:

Kızıl Ordunun Yirminci Yıldönümünde

Moskova, 23 (A.A.) — Tas Ajansı, kızılordunun yirminci yıldönümü münasebetile Sovyetler birliği müdafaa halk komiserlerinin bir emirnamesinin tahlilini neşreylemektedir.

Mareşal Voroşilof, kızılordunun ebedi bir şan kazandığı dahili harp senelerini hatırlattıktan sonra, ezcümle diyor ki:

"Sovyetler birliği, vatanımıza karşı, yeni tecavüzler için daimî bir tehdit teşkil eylıyen kapitalist memleketlerle çevrilmiş bulunmaktadır. Bunun içindir ki, bolşevik partisi hükûmetimiz ve şahsen Stalin, yorulmadan, ordumuzun savaş kuvvetinin inkişaf eettirilmesi ve fazlalaştırılması ile meşgul olmaktadır. Kızılordu, mükemmel bir tekniğe maliktir. Fakat yalnız teknik, ölü bir şeydir. Her şeyden evvel, bu tekniğin yükselmesini elinde bulunduran insan gelir. Bunun içindir ki, partimiz, sadık evlâtlarını orduya göndermekte ve onlardan mükemmel bilgi istemek tedir.

Bunun içindir ki, Sovyeet milleti, vatanımızın en iyi evlâtlarını kızılorduya vermektedir.

YUGOSLAVYA:

Yeni Sırp Patriğine Nişan Verildi

Belgrat, 23 (A.A.) — Naip Prens Paul, Sırp ortodoks kilisesinin yeni ruhanî reisi patrik Gavrilo'yu kabul etmiştir. Bu münasebetle, Naip Prens, bizzat kendi elile patriğe "Beyaz Kartal,, nişanını vermiştir.

İTALYA:

Kralların Ziyareti Tekzip Ediliyor

Roma, 23 (A.A.) — Dolaşan bir şayiaya göre B. Hitlerden başka Belçika ve Siam Kralları ile Hollanda Kraliçesi, Arnavutluk ve Yunan Kralları da İtalyaya gideceklerdir.

Tekzip Ediliyor

Atina, 23 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, Kral Georges'un İtalyaya gideceği hakkındaki şayiaların asılsız olduğunu beyan etmektedir.

Tirana, 23 (A.A.) — Arnavutluk Ajansı, Kral Zogunun, yabancı memleketlerde dolaşan şayialara göre, Arnavutluk haricinde bir seyahati hakkında hiçbir habere malik bulunmadığını bildirmektedir.

Brüksel, 23 (A.A.) — Kral Leopold'ün Romayı ziyaret edeceğine dair olan şayialar tekzip edilmektedir.

G. Perşing

Telgraf haberleri, Amerikanın büyük harpte Avrupaya gönderdiği kuvvetlerin kumandanı General Perşing in çok ağır hasta olduğunu bildiriyor. Bu münasebetle Generalin bir resmini dercediyoruz.

İngiliz Karikatürü:

İtalya, İngiliz çizmesini giymiye çalışıyor

FRANSA:

Ingiltere Ve Ita'ya Anlaşırsa..

Paris, 23 (Radyo) — Hariciye Nazırı Delbos bugün Mebusan Meclisi Hariciye Encümeninde, İngilteredeki değişikliklerden bahsetmiş ve İngiliz - Fransız dostluğunun baki ve kuvvetli olduğuna işaret etmiştir.

M. Flandin'in İtalya ile anlaşma meselesi hakkında sorduğu suale B. Delbos, bunun Londra ile yapılacak anlaşmaya muallâk bulunduğunu ve İtalya Londra ile anlaştığı taktirde Fransanın anlaşmaması için sebep kalmadığını beyan etmiştir.

Bundan başka hükûmet müdafaa tahsisatının tezvidini istemiş ve bu talep kabul edilmiştir. Bu miktar 3 milyar 200 milyon frank raddesindedir. Bir kısmı hava kuvvetlerine, bir kısmı da kara kuvvetlerine tahsis edilecektir. Su muhakkaktır ki memleketin müdafaa ve emniyeti için birkaç ay içinde Fransa hükûmeti büyük bir hava ordusu meydana çıkarmak istemektedir. Bu arada 800 milvon frank ta bahriyeye tahsis edilmiştir.

Bu senenin müdafaa bütçesi 15 milyar franklık bir yükselme gösteriyor.

AMERİKA:

Vaşingtonun Yıldönümü

Nevyork, 23 (A.A.) — Vaşingtonun doğumunun 206 ıncı yıldönümü memleketin her tarafında geçit resimleri vesair merasimle tesit edilmistir. Bilhassa Vaşingtonda birçok nutuklar söylenmiştir.

ROMANYA:

Yeni Anayasa Plebisiti Bugün Başlıyor

Bükreş, 23 (A.A.) — 24 Şubatta yapılacak olan Plebisite, mebus seçimine iştirâk hakkı olan bütün vatandaşlar mecburî olarak iştirâk edecektir. Vilâyet bürolarına, mahallî mahkeme reisleri başkanlık edecektir.

★ Bükreş, 23 (A.A.) — Memleketin her tarafından saraya birçok mektup ve telgraf gelmektedir. Bu mektup ve telgraflarda, millete yeni bir kanunu esasî verdiğinden dolayı halkın krala karşı olan minnettarlığı tebarüz ettirilmekte ve milletin kendi kralının eserine sarsılmaz bağlılığı bildirilmektedir.

★ Bükreş, 23 (A.A.) — Siyasî bir şahsiyetin öldürüldüğü hakkında dönen şayialar asılsızdır. Bütün memlekette tam bir sükûnet hüküm sürmektedir.

İNGİLTERE:

Irlanda ile Başlayan Müzakere

Londra, 23 (A.A.) — İngiliz - İrlanda müzakereleri dün tekrar başlamıştır. Müzakere edilen başlıca noktalar, milli müdafaa, ticaret ve maliye meseleleridir.

Neşrolunan bir tebliğde ancak nok tai nazar teatileri yapıldığı ve Başvekilin müstacel siyasî meselelerle fevkalâde meşgul olduğundan hakiki müzakerelerin henüz başlamadığı bildirilmektedir.

BÜYÜK EHRAMDA RADYO:

Birkaç gün önce Mısırda büyük ehramın üzerinde bu civarda yapılan son keşifler hakkında radyo ile bir konferans verilmiş ve konferans her tarafta dinlenmiştir. Resim büyük ehram üzerindeki bu radyo neşriyatını gösteriyor.

FELEK

Terkos Suyu Ne Oluyor?

[Yazan: B. FELEK]

Beni ötedenberi okuyanlar bilirler ki; bu sütunlarda haftada bir olmazsa, on beş günde bir mutlaka terkos suyuna ilişir ve halkın sabık şirketten çektiklerini apaçık yazardım. Şirket İstanbul belediyesi tarafından satın alındıktan sonra da bu itiyada devam edebilirdim. Lâkin doğrusu bir taraftan işler düzelmiye başladı, sular bollandı. Üfleyen saatlerle para almaktan vazgeçildi; diğer taraftan idare bir milli müessese oldu. O sebeple sataşmayı kestik. Fakat bir müddet sonra idarede garip ve beklenmiyen bazı hareketler olduğunu görünce tekrar kaleme yapıştık. Hattâ bu yüzden idare ile şahsen mahkemelere bile düştüm. Ben bu hareketlerimde tamamen samimî olduğum için kimsenin bana kırılacağını zannetmiyordum. Halbuki bu işle doğrudan doğruya alâkadar olanlar bağlı oldukları makamları benim aleyhime kışkırtmak için yazılarımı ve o zaman açtığım davayı kimbilir ne şekilde anlattılar ki hiç lüzum görmediğim halde bu makamların şahsıma karşı iğbirarını kazandım. Nekadar güçlükle, nekadar zahmetle nekadar ağırlıklarla kazanıldığını gördüğüm dostluklardan mahrum oluşumuz zaten kâfi bir zarar iken bir de iğbirar kazanmayı hiç faydalı bulmadığım ve yazılarımın da alâkadarların hırsını ve hiddetini celbetmekten başka bir tesiri olmadığını gördüğüm için sustum, sesimi kestim. Ve şahsen mutazarrır olsam da artık sesimi çıkarmamıya karar vermiş idim. Bugün bu kararıma rağmen sükûtu ihlâl edişim hakikaten pek sıkışık bir vaziyet hâsıl olduğundandır.

Bu sıkışıklığı izah etmeden evvel şurayı açıkça kaydedeyim ki: niyetim kimseyi tenkit etmek değil, zahmet çektiğimiz bir işi açığa vurup düzelmesi imkânlarını aramaktır.

Geçende bir yakınımız Beyoğlunda ki apartımanına su gelmediğinden dolayı kiracıların şikayet ettiğini söyliyerek su idaresi nezdinde tesebbüsatta bulunmamı istedi. Ben de bir boş saatimde idareye gittim, sikâyeti mi söyledim. Beni, bu işlere karışan bir zatın yanına soktular. Şöyle görüştük:.

— Efendim! Falan tarafta bir apartımanımız var. Üst kata su çıkmıyor. Acaba kusur bizde mi, sizde mi? Diye müracaat ediyorum.

Bu zat sert bir eda ile sordu:

— Üst kat, kaçıncı kat?

— Beşinci kat!

— Biz size beşinci kata su veririz diye taahhüt ettik mi?

Ben bu cevabı alınca içerledim. Ve haklı olarak şu karşılığı verdim:

— Bu lâflar mahkemede edilir. Biz daha oraya düşmedik. Ben sadece su gelmediğinin sebebini anlamak istiyorum. Hem bir müşteriye böyle mukabeleye de mahal yoktur. Eskiden çıkıyordu. Şimdi çıkmıyor. Anlamayı istiyorum. Bizim enstallasyon mu bozuk, sizin tazyik mi az?

Memur bu sözünü İstanbulun en melek gibi müşterisine de söylese şüphesiz hiddetini tahrik ederdi.

Ne ise bazı soruşturmalardan sonra ana borunun esaslı bir tamiri dolayısile o tarafların suyu ve tazyiki az olduğu için üst katlara su çıkmadığı cevabını verdiler.

— Acaba ne zaman biter? Sualine de:

— Bir avak evvel bitmesine çalışıyoruz, cevabını aldım amma ısrar edince:

— Bir buçuk, iki ay sürebilir, dediler.

Ben orada ayni memurla münakaşa etmemek için müracaat dairesine gidip:

— Madem ki: aylarca sular kesilecek ve tazyik azalacaktı, bunu ya elektrik şirketinin cereyan kesileceği zaman yaptığı ihbarlar gibi şahsî ve münferit ihbarlarla yahut birkaç gün gazetelerde yazmakla haber vermek icap etmez miydi? Ne olur bizi de biraz adam yerine koysanız! dedim.

— Doğru!. Falan diyip biraz güldüler. Çıktım gittim.

O zamanlar, su, bahsettiğim apartımanın üç katına çıkıyordu. Haber aldım ki: üç gündür, büsbütün kesilmiş, ne aşağıya, ne yukarıya su gelmez olmuş.

(Devamı 7 ncide)

Mahkemelerde

CİNAYET:

Altındiş Ömer, 11,5 Yıl Hapse Mahkûm Oldu

Soygunculuk, Öldürme, Yaralama Suçları Sabit Görüldü

Dün ağır ceza mahkemesi yedi sene evvel işlenen bir soygunculuk ve 6 sene evvel işlenmiş bir öldürme davasının muhasebesini bitirmiştir.

Bu hâdiselerin kahramanı Altındiş Ömerdir. Jandarmalar Ömeri yerine geçirdikten sonra kucağında çocuk tutan Meryem isminde bir kadın da suç ortağı olarak yanında yer almıştır.

Soygunculuk suçu, 930 senesinde Arnavutköyünde ValideiHidivinin evinde işlenmiştir. Öldürme ve yaralama hâdisesi de Saraçhane başında olmuştur.

Mahkeme, kararında her iki hâdiseyi de etrafile tahlil ve teşrih ediyordu.

Altındiş Ömer, Validei Hidivinin evinde oturan Alinin çok zengin olduğunu ve onda kıymetli eşya ve mücevherat bulunduğunu, ayni evde hizmetçilik yapan akrabasından Meryem vasıtasile tesbit etmiş ve eve sık sık gelmiye başlamıştır. Validei Hidivinin İstanbula geldiği bir gün ev sahibi Alinin ve bütün ailesinin istikbale çıkacaklarını tahmin etmiş ve arkadaşı Rıza ile beraber eve gitmiştir. Evde yalnız Alinin hizmetçilerinden Zeynep ve Meryem varmış. İçeri girer girmez Rıza bir dolaba saklanmış Ömer Meryemle oturmuş, konuşmuş, sonra da dışarı çıkmıştır. Bu sırada Meryem de evden uzaklaşmış fakat Ömer unuttuğu şemsiyesini almak için tekrar eve dönerek kapıyı çalmıştır. Zeynep kapıyı açınca, hemen Ömer gırtlağına sarılmış, Rıza da saklandığı dolaptan çıkmıştır.

[illegible] dıktan sonra evvelâ garaja, sonra da bodruma götürmüşlerdir. Rıza, Zeynebi burada beklerken, Ömer, yukarı katlara çıkmış, 10 bin lira kıymetindeki mücevheratla, birçok kıymetli eşya almış ve sonra kapının önüne bir otomobil getirterek eşyayı koymuş ve yalnız başına gitmiştir. Ömer, yanına Rızayı almamış, ona yalnız biraz para vermiştir.

Polis, tahkikata başladıktan biraz sonra, Meryemle Rıza yakalanmış, fakat Ömer elde edilememiştir. Hâdiseden sonra, Ömer, İzmire ve Bigaya gitmiş, buralarda da birçok soygunculuk yaptıktan sonra İstanbula dönmüştür. Bu sırada, polisçe yakalanmış, çaldığı eşyadan bir kısmı sattığı yerlerden alınmıştır. Kendisinde akıl hastalığı bulunduğunu iddia ettiği için de Bakırköy akıl hastanesine yatırılmıştır. Fakat, Ömer, buradan kaçmıştır.

Soyulan evin sahibi Ali, karısı Şemsi ve hizmetçisi Zeynep, Ömerin Fatih ve Karagümrük taraflarında seyyar dondurmacılık yaptığını öğrenmişler ve kendisini aramak için 931 senesi nisanında Saraçhanebaşına çıkmışlardır. Ömer, bunları görünce kaçmıya başlamıştır. Zeynep, "hırsız kaçıyor,, diye haykırmış, Ömer, tabancasını çekerek tam on dört el ateş etmiştir. Kurşunlardan birisi balıkçı Mahmudu öldürmüş, birisi de Rüstemi yaralamıştır. Bundan sonra Ömer Yusufpaşa medresesine kaçmış, kurşunu tükendiği için burada polise teslim olmıya mecbur olmuştur.

Mahkeme, suçlarını sabit görmüş, evvelâ soygunculuktan 3 ve öldürmekten 15 sene hapse mahkûm etmiştir. Rüstemi yaralamasından dolayı af kanunundan istifade etmiştir. Mahkeme cezaları birleştirerek Ömeri 11 sene 6 ay hapse mahkûm etmiştir.

Yaralama Suçlusu Mahkûm

Dün ağır ceza mahkemesinde dört ay evvel Burgazadasında metresi Makbule ile anası Fatmayı çakı ile yaralıyan polislikten çıkarılan Avni nin muhakesi neticelendirilmiştir.

Mahkeme, suçu sabit gördüğü için Avniye bir sene 3 ay 9 gün hapis cezası vermiştir.

HIRSIZLIK:

Sabıkalı Bir Halı Hırsızı Dün Tevkif Edildi

Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi, dün Vadullah isminde bir sabıkalıyı tevkif etmiştir. İddia edildiğine göre, Vadullah, bir hafta evvel gece yarısı Sarıgüzelde Ömerin evine girmiş, iki halı aşırmış, giderken bekçiler görünce yere atarak kaçmıştır. Vadullah, suçunu inkâr etmiştir. Hâkim müdafaasını varit görmemiş, muhakemesinin mevkufen devamına karar vermiştir.

Yankesici Mahkûm Oldu

Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi dün Mehmet isminde sabıkalı bir yankesiciyi 9 ay hapse mahkûm etmiştir. İddiaya göre, Mehmet, Yenicami kemerinin altından geçerken Eleni isminde bir kızın cebinden iki lirasını yankesicilik suretile çalmıştır. Mehmedin ayni zamanda tevkifine de karar verildiği için, jandarmalar kendisini tevkifhaneye götürmüşlerdir.

SAHTEKÂRLIK:

Mübadil Bir Kadını Dolandıranlar

Yunanistanda bulunan bir kadına ait mübadil bonolarını sahtekârlık yoluyla dolandırdıkları iddia edilen Tahsin ve Abdullah isminde iki arkadaşın tevkif edildiklerini dün yazmıştık. Bunların, bir kadını Altıncı Notere götürerek sahte vekâletname tanzim ettiklerinden bahsediliyordu. Altıncı Noter B. Galip Bingöl, bize gönderdiği bir mektupta bu hâdise ile dairesinin hiçbir alâka ve münasebeti olmadığını bildirmiştir. Bu yanlışlığı tashih ederiz.

İHTİLÂS:

Iki İhtilâs davasında Karar Verildi

Ağır ceza mahkemesi, dün iki ihtilâs davasını neticelendirmiştir. Suçlulardan birisi belediyenin Küçükpazar şubesi tahsildarı Kerküklü Neşettir. İddiaya göre, Neşet, Küçükpazarda birisinden altı mal buzla 43 lira yol parası almış, bunun yalnız 10 lira 70 kuruşunu vezneye teslim etmiş, 32 lira 30 kuruşunu da zimmetine geçirmiştir. Fakat, Neşet, yakalandığı zaman, derhal bu parayı belediye veznesine iade etmiştir.

Mahkeme, suçunu sabit görmüş, beş sene on ay hapsine karar vermiştir. Yalnız hükümden evvel parayı iade ettiği için mahkeme, cezasını 3 sene 10 ay ve 3 gün hapse indirmiştir.

İkinci hâdisenin suçlusu da Çatalca belediye tahsildarı Hayridir. Bu da muhtelif kimselerden aldığı yol paralarının dip koçanlarına noksan yazmak suretile 73 lira ihtilâs etmiştir. Hayri, suç ortaya çıktıktan sonra ihtilâs ettiği parayı notere teslim etmiştir. Mahkeme, evvelce Hayriyi 5 sene hapse mahkûm etmiştir. Temyiz de bu kararı tasdik etmiştir. Yalnız kararda paranın yatırıldığı nazarı itibara alınmadığı için tashihi karar yapılmıştır.

Mahkeme, suçu sabit görmüş, Hayriye 5 sene ağır hapis cezası vermiştir. Parayı yatırdığı için bu cezası 2 sene on bir aya indirilmiştir.

Balkan Konseyi Yarın Toplanıyor

Dostlarımızın Kıymetli Şefleri Akşam Buradan Ankaraya Gidecekler

(Başı 1 incide)

Ankara ziyareti, General Metaksasın, hükûmet başına geçtikten sonra yaptığı ilk seyahatti. İkinci seyahatini yine bize yapması, Türkiye hakkında duyduğu dostluğun ve yakınlığın güzel bir ifadesidir.

Balkan birliği ve Türk dostluğu, Yunan milletinin varlığında derin kökler tutmuş bir siyasettir. General Metaksas, bu siyaseti kendi şahsında derin ve coşkun bir kanaatle temsil etmektedir. Memleketin bu kıymetli dostunu Balkan konseyinin reisi ve müttefik Yunanistanın mümessili sıfatile tekrar aramızda görmek, sevindirici bir hâdisedir.

Dost Yugoslavya :

Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı Doktor Stoyadinoviç, hiç yabancımız değildir. Memleketimizi ziyaret için ne zaman bir fırsat düşmüşse işlerinin çokluğuna rağmen bu fırsattan daima bizzat istifade etmiştir.

Bu sırada, bütçe müzakeresi gibi Belgratta bulunmasını icap ettiren sebepler vardır. Böyle olduğu halde Balkan birliğinin toplantısına bizzat iştirak etmek suretile birliğe olan bağlılığını ve bu birliğin, binanın bu kısımlarında sulh ve istikrarın başlıca âmili olduğu hakkındaki kanaatini ifade etmek istemiştir.

Yugoslavyanın her şeyden evvel bir Balkan devleti olduğunu ve hayatî menfaatlerinin Balkanlarda bulunduğunu tam bir surette duyması, Doktor Stoyadinoviçin iş başına gelmesile başlar. Atatürk ile Yugoslavya kralı Birinci Aleksandr arasında ilk temeli kurulan Balkan birliğinin kuvvet bulmasını ve inkişaf en baş hedeflerinden biri saymıştır.

Her şeyden evvel Balkan birliğine dayanan bir haricî siyaset, Yugoslav devlet adamlarının başlıca hedefi olmakla kalmaz, bu siyaset Yugoslav milletinin de emellerine en uygun yoldur. (Balkan, Balkanlılarındır) sözü, Yugoslavların en üstün tuttukları bir prensiptir. Doktor Stoyadinoviç, bunun, Yugoslav milletinin hayatî siyaset hakkındaki akidelerine temel olması için elinden gelen her şeyi yapmıştır.

Müttefik Balkanl devletlerinin değerli diplomatlarından üçü birarada

B. N. P. Comnene :

B. Tatarescu'nun dahilî işlerle meşgul olması dolayısile bu defa Balkan konseyinde Romanyayı Hariciye Müsteşarı B. N. P. Comnene temsil edecektir.

Romen Hariciye müsteşarının, Romen siyasî hayatında parlak bir mazisi vardır. Pek yakın bir zamanda daha mühim mevkilere geçmesi ihtimalinden de bahsedilmektedir.

B. Comnene, 56 sene evvel Bükreşte doğmuştur. Pariste hukuk tahsil etmiştir. Kısa bir zaman Bükreş mahkemelerinde hâkim mevkiinde bulunmuştur. 1919 ve 1922 seçimlerinde Dobrice mebusu olmuştur. Bu seçimin bizim için dikkate değer tarafı, Romen devlet adamının iki defa Türk müntehipler tarafından seçilmesi ve Türk dostu diye tanınmasıdır. Dobricede Türklerle olan sıkı Türkleri yakından tanımış ve kendilerine sıkı bir sevgi bağı ile bağlanmıştır.

Romen diplomatı, muhtelif haricî vazifelerde memleketini temsil ettikten sonra 1922 senesinde Romanyanın Bern elçisi ve Milletler cemiyetinde daimî murahhas olmuştur. Aynı zamanda da milletler arası birinci mesaî konferansında, silâhları terk, afyon, silâh ticaretinin kontrolü gibi konferanslarda Romanyayı temsil etmiştir.

B. Comnene, 1928 senesinde Berline sefir olmuş ve harpten sonra iki memleket arasında muallâkta kalan işleri az zamanda tasfiye etmiş, 1931 senesinde de Vatikana sefir diye gönderilmiştir. Bundan maksat Romanya ile Vatikan arasında imzalanan kilise anlaşmasının tatbikatile meşgul olmaktı. 1932 senesinde birinci sınıf elçi payesini kazanmış olan sayın diplomat 1933 te yeniden Berline sefir olmuştur.

Birkaç gün evvel Romanyada millî bir kabine kurulunca ve Romen haricî siyasetine tamamile millî bir cereyan verilince B. Comnene gibi üstün vasıflarda bir diplomat, Romen Hariciye müsteşarlığına çağırılmıştır. B. Tatarescu, Başvekil muavini sıfatile daha ziyade dahilî işlerle meşgul olduğu için hakikatte B. Comnene'nin rolü müsteşarlıktan mühimdir.

Romen Hariciye müsteşarının, hu- bir çok eserleri vardır. Sermaye ile işçi arasındaki ihtilâflara devlet müdahalesine ait eseri Romanya akademisi tarafından mükâfata lâyik görülmüştür. Dobrice meselesine, Romanyada Yahudi meselesine ve Romanyanın asırlardanberi geçirdiği inkişaf safhalarına dair etütleri vardır.

Muhterem misafirler bugün şehrimize geliyorlar

Ankarada yarından itibaren toplanacak olan Balkan Antantı konseyine iştirak edecek olan Yugoslavya Başvekili B. Stoyadinoviç, Yunanistan Başvekili Metaksas ve Romanya Hariciye müsteşarı Comnene, bugün memleketimize geleceklerdir. Misafirler Balkan hududumuzda dost Balkan elçileri ve protokol âmirlerimiz tarafından merasimle karşılanacaktır. Misafirlerimizi hâmil hususî tren bu akşam saat 20 de Sirkeciye gelecek, dost devlet nazırları, Sirkeciden doğruca Haydarpaşaya geçecekler ve saat 21 de kalkacak hususî trenle Ankaraya hareket edeceklerdir. Sirkecide ve Haydarpaşada büyük merasim yapılacaktır.

Müttefiklerimizin matbuat erkânı memleketimizde

Balkan antantı daimî konseyinin Ankaradaki toplantısı münasebetile dün sabah Belgrattan şehrimize gelen Belgrat elçimiz B. Ali Haydar ile birlikte, Yugoslavya Hariciye siyasî daire umum müdürü B. Smilianiç, ayni nezaret Balkan şubesi şefi B. Ristiç, hariciye şube şeflerinden B. Gavriloviç, Avala ajansı umum müdürü B. Yovanoviç, Vreme gazetesi muharriri B. Svitovski de şehrimize gelmişler ve Perapalas oteline inmişlerdir.

Konsey münasebetile bugün şehrimize gelecek Yunanlı gazeteciler de şunlardır:

Yunan matbuat cemiyeti reisi Zarifis, Katimerini gazetesinden Vlakas, E. Aniki gazetesinden Politis, Etnos gazetesinden Daskalakis, Proia gazetesinden Drosos, Akropolis gazetesinden Yeramidis ve Vradini gazetesinden Napoleon Naum.

Radyo

Bugünkü program:

İstanbul radyosu:

ÖĞLE NEŞRİYATI :

12,30: Plâkla Türk musikisi. 12,50: Havadis. 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13, 30: Muhtelif plâk neşriyatı. 14: SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30: Çocuk tiyatrosu: Serçecik umacının evinde. 19,00: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19,30: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19,55: Borsa haberleri. 20,00 : Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 : Hava raporu. 20,33: Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat âyarı) 21,15: Tahsin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,50: Bedriye Tüzün Şan: Orkestra refakatile. 22,20: ORKESTRA: 1 — Auber: La Muette de Portici, ouverture. 2 — Luigini: Ballet eğpytien. 3 — Holmes: Tokasai. 4 — Pulotta: Korcha. 22,45: Aans haberleri. 23,00: Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları. 23,20: Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30: SON.

Ankara Radyosu:

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30-12,50: Muhtelif plâk neşriyatı. 12,50-13.15: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13,15-13,30: Dahili ve harici haberler.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30-19,00: Karışık plâk neşriyatı. 19,00-19,30: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları) 19,30-19,45: Saat âyarı ve arapça neşriyat. 19,45-20,15: Türk musiki ve halk şarkıları (Nezihe ve arkadaşları) 20,15-20,30: Havacılık: Ş. Hâzım Ergökmen. 20,30-21,00: Plâkla dans musikisi. 21,00-21,15: Ajans haberleri. 21,15-21,55: Stüdyo salon orkestrası, 1 — P. Tosti: Serenade, 2 — Muscagni: İris, 3 — Veber: İnvitation a la Valse, 4 — Rubinstein: Danse des Fiancees de Kasehmir. 21.55-22.00: Yarınki program ve İstiklâl marşı.

OPERALAR OPERETLER

14,45 Roma kısa dalgası: Lirik opera musikisi. 17 Berlin kısa dalgası: Sevilen opera ve operetlerden. 22 Milâno, Torino: Vittadini'nin "Caracciolo" operası.

ODA MUSİKSİ

10,15 Berlin kısa dalgası: Keman triyosu. 20,20 Bükreş: Debussy'nin eserlerinden oda musikisi sonatları. 21,30 Berlin kısa dalgası: Yaylı kuartet tarafından romantik akşam musikisi.

RESİTALLER

9,30 Berlin kısa dalgası: Enstrümanlar [illegible] Berlin kısa dalgası: Piyano ile Romans ve Rondolar. 18,15 Milâno, Torino: Şarkılı konser. 20,40 Bükreş: Fransız şarkıları (Georg Stefanescu tarafından). 21,30 Berlin kısa dalgası: Alman şarkıları. 22 Berlin kısa dalgası: Chopin'in eserlerniden muhtelif parçalar, 22,15 Peşte: Beethovenin 10 uncu sonatı (Piyano ile (Beethoven tarafından), 22,40 Florans, Napoli: Piyano konseri.

YAKAN PUSELER

Filmi; SAKARYA Sinemasında

neden bu kadar parlak bir muvaffakıyet kazanıyor?

Çünkü: TİNO ROSSİ nin sesi ve oyunu

hiçbir filmde bu kadar mükemmel olmadığı gibi sahne arkadaşı VİVİAN ROMANCE da baş döndürücü ve son derece işvebaz bir yıldız olarak tanınmıştır. Fazla olarak, bu film, her vakit seyredilmiyen bambaşka bir filmdir.

DİKKAT: Bu mevsimde başka hiçbir Beyoğlu sinemasında gösterilmiyeceğinden son günlerinden istifade ediniz.

Suvareler için yerlerinizi gündüzden temin ediniz.

Telefon: 41341

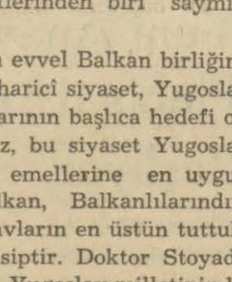

Bu akşam TÜRK Sinemasında

MACERA ADAMI

ALFRED KAPUS'ün (Aventurie) romanından

VİCTOR FRANCEN ve

Komedi Fransez'in meşhur artisti BLANCHE MONTEL

Aşk, mecara, güzellik, zevkle ve merakla görülecek şaheser.

BU AKŞAM İPEK Sinemasında

İRENE DUNNE

DOROTY LAMOUR

RANDOLF SKOT

KARA ALTIN

Reji: ROUBEN MAMOULİAN

10 binlerce figüran - Muhtelif sahneler -

AŞK - HEYECAN - SERGÜZEŞT ve MACERA şaheseri.

FOKS JURNAL'de: Amerikada son yapılan CİM LONDOS - JOHN SULLİVAN GÜREŞ MAÇI

Hasan Fehmi

Terzihanesi Halefi

FİKRİ ÜSTÜNDAL

Dün akşamki Semplon Expresile Londraya hareket etmiştir.

Dönüşde yeni mevsimlik kumaş ve modeller getireceğini şimdiden sayın müşterilerine bildirir.

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebi
1400 Kr. 1 Sene	2800 Kr.
750 » 6 Ay	1500 »
400 » 3 »	800 »
150 » 1 »	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İtalyada Vaziyet

[Yazan: M. Zekeriya]

İtalya İngiltere ile niçin anlaşmıya çalışıyor ve İngiliz Başvekili niçin bu defa İtalyanın samimî surette anlaşmak istediğine inanıyor.

Çünkü İtalyanın dahilî vaziyeti çok fenadır.

Habeş macerası İtalyaya milyarlara mal olmuştur. İtalya buradan ham madde alacağını ve oradan yapacağı ihracat sayesinde hayli döviz temin edeceğini umuyordu. Halbuki Habeşistana yapılan ithalât için İtalya senede 110 milyon liretlik döviz ihraç etmiye mecbur oluyor.

Fazla olarak Habeşistanda sulh te teessüs etmiş değildir. Orada daimî surette 250 bin kişilik bir işgal ordusu bulunmaktadır. Ve bu ordunun bütün yiyeceği, giyeceği ve sairesi anavatandan gönderilir. Bu da İtalyaya milyonlarca lirete mal olmaktadır.

Habeşistana gönderilen İtalyan muhacirleri yerleşememişlerdir. Her ay bunların mühim bir kısmı eski toprak larına dönmektedir.

İspanya macerası İtalya için daha mesut bir netice vermemiştir. İspanyaya gönderdiği ordusunu bir tarafa bırakalım, yalnız Francoya borç olarak verdiği mühimmat ve silâhların bedeli üç buçuk milyar lireti bulmuştur. İtalyan bütçesinin açığı her sene biraz daha kabarmaktadır. Halbuki 1938 bütçesi geçen senekinden % 70 fazladır. Döviz kıtlığı hariçten en zarurî gıda maddelerinin ithaline bile sınmıştır.

Bu sebeple İtalyanın İspanyadan çekilmeyi istemesi, İngiltereden bir miktar para bulması zaruret halini almıştır. İngiliz Başvekili vaziyetin bu hususiyetinden istifade etmeyi düşünmektedir.

Macaristanda Korku

Almanyanın Avusturyaya kabul ettirdiği vaziyet Orta Avrupada akislerini derhal göstermiye başladı.

Almanya, Avusturyadan sonra Macaristana sarkabilir. Macaristan nüfusunun onda biri Almandır. Naziler burada geniş teşkilâta maliktirler. Bunların başında Mecser isminde bir Alman nazırı vardır. Bu zat Macar kabinesinde Başvekilin siyasî müşaviri vaziyetindedir. Fakat ayni zaman da ziraat teşkilâtının başındadır. Almanya ile yapılan bütün ticareti bu teşkilât idare eder. Yapılan işten Nazi teşkilâtı için yüzde iki komisyon ayrılır ve bu komisyonun bir kısmı çiftçilere verilir. Macar köylüsü bu suretle Nazilerin tesiri altında bulunur.

Fakat kabinede Başvekil, orman Nazırı ve Harbiye Nazırı Nazilerin Macaristanda iktidar mevkiine gelmesine muhaliftirler ve bu cereyanın kuvvetlenmesine engel olan onlardır.

Bu defa Avusturya Nazilerin eline geçince, Macaristanda Naziler faaliyete geçmek istemişlerdir. Hükûmet bunun önüne geçmek için Nazi partisini lâğvetmiye mecbur olmuştur.

Macarlar istiklâllerine düşkündürler. Tekrar Alman veya Avusturya boyunduruğuna girmek istemezler. Nazi partisini lâğvetmelerinin sebebi de budur.

Almanya Macaristanı elde etmek için ona Çekoslovakyadan eski Macar topraklarını vâdedebilir. Böyle bir vait Macarları Almanya tarafına sürükliyebilir. Zaten Macaristan bütün ziraî istihsalini Almanyaya satar. Bu sebeple Almanya onun için en kuvvetli müşteridir ve Macar köylüsü böyle bir müşteriyi elinden kaçırmak istemez.

Binaenaleyh Macaristanda Nazi partisinin lâğvedilmesi meseleyi halletmiş sayılamaz. Burada daha birçok mühim hâdiseler beklenebilir.

SİYASET ÂLEMİNDE BİR ŞÖHRETİN TARİHÇESİ

Oğlum Eden

Anlatan:
LADY SYBİL EDEN

Eden ve Mussolini (bir foto montaj)

Mister Eden iş başında ve İngiltere Dış Bakanlığında bulunduğu müddetçe bir şöhretti. İş başından çekilmesi şöhretini bir kat daha yükseltti ve İngiltere siyasetinde bir hâdise teşkil etti. Bu vaziyet karşısında onun birkaç sene sonra, yahut daha evvel, yeniden Hariciye Nezaretine değil, daha yüksek bir makama, yani Başvekilliğe gelmesi ve İngilterenin tarihindeki genç Başvekiller arasında mevki alması bekleniyor.

O halde bu adamın kim olduğunu tanımak, her halde faydadan uzak değildir. Bu işi başarmak istiyen İngiliz muharriri James Spencer, Londradaki Eden'lerin evine gitmiş ve Edenin annesile görüşmüştür.

İngiliz muharriri gördüklerini, konuştuklarını şu şekilde anlatıyor:

Mister Anthony Eden'in annesi beyaz saçlı, fakat ihtiyarlığını zarafet ve güzellik içinde yaşatan yüzü gibi, içi de güzel, dimağı faal bir kadındır. En belli başlı zevklerinden biri oğluna ait yazıları gazetelerden keserek bir deftere yapıştırmaktır.

İhtiyar Bayan Sybil, oğlundan şöylece bahsetti:

"Tahsil sırasında mektepten eve getirdiği mükâfatlar azdı. Hattâ çocukluğu sırasında parlak bir zekâ olduğunu gösterecek bir şey yapamamıştı. Okumaya, yazmaya başladığı günden tarihe merak sardırdı ve bu merakı eksilmedi. En belli başlı eğlencesi pul toplamaktı. Hâlâ da toplar. Ata binmekten hoşlanırsa da bu işi babası derecesinde ileri götüremedi.,,

Edenin babası Sir Villiam Eden, Kraliçe Viktorya devrinin tanınmış adamlarından biri idi. Seciyeli, ruhen artist ve kuvvetli bir hatipti. Eden ile üç kardeşini bu adam yetiştirdi. Fakat baba, biraz da huysuz bir adamdı. Bu huysuzluk, oğluna da geçmiş bulunuyor, O da, korkmadan, yılmadan kendi düşüncesi üzerinde inat eder. Fakat Eden, babasının birçok vasıflarile sanat sevgisine varis oldu. Resim yapmayı çok sever ve boş vakit bulup çalışsa muhakkak kuvveteli bir ressam olur.

Fakat Edenin çocukluğunda musikiye karşı gösterdiği nefret, hakikaten dikkate değer bir haldi. Büyük bayan, Edenin bu halini anlatırken, evde musiki müsamereleri verildiği zaman onun kitap okuduğunu ve ortalığın sakin olmasını, yani musikinin susmasını istediğini söylüyor ve şu şekilde devam ediyor:

"— En belli başlı oyunu askerlikti. Küçük kardeşi Nikolas ile baş başa kaldı mı derhal askerlik oyununa başlarlardı. Nikolası hepimiz de seviyorduk. Parlak bir zekâ olacağı belli idi. Fakat ne yazık ki, bu çocuk Jutland'da maktul düştü. O zaman Eden siperlerde idi. Kardeşinin ölüm haberini aldığı zaman kendini o kadar kaybetmişti ki, siperden fırlamış, siperin üzerine çıkmış, ve o da ölmek istemişti.,,

Lady Eden en büyük oğlu John'u büyük harbin kopmasından iki ay sonra Flanderde kaybetmişti. İki oğlunu harpte kaybeden Lady Eden, hayatta kalan oğlunun vasıflarını anlatırken onun korkmak nedir bilmez bir adam olduğunda ısrar ediyor ve onun çocukluğundan başlıyarak siyasete merak sardırdığını anlatıyor. Daha on bir yaşında iken her tren seyahatinde tren bir istasyonda durdukça o intihap dairesinin mebuslarını saydığını söylüyor.

Lady Edenin anlatışına göre Mister Edenin bir vasfı da ara sıra dalmaktır. Daldığı zaman tuhaf hâdiselere sebep olur. Meselâ bir defa evden çıkmak üzere idi. Şapkasını aramış ve bulamadığı için annesine dönerek sormuş:

— Anneciğim! Şapkam nerede?

Lady Eden, dikkat etmiş ve oğlunun iki şapkasını da başına geçirmiş olduğu halde şapka aradığını görmüş!

Eden, İngilterenin en iyi giyinen adamlarından biri olmakla meşhurdur. Anası bu bahis üzerinde şunları söylüyor:

"— Fakat oğlum çocukluğu sırasında iyi giyinmiye ehemmiyet vermezdi. Bugün giyinişine bu derece itina göstermesinin sebebi vazifesi dolayısiledir. Sefirler ve liderler onun giyinişine ehemmiyet vermediğini görürlerse ne derler? Fakat oğlumun sevilmesine sebep, tam bir İngiliz centilmeni olmasıdır. Bu yüzden o da Peel, Gladston, Disraeli ve Austen Chamberlain gibi üstüne başına itina eder.

Oğlumun Sir Austen Chamberlain gibi bir devlet adamını takip etmesi, iyi bir talih eseridir. Zaten kendisi, işini kolaylaştırmak için bir başkasını takip etmekten geri kalmaz. Mektepte de ağabeyisi Thomas'ı takip ederdi.,,

Eden, büyük harbe iştirak ettiği zaman 17 yaşında idi. Daha sonra gösterdiği yararlık dolayısile erkânı harp yüzbaşılığına terfi etmişti. Harpten sonra İranda petrol arıyan bir heyete refakat etmiş ve arkadaşlarına sosis kaynatmakta gösterdiği hünerle tanınmıştı. O kadar ki bu sosislerin lezzeti, onun Cenevrede söylediği nutuklar derecesinde şöhret bulmuştu.

Lady Eden, harpten sonra oğlunu Oksford'a gitmiye teşvik etmiş, Eden, bu teklifi istemiye istemiye kabul etmekle beraber annesini dinlemiş ve Oksford'da bilhassa muhtelif lisanlara hâkimiyet bakımından parlak bir zekâ olduğunu göstermişti.

Mister Eden tahsilini bu şekilde tamamladıktan sonra sıra meslek seçmiye geldi. Anası onun meselâ hariciyede memur olmasını istiyordu. Fakat Eden, evvelâ City'de ve borsada çalışmış ve bu işte muvaffak olacağını göstermişti.

Çok geçmeden Eden, siyasetle meşgul olarak mebusluk için çalışmış, fakat ilk seçim mücadelesinde mağlûp olmuşsa da ikinci hamlede muvaffakıyet kazanmış, ve parlâmentoya girmişti.

Edenin daha sonraki hayatı malûmdur. Sir Austen Chamberlain ile teşriki mesai etmesi, onun kâtipliğini yapması, ve Austen tarafından takdir edilmesi, onun hayatta attığı muvaffakıyet adımlarını çabuklaştırmış ve kabineye girmesine saik olmuştur. İlkönce Mühürhas nazırlığı ve İngilterenin Milletler Cemiyeti mümessilliğini yapan Mister Eden, Samuel Hoare'un Habeş meselesi yüzünden istifası üzerine İngiltere Hariciye Nazırlığına gelmiş ve birkaç gün evveline kadar bu vazifeyi yapmıştır.

Fakat Edenin anası da dikkate değer bir kadındır. "Lady Eden hastanesi,, adıyla tanılan hastane onun yardımile vücude getirilmiştir. Kuvvetli kanaatler sahibi olan bu kadın bilhassa riyaya ve çocuklarla hayvanlara eziyete düşmandır.

Üniversitede:

Hukukta Doktora İmtihanı Başladı

Hukuk Fakültesini bitirerek 934 - 935 yıllarında doktora sınıfının kurlarını takip edenlerin imtihanlarına dün başlanmıştır. Jüri heyeti, profesör Şvarts, Hirş ve Honig'den mürekkeptir. Doktora imtihanlarına bugün de devam edilecektir.

Askerlik Dersi Gören Kız Talebelerin Kıyafeti

Askerlik dersi gören üniversitedeki kız talebenin talim sırasındaki kıyafetleri hakkında alâkadarlara emir gelmiştir. Buna göre, bu yıl için talim kıyafeti yüksek topuklu ayakkabı giymemek şartile her gün üniversiteye gelinen kıyafettir. Derste selâm vaziyetine gelince; sübay, sınıfa girdiği vakit kız talebe ayağa kalkmak suretile muallimi selâmlıyacak tır talim sırasında kız talebenin başın da şapkası bulunup bulunmadığına göre, resmi selâm değişmektedir.

Talimler, şapka ile yapıldığı takdirde selâm resmi tıpkı askerlerde olduğu gibi elle yapılacaktır.

Başı açık yapılırsa, sübay, esas vaziyette ve başla selâmlanacaktır. Bu usuller, bugünlerde kız talebeye öğretilecektir.

★MUVAFFAK ★★★ ★OLMANIN SIRRI★

NASIL ZENGİN OLUNUR?

Napoleon Hill adında bir Amerikalı zengin olmanın yolunu anlatan bir kitap neşretti. Bu adam birkaç gündenberi bahsetmekte olduğum Karnegie'nin muvaffak olma prensiplerini para kazanmıya tatbik ediyor.

Bu adam diyor ki:

"Herhangi bir kimse zengin olmak istiyebilir. Nitekim istiyenler de pek çoktur. Fakat bunların pek azı servet yapmak için muayyen bir plân ve kazanma hırsının yegâne yol olduğunu bilir.,,

Bu adama göre zengin olmak için evvelâ zengin olmayı istemek ve zengin olmayı düşünmek lâzımdır. Zenginlik te fakirlik te düşüncemizin mahsulüdür. Zannedildiği gibi para parayı çekmez. Para için hırsınız olacak, âdeta paraya sahipmişsiniz gibi duyacak, görecek ve inanacaksınız. Bu altın merdivenden belki de bir iki defa yuvarlanıp düşeceksiniz. Fakat çıkmakta devam eden sonunda kazanır.

Dimağınızda kaç para sahibi olmak istediğinizi kararlaştırınız. Buna mukabil ne vermiye razı olduğunuzu tespit ediniz. Bu paraya sahip olmak için bir zaman tayin ediniz. Bu zamana göre bir plân tertip ediniz ve derhal işe başlayınız. Kararınızı ve plânınızı bir kâğıda yazınız. Her akşam yatmadan iki defa bu yazıyı okuyunuz. Ve her şeyden evvel hayal ettiğiniz paraya sahip olduğunuzu farzetmelisiniz.

Muharrir, vücudümüzü ve melekelerimizi bir orduya benzetiyor. Bu ordunun bir kumandana ihtiyacı vardır. Bu kumandanın emrine vereceğimiz askerler şunlardır: Maksadımız, tasarruf itiyadı, nefse itimat, hayal, teşebbüs, ve salim düşünce, heyecan, kendi kendini kontrol, kooperasyon, ve sairedir.

Muharririn servet yapmak istiyenlere son tavsiyesi şudur:

"Hayat bir satranç tahtasına benzer. Eğer taşlarınızı vaktinde oynamaz, yerinde oynamazsanız oyunu kaybedebilirsiniz. Karşınızdaki oyuncu kararsızlığı affetmez.,,

Bu zatın fikirlerini birkaç kelime ile hülâsa etmek lâzımgelirse diyebiliriz ki:

İnsan kendine güvenir, azim ve irade sahibi olur, kendisine muayyen bir hedef çizerek yılmaksızın o hedefe doğru giderse muvaffak ta olur, zengin de.

Psikoloğ

Heybeliadada Ş. A.

Viyanalı bir psikoloğ şöyle bir tecrübe yapmış: Sizin gibi gülmesini bilmiyen insanlara daima mütebessim bulunmayı teklif etmiş. İnsan gülünce veya tebessüm edince hâleti ruhiyesi değişiyor. Zamanla tebessüm itiyat halini alıyor. Ve evvelce gülmiyen adam dünyanın en neşeli insanı oluyor. Size de bu usulü tavsiye ederim. Her vakit her yerde mütebessim durmıya çalışınız, hattâ yalnız kaldığınız zaman bile. Bunun üzerinde ısrar ediniz ve bunu bir itiyat haline getirmiye çalışınız, alacağınız netice sizi memnun edecektir.

Psikoloğ

GÖNÜL İŞLERİ

Evli Kadınlara Evlenecek Kızlara Yedi Nasihatim

[Yazan: Gönül Doktoru]

1 — Evlilikte neşenin büyük rolü vardır. Evlendikten sonra mesut olmak isterseniz neşeli olunuz ve etrafınıza neşe saçınız.

2 — Kocanızı daima alâkadar etmiye çalışınız. Kocanız için hem karı, hem ana, hem sevgili, hem de ev sahibi olunuz. Olamazsanız bu rolleri oyniyacak başka kadınlar derhal sizin yerinizi alır.

3 — Kocanızı gülerek karşılayınız. Eve gelir gelmez ona olup biten can sıkıcı vakaları saymayınız. O, yorgun argın eve dönünce dinlenmek ister.

4 — Kocanıza başka kadınların görünüşleri, kıyafetleri aleyhinde bulunmayınız. Onu o kadını müdafaa mecburiyetinde bırakabilirsiniz. Bu da sizin kıskançlığınızı artırabilir. Evde kavga dediğin bundan çıkar.

5 — Şişmanlamayınız, ve kıyafeti nizde lâübaliliğe başlamayınız. Erkekler evde Allahlık bir kadın görmekten bıkınca hariçte başka kadın aramıya mecbur olur. Her gün temiz ve muntazam giyininiz. Vücudünüze ve sıhhatinize dikkat ediniz. Kendinizi kaderin eline bırakmayınız.

6 — Ben kocamı yola getiririm diye övünmeyiniz. Kadının en büyük hatası kocasını kendi istediği kalıba dökmiye çalışmasıdır. Erkek erkektir. Değişmez. İnsan yirmisinden sonra değişir mi?

7 — Bir defa kocanızı elde ettiniz diye artık kendinizi ona beğendirmiye mecbur olmadığınızı sanmayınız. Erkek bahçe gibidir. Mütemadî ihtimam ve bakım ister. İhmal ettiğiniz gün derhal bozulur ve kaçar. Sevgisini idame için daima kendinizi ona sevdirmiye mecbursunuz.

⁂

İstanbuldan (Güzel) imzalı okuyucuya:

Madem ki, ilk aşk tecrübenizdir, geçer. Kızın tuttuğunu söylediğiniz yol sizinle mesut bir yuva kurmasına mânidir. Bırakınız o yolunda yürüsün, siz de kendi yolunuza gidiniz. Yollarınız ayrı olduğu için biribirinize bir daha tesadüf etmezsiniz.

GÖNÜL DOKTORU

BAŞMAKALEDEN MABAAT

Balkan Konseyinin Arifesinde

(Başı 1 incide)

le, Romen bünyesinin umumî mukavemetini yükseltecek, hususî menfaat yollarını kapayacak ve umumî menfaati hâkim kılacak tedbirler alınmıştır. Demir Muhafızlık adı altında açıkta, gûya milliyet namına en ifratlı gidişi istiyen, hakikatte tecrübesiz gençler arasında yabancı bir siyasî dinin misyonerliğini yaparak Romen milli ruhunun istiklâlini eritecek yolda çalışan teşkilâtın dağılması ve reisinin siyasetten çekilmiye karar vermesi, Romen bünyesinde sağlık ve mukavemetin hâkim bir hale geldiğine canlı bir delildir.

Ayni dakikada Macar milli bünyesinde de bir intibah görülmüştür. Haricî bir kuvvetin yedeğinde gidişi temsil eden teşkilât takibata uğratılmıştır. Milletlerin mukadderatına hâkim kalmaları bakımından bunu da memnuniyete lâyik bir hâdise diye karşılarız. Macarların ruh ve menfaatçe Balkanlılara çok yakın bir demokrat millet olduğunu hiçbir zaman hatırdan çıkaramayız.

Bu defaki Balkan konseyinin arifesinde, dünyanın umumî siyaset sahnesinde çok mühim hâdiseler başgöstermiştir. Balkan birliği dünya vaziyetini hep beraber gözden geçirecek ve hiç şüphe etmiyoruz ki, bu defaki toplantı da Balkan milletleri arasındaki tesanüt ve birliğin en canlı ve kuvvetli bir şekilde ifadesine vesile olacaktır.

Ahmet Emin YALMAN

S P O R

Pariste pazar günü yapılan Peşte - Paris mukteliti maçından bir enstantane

Hâdiseler ve Fikirler:

Nizamnameye Aykırı Verilen Kararlar ve Lüzumsuz Masraflar

Son günlerde faaliyete geçmiş olan milli kümeden dolayı klüplerle umumi merkez arasında temaslar arttıkça ufak tefek ihtilâflar belirmiye başladı. Bunlardan birisi mıntakalardan oyuncu nakletmek hususudur.

Türk Spor kurumunun yeni nizamlarına göre, bir oyuncu bir mıntakadan kalkıp öteki mıntakaya giderse yeni mıntakasında hiçbir müddete tâbi olmadan müsabakalara iştirak eder. Bu esasa dayanana Fenerbahçe klübü birkaç aydanberi Ankarada bulunan, kendi yetiştirdiği oyuncusu Yaşarı İstanbuldaki M. küme müsabakalarına iştirak ettirmek istemiş ise de umumi merkez reisi buna müsaade etmemiştir.

Halbuki, ayni klübün, iş dolayısile İzmire ve Ankaraya gitmiş birtakım oyuncuları oralara gittikleri zaman merkez buna ses çıkarmış değildi. Eğer oyuncular kendi mıntakasında ikamet etmesi., gibi yeni bir hüküm ileri sürülmek isteniyorsa geçen sene Beşiktaşın Hakkısı da Ankarada yerleşmiş olduğu halde İstanbula gelip klübünün maçlarına iştirak etmişti.

Kaldı ki, bir klübü veya ferdi her hangi bir haktan mahrum etmek için nizamnamede sarahat olmalı ve eğer bu cihet meskût ise müsabakalardan evvel ittihaz edilip âleme ilân edilen bir karar bulunmalıdır. Bu tarzda münferit hâdiseler üzerinde verilmiş kararlar, haklı düşüncelere müstenit olsalar bile evvelden alâkadarlara bildirilmemiş olduğu için tatbik kolaylığını kaybeder ve sızıltıyı mucip olur. Diğer bir mesele de şudur:

Milli küme maçları hakkında alâkadarlarla görüşülüp hazırlanan talimatnameye göre, diğer mıntakalardan İstanbula milli küme maçı yapmıya gelen takımlar birinci müsabakalarını yani cumartesi maçlarını Taksim stodyomunda yapacaklar, pazar maçlarını müsabaka yaptıkları klübün sahasında yani Fenerle olan maçını Kadıköyünde, Beşiktaşla ise Şeref stadında ve Güneşle, Galatasaraya karşı ise Taksim stadında yapacaktı.

Son günlerde milli küme hasılatın. tahsil etmek için İstanbula gelen umumi merkez muhasebecisi, milli küme talimatnamesindeki bu kayde aykırı olarak milli küme maçlarından İstanbul dışından gelen klüplerin yapacağı müsabakalardanTaksim stadyomunda yapılması hakkında stadyom idaresile mukavele imzalamış ve işi alâkadarlara bildirmiştir.

Bu suretle Fener ve Beşiktaş klüpleri kendi sahalarında oynanacak maçların saha hisselerini kaybetmiş oluyorlar. Klüplerin açıkça zararını mucip olan ve ilk talimatnameye de aykırı bulunan bu kararı yerinde bulmamaktayız. Umuyoruz ki, umumi merkez, bu kararı tadil etsin.

Bankalar ve postane'er bu işi göremez mi?

İsin başlangıcında milli küme maçları hasılatının taksimi meselesi görüşülürken federasyonca bu yolda yapılan masraflar çıktıktan sonra para artarsa milli küme klüpleri arasında mütesaviyen taksimi kararlaşmış-

Son haftaki milli küme maçlarına bir bakış

tı. Geçen sene milli küme hasılatından klüplerin seyahat masrafları çıktıktan sonra 1800 lira artmış amma bu pranın da bazı idarecilerin seyahat masrafına gittiği anlaşılmıştır.

Bu noktada biraz durmak istiyoruz. Geçen sene olduğu gibi bu sene de umumi merkez ve futbol federasyonu mensupları millî küme maçlarını vesile sayarak İstanbula, İzmire, şuraya, buraya seyahate başladılar. Nitekim bu hafta bilet getirmek vesilesile umumi merkez lisans memuru İstanbula geldiği gibi, umumi merkez muhasebecisi de milli küme maçlarının hasılatını bizzat alıp Ankaraya götürmek için İstanbula gelmiştir. İzmirdeki maçlar için de futbol federasyonu ikinci reisi Danyalın oraya gittiği söyleniyor.

Bu haberin vüsukunu bilmesek inanmıyacağımız geliyor.

Maç biletlerini İstanbula göndermek için postane mi yok? Buradaki hasılatı Ankaraya göndermek için banka gişesi, posta havaleleri mi yok?

Futbol:

Ingiltere'de Lig Maçlarının Yeni Neticeleri

Bu hafta içinde Londrada yapılan futbol lig maçları birçok sürprizlerle neticelenmiş ve lig lideri vaziyetinde bulunan Brentford klübü Derby Kounty takımına çok sıkı bir mücadeleden sonra 3 - 2 mağlûp olmuştur.

Diğer taraftan Arsenal meşhur Chelsea takımını 2 - 0 mağlûp etmiştir.

Lig lideri vaziyetinde bulunan Brentford un bu mağlubiyeti ve Arsenalin galebesi ligde puvan cetvelini tamamile değiştirmiş ve Arsenal alışık olduğu baş mevkie 36 puvanla geçmiştir. İkinci 36 puvanla Hamptun, eski lider Brentford 35 puvanla üçüncü gelmektedir.

Beynelmilel:

Paris - Peşte Muhteliti Berabere Kaldı

Pazar günü Pariste Parc des Princes stadında 50 bin seyirci önünde yapılan Peşte - Paris muhtelitleri maçı, her iki tarafın galibiyeti kendi lehine çevirmek için bütün enerjilerini sarfetmesine rağmen 1-1 beraberlikle neticelenmiştir.

Bir ay evvel sakatlandığını haber verdiğimiz meşhur Şaroşi. Macar takımındaki merkez muhacim mevkiini Kallayi isminde bir genç oyuncuya terketmişti.

Oyun çok sıkı olmuş, maçın mühim bir kısmı Fransızların hâkimiyeti altında geçmiştir. Goller birinci devrede yapılmış ve Fransızların hâkim oynamasına rağmen birinci gol Macarlar tarafından yapılmıştır.

Birinci devrenin 26 ıncı dakikasında Macar sol açığı Titkaş, avut çizgisine kadar sürerek geriye ortaladığı topa merkez muhacim Kallayi şüt atar gibi yaparak topa temas etmeden üstünden atlamış ve topun sağ açık Bekinin önüne gitmesine sebep olmustur. Merkez muhacimin bu sahte hareketine aldanan Fransız kalecisi sağ açığın şütünü ancak göz lerile takip edebilmiş ve Macarların golüne mâni olamamıştır.

Fransızlar hâkim oynadıkları halde mağlûp vaziyete düşmelerine fena halde içerlemişler ve oyuncularının beceriksizliklerile alay etmiye başlamışlardır.

Bu sırada sol haf oynıyan Rasingin Arap müdafii Digan, topu ayağına geçirmiş ve önüne gelenleri çalıma dizerek Macar kalesine kadar giderek kaleye şüt atmıştı. Bu çok sıkı şütü Macar kalecisi bloke etmek imkânını bulamıyarak ancak karşılıya bilmiştir. Geriye gelen topa Fransız sağ açığı yetişerek kaleye atmıya muvaffak olmuş ve Fransızlar bu sayede maçı beraberlikle bitirebilmişlerdir.

İlk devre, bu vaziyet değişmeden 1-1 beraberlikle neticelenmiş, ikinci devre her iki tarafın sıkı çalışmalarile geçmiş ise de ilk devredeki vaziyet bozulmadan maç berabere nihayetlenmiştir.

Paris - Budapeşte arasında yapılan bu karşılaşma şimdiye kadar bu iki şehir arasında yapılan maçların altıncısıdır.

Bunlardan dördünü Macarlar, birini Fransızlar kazanmışlardır.

Buz Hokeyi:

Kanadalılar Kazandı

Bir aydanberi Pragda yapılmakta olan buz üstünde hokey dünya şampiyonluğu müsabakalarının finaline kalan Kanada ve İngiltere milli takımları pazar günü büyük bir kalabalık önünde son maçı yapmışlardır

Oyun çok seri olmuş ve zaman zaman her iki takım maç üzerinde hâkim vaziyete geçmişlerdir. Fakat Kanadalıların bilhassa vücut çalımlarındaki maharetleri İngilizlerin artan oyununu bozmuş ve maç 3-1 Kanadalıların galebesile ve dünya şampiyonu olmasile neticelenmiştir. İngilizler ikinci olmuşlardır.

Üçüncülük ve dördüncülük için Almanya ile Çekoslovakya karşılaşacaklardır.

OKUYUCU Mektupları

Yard.m İstiyen İhtiyar

Sirkecide Biga oteli kıraathanesi su tesisatçısı Mehmet Ali imzasile şu mektubu aldık:

"İstiklâl harbinin başından sonuna kadar hizmet ettim. Ben cephede çalışırken düşman evime bomba attı. Ailemden 13 nü fus şehit oldu. Evim, atölyem yıkıldı. 73 ya şımdan sonra, perişan bir halde sokak ortasındayım. Altı defa Milli Müdafaa Vekâletine ve altı defa da Başvekâlete müracaat ettim. Ben sanatkârım. Elimden iş gelir. Fakat, ihtiyarım, diye imalâthaneler, fabrikalar beni almıyorlar. Bana bir yardım yapılması hususunda alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.

★

Haklı Bir Şikâyet

"Kadıköylü Hikmet" imzasile aldığımız bir mektupta şu satırlar var:

"— Kadıköyünde Aziziye hamamının karşısında bir arsa vardır. Mahalle çocukları toplanıp her zaman burada oynarlar. Oynamalarına bir şey demiyorum. Fakat son günlerde bu çocuklar ateşle de oynamağa başladılar. Ellerine geçirdikleri saman minderlere ateş verip etrafında birtakım oyunlar oynuyorlar. Bu sırada bütün mahalleyi bir duman istilâ ediyor. Bundan başka rüzgârlı bir havada bu ateş oyununun tehlikeli bir yangına sebep olması da mümkündür. Alâkadar memurların bunun önüne geçmelerini rica ederim.,,

★

Kasap Dükkânları Kapanacak mı?

Aksarayda Lâlelide oturan Raşit Alaman imzalı bir okuyucumuz yazıyor:

"Kasaplar hakkında belediyenin hazırlamakta olduğu talimatnameyi okudum. Bu talimatname tatbik edilince, İstanbulda bulunan yedi yüze yakın kasap dükkânından ancak 50 tanesi kalır, ötekiler kapanır. Çünkü, dükkân ebadının 4 metre genişlik ve uzunlukta olması isteniyor. İstanbulda böyle dükkân bulunur mu? Aksi takdirde belediye şehrin muhtelif yerlerinde asri kasap dükkânları yaptırmalıdır.,,

İlkbahar İçin

İşte İlkbahar için

Şimdiden şık, zarif ve son moda iki elbise örneği.

HIKAYE

YİNE HERGÜNKÜ GİBİ...

Yazan: O. Henry — Çeviren: B. Tok

Mavi elbiseli çoban:

— Seksen birinci cadde: çıkmak istiyen var mı?.. diye haykırdı.

İnsanlardan mürekkep bir koyun sürüsü dalgalanarak vagondan çıktı. Bunun yerine bir başka insan sürüsü girdi.

Con Perkins te sürüye dahil diğer insanlarla beraber istasyonun merdivenlerinden aşağı indi. Ağır adımlarla evine doğru yürüdü. Burada bililtizam "ağır" tabirini kullanıyoruz. Çünkü Con'un gündelik hayat programında "acele" kelimesi bulunmazdı. İki senedenberi evli olan ve bir apartımanın bütün bir dairesini işgal eden bir insan için "âni vakalar" ın olması hitimali yoktu.

Con Perkis yolda gideriken, kederli kederli, hergünkü yeknesak yaşayışını gözden geçirdi.

Keti, her vakitki gibi onu kapıda karşılayacak ve öpmesi için yanağını uzatacaktı. O içeri girecek, paltosunu çıkaracak, taş gibi sert bir mindere oturarak akşam gazetesini açacak, Rus - Japon harbi hakkındaki en son havadisleri, gündelik polis vakalarını okuyacaktı. Bu arada yemek hazır olacak ve yemeğe oturacaklardı. Yemekte kızarmış et, salata ve reçel yiyeceklerdi. Yemekten sonra Keti ona yorganlarındaki yeni bir yamayı gösterecek, yedi buçuğa doğru da üst kattaki kiracıların jimnastik mümareselerinden dökülen duvarın sıvasını yapıştırmak için bir gazete keseceklerdi.

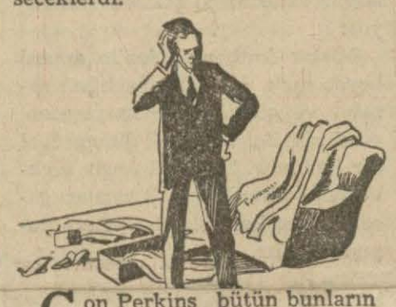

Con Perkins bütün bunların aynen böyle cereyan edeceğini gayet iyi biliyordu. Yine Con Perkins, tam saat sekiz buçukta şapkasını alarak sokağa çıkmağa davranacağını, karısının öfke ile:

— Con Perkins, nereye gittiğinizi öğrenmek isterdim? diyeceğini; kendisinin de :

— Mak Klask'a gidip bir parti bilârdo oynıyacağım! diye cevap vereceğini gayet iyi biliyordu.

Con Perkins bunu bir âdet haline getirmişti. Evine saat ona - on bire doğru dönerdi. Evine geldiği zamanlar ekseriya karısını uyumuş olarak bulurdu. Bazan da karısı, büyük bir öfke içinde, neredeyse ağlamıya hazır bir vaziyette onu beklerdi.

Halbuki bu akşam Con Perkins'i evinin kapısında, hergünkü hayat tarzında bir inkılâbı ifade eden bir vaziyet bekliyordu.

Con, kapısını açıp ta evine girdiği zaman, karşısında şefakatli ve nâzik Ketiyi göremedi. Evin her üç odasında da büyük bir karışıklık hüküm sürüyordu. Her tarafta karısının karmakarışık eşyaları göze çarpıyordu: Ayakkaplar, saç maşaları, taraklar, pudralıklar, âdeta üst üste yığılmış bir vaziyette odanın şurasında burasında yuvarlanıyorlardı.

Bütün bunları gördüğü zaman Con Perkins'in kalbi şiddetle çarpmıya başladı. Çünkü karısı intizamı çok severdi. Evin bu hali, onun çok acele olarak bir yere gittiğine delâlet ediyordu.

Con Perkins etrafına bakındı. Nihayet, lâmbanın durduğu yerin yanında iğne ile tutturulmuş bir kâğıt gözüne ilişti. Kâğıdı aldı. Bu, karısının bir tezkeresi idi. Tezkerede şunlar yazılıyordu:

"Sevgili Con; şimdi, annemin ağır hasta olduğunu bildiren bir telgraf aldım. 4,30 trenile gidiyorum. Kardeşim Sem beni istasyonda bekliyecek. Buzlukta koyun söğüşü var. Sütçü kadına 50 sent borçluyuz!. Bunu vermeyi unutma. Hesap meselesi için yazacağın mektubu ihmal etme. Yeni çorapların sandığın üst kısmındadır. Yarın sana oradan ya-

zarım. Çok acele ediyorum.

Keti,,

İki senelik karı - koca hayatlarında bir gece bile biribirlerinden ayrılmamışlardı. Con büyük bir keder içinde karısının tezkeresini üstüste birkaç defa okudu. İki senedenberi hiç değişmiyen yaşayış tarzları, birdenbire esaslı bir arızaya uğramıştı. Onu kederlendiren de bu idi. İşte şurada, sandalyenin üstünde, karısının iş yaparken daima giydiği siyah benekli kırmızı önlüğü, hazin bir tarzda asılı duruyordu.. Her gün giydiği entarilerinin şurasına burasına atılmışlardı. Kendisinin daha dün getirdiği ve karısının el sürmiye bile vakit bulamadığı içi şekerleme dolu küçük kesekâğıdı, el sürülmemiş bir halde, rafta duruyordu. Yerde, şimendifer tarifesinin bulunduğu kısmı kesilmiş bir gazete yuvarlanıyordu.

Con Perkins, kalbinde büyük bir azap olduğu halde, karısının metrûk eşyaları arasında uzun uzun durdu. Sonra evi, mümkün mertebe intizama koymıya çalıştı. Eli karısının şahsi eşyalarına değdikçe vücudünü bir ürperme alıyordu. O Ketisiz nasıl yaşayabileceğini hiç bir zaman düşünmemişti bile.. Karısı, hayatının ayrılmaz, zaruri bir parçası haline gelmişti.

Karısı birdenbire gidivermişti. Fakat bu, hiç şüphe yok, ancak bir kaç gün, nihayet bir hafta içindi.

Buz dolabından söğüşü getirdi Kendisine bir kahve pina oturdu. Uzun uzun, elden giden saadetini düşündü. Yemeğini yedikten sonra pencerenin başına gitti.

Canı sigara da istemiyordu. Aşağıda gürültülü şehir, onu zevk ve çılgınlık girdabına çağırıyordu. Artık geceler onun olmuştu. Kimseden korkmaksızın, tıpkı bir bekâr gibi, istediği kadar zevkin tellerin de parmak gezdirebilirdi. Ketiye hesap vermek mecburiyetini duymaksızın sabahlara kadar içip eğlenebilirdi. Dostu Mak - Klaks'a gidip, güneşin ilk ışıkları elektrik ziyasını söndürünceye kadar bilârdo oynayabilirdi.

Con Perkins hislerini tahlil etmiye alışmamıştı. Fakat şimdi, Ketinin bıraktığı bu boş evde tek başına otururken, ilk defa olarak ruhunda ağır, ezici birşey dolaştığını hissetti. Kendi bahtiyarlığı için Ketinin vücudünü zaruri görüyordu. Bugüne kadar, yeknesak ev hayatile uyuşuk bir hale gelen hisleri. Ketinin bulunmadığı şu dakikalarda ilk defa olarak uyanmış bulunuyorlardı... Birçok ata sözleri, hiç kıymet vermediğimiz en basit şeylerin bile kayboluşlarından sonra gözümüzde birdenbire büyüyüverdiklerini söylemiyorlar mıydı?

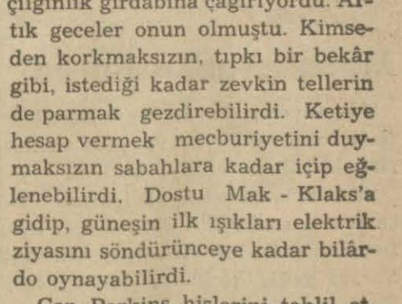

Con Perkins, kendi kendine düşünmiye başladı:

— Ben cidden fena bir adammışım... Ketiye karşı ne kadar fena davranıyordum. Evde kalarak onunla başbaşa oturacak yerde her akşam ya bilârdo oynamağa veyahut arkadaşlarımla gezmeğe gidiyordum. Zavallı her akşam yapyalnız beni oturur beklerdi. Con Perkins, sen dünyanın en kötü bir mahlûkusun!.. Bundan sonra, ona şimdiye kadar yaptığım bütün fenalıkları telâfi edeceğim... Onu bundan sonra her yere, bütün

[Devamı 10 uncuda]

İngilteredeki İhtilâf

İngiliz İşçi Partisi Yeni Bir Seçim İstiyor

(Başı 1 incide)

mesele, hükûmetin Kamarada ekseriyet kazanmasına rağmen, henüz kapanmamıştır. Bilâkis dün rey verildiği zaman bir muhafazakârın muhalif rey vermesi, Churchill, Eden ve daha başka muhafazakârların müstenkif kalmaları nazarıdikkate çarpmıştır. Bundan başka, hükûmet tarafından kazanılan reyler, onun her zaman büyük meseleler karşısında kazandığı reylerden çok aşağı idi. Bu yüzden hükûmetin sırf fırka disiplini tazyiki altında rey kazanmış olması meselesi ortaya çıkmıştır. Times, bu noktainazarı kabul etmemekte ve bu içtihat meselesinde fırka disiplininin hükûmeti kurtarmaktan uzak kalacağını anlatmaktadır. Muhalefet gazeteleri ise, Chamberlain'in ancak fırka disiplini yüzünden mevkiini kurtarabildiği kanaatindedirler.

Amele partisinde

Bugün Amele Partisinin Konseyi toplanmış ve bir beyanname neşrederek derhal umumî bir seçim için karar verilmesini istemiştir. Hükûmetin harici siyasetinde yaptığı değişiklik, efkârı umumiyeye olan taahhütlerinden döneklik, Milletler Cemiyeti ve kollektif emniyet siyasetinden ayrılma, bu teşebbüse sebep olarak gösteriliyor.

Beyannamede bundan başka Amele Partisinin, Faşist İtalya veya Nazist Almanya ile Başvekil tarafından anlatılan şartlar dahilinde hiçbir anlaşmayı kabul etmiyeceği bildirilmektedir.

Amele gazetelerinin hepsi de bu yolda neşriyat yapmakta ve Başvekilin Mussoliniye karşı "Alçakça teslimiyet,, siyasetini tuttuğunu söyliyerek İtalya aleyhinde şiddetli neşriyat yapmaktadırlar.

Cenup Gali maden işçileri federasyonunun icra komitesi Kardiffe toplanmış ve kendisine merbut bulunan sendikalara gelecek pazar günü bir miting yaparak, "Cümhuriyteçi İspanyaya ihanet için Faşist Mussolini Hitler ve Franco ile birleşen,, Chamberlain siyasetini protesto etmelerin itavsiye etmiştir.

Avam Kamarasında

Bugün de Avam Kamararsında yine mühimce bir müzakere vukubulmuş, Liberallerden Mander, Başvekilin, İngiltere ile İtalya arasındaki müzakerelerin açılmasına ait vesikaların neşrini istemiş ve Başvekil Mister Chamberlain ile eski Hariciye Nazırı Mister Eden'in vakaları biribirinden farklı bir surette anlattıklarını vesikaları tetkik ederek bir hüküm verilmesi lâzımgeldiğini söylemiş ve Başvekilden bu vesikaları neşredip etmiyeceğini sormuştur. Başvekil bu suale cevaben "hayır!,, demiştir.

Bunun üzerine muhalefet lideri miralay Atlee vesaikin neşri üzerinde ısrar ederek, Başvekilin Kamarada söylediği nutuklarda bu vesikalardan iktibaslarda bulunduğunu, binaenaleyh bu vesikaların neşri lâzımgeldiğini söylemiş, Mister Chamberlain vesikalardan hiçbir kelime iktibas etmediğini, yalnız konuşmaları tarif ettiğini anlatmış ve bu vesikalarda kendisini utandıracak bir şey bulunmadığını, yalnız mahrem oldukları için neşredilmiyeceklerini bildirmiştir.

Mister Mander, Başvekil tarafından verilen izahattan hoşnut olmadığını bu meseleyi tekrar mevzuubahse deceğini söylemiştir.

Hükûmeti müdafaa

Sir Samuel Hoar bugün bir ziyafette hükûmetin siyasetini müdafa etmiş ve hükûmetin sulh fikirlerine veda ederek harbe hazırlanma ve silâhlanma programını arttırma yolunu tutmıyarak gerginliği ve hoşnutsuzluğu kaldırma yolunu takip ettiğini maksadının harp korkusunu kaldırmak olduğunu, muvaffakıyetin de ihtimal dahilinde bulunduğunu söylemiştir.

Lordlar Kamarasında

Mister Eden cuma akşamı müntehiplerine hitaben bir nutuk söyliyecek ve istifa hâdisesini izah ederek ehemmiyetini tebarüz ettirecektir.

Dün Lortlar Kamarasında da bir-

Chamber'ain aleyhinde takbih takriri veren Mr. Greenwood

Halifax Hariciyede

Londra, 23 (A.A.) — Evening Standard gazetesinin diplomatik muharriri Lord Halifax'ın Hariciye Nezaretini katî olarak kabul ettiğini bildirmektedir. Maamafih, Lord Halifax'ın Hariciye Nezaretinde az bir müddet kalması da kararlaştırılmıştır.

İngiliz - İtalyan müzakerelerinin nihayetlenmesi üzerine Lord Halifax hariciyeden çekilecektir.

çok âza Edenin istifasını teessürle karşıladıklarını bildirmişler Lort Grow Mister Edenin Delcasse gibi tekrar iktidar mevkiine geçeceğini söylemiş ve Lort Halifax hükûmet namına istifadan müteessir olduğunu anlatmıştır.

Cenevre taraftarları

Mister Chamberlain'in dünkü beyanatı Milletler Cemiyetine bağlı İngiliz mahafilini heyecanlandırmıştır. 10 milyon âzası olan Milletler Cemiyetine müzaheret birlikleri, Edenin istifasını hazırlıyan vaziyeti protesto ile karşılıyacaktır. İngiliz amelesi de cuma günü büyük bir içtima tertip edecek ve liderlerin son hâdise hakkındaki nutuklarını dinliyeceklerdir.

Siyasî görüşmeler

Bugün Fransız sefiri Ademi Müdahale komitesi reisi Lort Plymouth ile İspanyadan yabancı gönüllülerin çekilmesi meselesini görüşmüş daha sonra İtalyan sefiri Kont Grandi de Lort Plymout'la görüşmüştür.

İtalyaya para verilecek mi?

Financial Times gazetesi İtalyaya kredi ihtimalinden bahseden bir yazısında diyor ki:

:'Londra yüksek malî mahafili İtalyanın malî vaziyetini çok şüpheli görmektedir. Bunlar, İngiltere - İtalya dostluğu lehindedir. Fakat vaziyet salâh kesbetmeden ve İtalya malî taahhütlerini ifa kabiliyetini göstermeden herhangi bir harekette bulunmıya hazır değildirler.,,

Bazı Londra bankaları, son zamanlarda, garantili poliçeler kabul etmek suretile normal vaziyette İtalyaya verdikleri krediyi fazlalaştırmışlardır. Fakat buna mukabil bazı bankalar da bu normal kredileri azaltmış bulunmaktadır. Bugün, umumiyet itibarile İtalyan garantilerinin kabulü hakkındaki vaziyet, bundan bir sene evvelki vaziyetin aynidir. Diğer taraftan, İtalyanın ihtiyacı bulunduğu kredi, bu nevi kredi değildir. İtalyanın istediği bir istikrazdır. Halbuki herhangi bir istikraz, siyasî bir anlaşmanın vukuundan evvel bahis mevzuu dahi olamaz.,,

★

Bir müddettenberi tadili derpiş edilmekte olan İngiliz - İtalyan kliring anlaşmasının yeni esaslar üzerine kurulması için İngiliz ticaret nezaretile İtalyan mümessilleri arasında bu sefer katî bir netice elde edilmek üzere müzakerelere başlanmıştır.

Chamberlain'in siyaseti ve Küçük Antant

Bütün Avrupa matbuatı Avam kamarasında vukubulan son münakaşalar ve söylenen nutuklarla meşguldür.

Paris gazetelerinden Figaro, dört devletin anlaşma teşebbüsünü mantıkî görmekte ve bunun Avrupayı her tehlikeden koruyacağını söylemekte, fakat Chamberlain'in bu siyasette muvaffak olması için metanet ve kuvvete dayanmak lâzım geldiğini anlıyacağını ilâve etmektedir.

Epoque gazetesine göre, Chamberlain'in yaptığı tecrübe, Hitler ile Mussolininin hakiki temayüllerini pek yakında meydana çıkaracaktır. Echo de Paris'ye göre, en mühim korku, küçük antant ve Lehistanın garbî Avrupadan ümidi keserek Berlin ve Romaya dönmeleridir. Bu korku tahakkuk ederse, Chamberlain ister istemez Edenin yoluna dönmiye mecbur kalacak ve bu yüzden Almanya ile İtalya vakit kazanmış olacaklardır.

Lehistan, şimdiye kadar Çekoslovakya tehlikesine lâkayt göründüğü halde artık daha hassas davranmıya başlamıştır. Chamberlain'in dörtler müzakeresinden bahsetmesi buna sebep olmuştur. Populaire gazetesine göre Chamberlain, küçük devletlerin Milletler cemiyetine artık güvenemiyeceklerini söylemekle faşist taarruzlara açık bono vermiştir. Chamberlain, Fransa ve Avrupanın bağlı olduğu bir sergüzeşte girmiş bulunuyor.

Roma yine memnun

Roma mahafili Chamberlain'in İngiltere - İtalya arasındaki müşkülleri izale için sarfettiği gayreti takdir etmekte, fakat vaziyeti henüz nazik görmekte ve kati bir hüküm vermemektedir. Gazeteler bilhassa Avrupa sulhünün dört devlet teşriki mesaisine bağlı olduğuna dair Chamberlain'in sözlerini tebarüz ettiriyorlar.

Berlinden Eden'e hücum!

Berlin gazeteleri Loit Corç ile Churchill'in avam kamarasındaki sözlerini şiddetle tenkit etmekte ve Chamberlain'in sözlerini "Cenevre sistemine ve kollektif emniyete karşı bir tezahür telâkki etmektedirler. Frankfurter Zeitung'a göre, Almanya, İtalyanın bir kenarda kalmasına mâni olmuştur. İtalyanın Almanya aleyhine bir nevi oyuna âlet olmıyacağına Almanya emindir. Diğer gazeteler Mister Eden'in çekilmesinden memnuniyet göstermektedir. Gazetelerden biri, Edenin dünya müşküllerini artırdığını ve Sovyetler birliğinde yaptığı seyahatten sonra bolşevik siyasetini daha müsait şekilde gördüğünü anlatıyor.

Yugoslavya

Belgratta çıkan Somuprava gazetesi diyor ki:

"Edenle beraber bütün bir sistem istifa etmiştir. Vâkıa Ingiliz siyasetinin uğradığı muvaffakıyetsizliklerin hepsinden Eden mesul tutulamaz. Ancak Eden İngilterenin girmiş olduğu çıkmaza hiçbir yol bulamamıştır.

Franco'cu İspanya

Franco Ispanyasında çıkan bütün gazeteler, Edenin istifasından memnundur ve bu istifayı İtalya için muzaaf bir zafer saymakta, çünkü İtalyanın Habeş ilhakı tanınacağını ve bundan başka İngiliz dostluğunun kazanılacağını söylemektedir.

İngiltere - Amerika

Vaşington, 23 (A.A.) — Amerika Dahiliye Nazırı İckes, dün akşam radyoda söylediği bir nutukta demiştir ki:

"İngiltere ile Amerika arasındaki menfaat birliği kuvvetlendirilmelidir.,,

Söylediği sözlerin münhasıran şahsi olduğunu kaydeden Dahiliye Nazırı totaliter rejimleri fesatçılıkla tavsif etmiştir.

Bu nutuk İngiliz radyoları tarafından da alınarak neşredilmiştir.

Kabinemiz 130 Karar Verdi

(Başı 1 incide)

larda mahallî gazeteden başka ilân yapılacak iki gazeteden birinin Ulus olması ve diğerinin işin icabına göre hükûmet namına alâkalı dairelerce seçilmesi, 4 — Türkiye — Estonya muahedesiyle verilen kontenjanlardan (328 a) pozisyonuna ilâveten yüz tonluk daha kontenjan verilmesi, 5 — Ankara ile Etimesut radyo istasponu arasında yapılacak 145,000 lira keşifli elektrik şebekesinin pazarlıkla Ankara elektrik şirketine yaptırılması, 6 — Muhtelif vilâyetlerin 937 senesi hususî idare bütçelerinde münakale yapılmasına ve munzam tahsisat verilmesine müteallik bütçe tetkik komisyonu kararlarının tasdiki.

7 — (1683) numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun 3 üncü maddesine (2936) numaralı kanunla eklenen (F) fıkrası mucibince mülki memurların sicilleri üzerine tekaütlüklerinin sureti icrası ve tezkiye varakalarının tarzı tanzimi hakkındaki ni zamname,

8 — Emniyet muamelât memurları nizamnamesi,

9 — Emniyet teşkilât memur ve müstahdemlerinin kıyafet ve techizatı hakkındaki nizamname.

10 — Cami hademesi nizamnamesinin 21 inci maddesini değiştiren nizamname,

11 — Hayvan sağlık zabıtası nizamnamesinin 1 inci maddesinin değiştirilmesine ve 2 inci maddesinin kaldırılmasına dair olan nizamname,

12 — Belgrat Üniversitesindeki iki Türk talebeye mukabil İstanbul Üniversitesinde tahsil etmek üzere gelen iki Yugoslav talebeye ayda 75 şer lira yardım yapılması,

13 — Devlet demiryolları Sıvas atölyesi için getirilecek montaj aletlerinin muvakkat kabul usulü ile memlekete sokulmasına izin verilmesi,

14 — İstanbul kitapsaraylarının tasnifi işlerinde çalıştırılacak memurlara ait kadronun tasdiki,

15 — Elâzığda yapılacak 96.923 lira 64 kuruş keşifli cüzzam pavyonu inşaatı için 938 yılına geçici taahhüt salâhiyeti verilmesi,

16 — Türkiye — İsveç ticaret ve kliring anlaşmalarında bazı tashihler yapılması,

17 — İstanbulda et fiyatlarının ucuzlatılması için belediye ve mahallî idareler ellerinde bulunan iskelelerden geçen küçük hayvan yavrularından alınan 0,50 ve küçük hayvanlardan alınan 1 kuruştan 0,25 kuruşa, ve büyük baş hayvan yavrularından alınan 5 ve büyük baş hayvanlardan alınan 10 kuruşun da 2,50 kuruşa indirilmesi,

18 — 55820 lira keşifli Bergama kasabası elektrik tesisatının yenilenmesi işinin emaneten yaptırılması,

19 — Aşı ve serom fiatları için yeniden hazırlanan listenin meriyete konulması,

20 — Kütahyanın Emet kazasının Kızılbük köyündeki linyit madeni imtiyazının Etibank uhdesine ihalesi,

21 — Güven Türk anonim sigorta şirketi esas mukavelenamesinin 1, 2, 35, 78 ve 80 inci maddesinin kaldırılması ve diğer maddelerinin madde numaralarının değiştirilmesi,

22 — İçel vilâyetinin merkez kazasına bağlı Yeniköyde Bahrettin ve Muhittin Yunus kardeşler tarafından meydana çıkarılan krom madeni imtiyazının adı geçenler uhdesine ihalesi,

23 — Çankaya caddesinden ayrılıp Küçük Ayrancıya giden yol üzerindeki 1300, 1466, 1467 sayılı imar adalarının müstakbel imar vaziyetlerini gösteren 4501 sayılı plânın tasdiki.

24 — Kireçlik kömür madenleri T. A. Ş. esas mukavelenamesinin 7, 83 ve 100 üncü maddelerinin değiştirilmesi,

25 — Türkiye imar Bankası esas mukavelenamesinin 5, 33, 35, 39, 47, 79, 80, 84, 87 ve 109 uncu maddelerinin değiştirilmesi,

26 — 1081 şahsın Türk vatandaşlığına alınması,

27 — Bazı sanayi ham maddelerinin 937 mali yılı iptidai maddeler muafiyet cetveline ithal edilmesi,

28 — Türkiye — Letonya ticaret mukavelesinin tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının yüksek Meclise arzı,

29 — Türkiye — Letonya ticaret ve kliring anlaşmalariyle merbutalarının tasdiki ve buna mütelalik kanun lâyihasının yüksek Meclise arzı.

İRAN:

Millî Yıldönümü Törenle Kutlandı

Tahran, 23 (A.A.) — Majeste Pehlevinin 22 şubat 1921 de Tahran üzerine yürüyerek iktidarı ele aldığı tarihin yıldönümü bütün İranda hararetle kutlanmıştır.

Şah ve veliaht, Tahranda yapılan büyük askerî merasimde hazır bulunmuşlardır. Bu münasebetle yapılan geçit resminde tayyareler, motörlü toplar, tanklar ve zırhlı otomobiller de iştirak etmiştir.

Bir Çin Hava Filosu Formuzu Bombaladı

Japonlar Bir Sovyet Vapurunu Yolcularile Beraber Tuttular

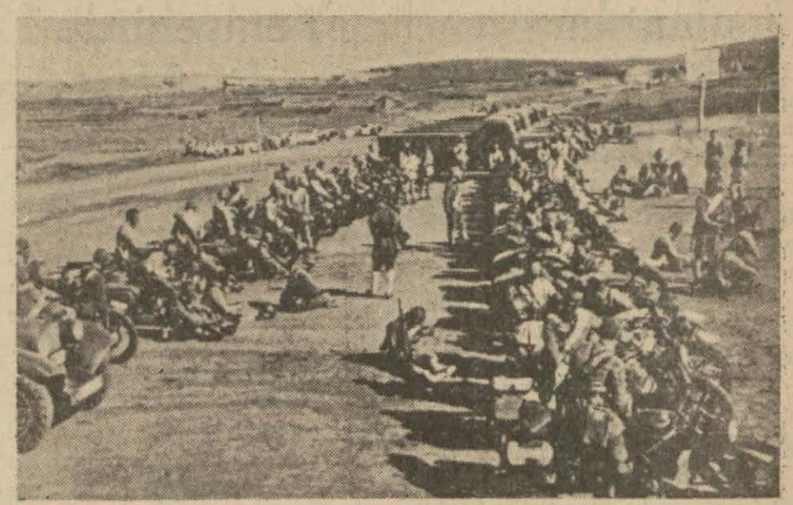

Çinin yeni motörlü ordusundan bir müfreze

(Başı 1 incide)

lunun garbinde ve sarı nehrin 15 kilometre kadar şimalinde bulunan Hivayigcingfu şehrine varmışlardır.

Çin kuvvetleri şehrin 20 kilometre kadar cenubunda toplanıyorlar. Çinliler, Japonların bu noktadan sarı nehri geçmesine mâni olmıya çalışacaklardır.

Hankov, 23 (A.A.) — 36 Çin bombardıman tayyaresi, bu sabah, Formuz adasında Taiboku tayyare karargâhına bir hücumda bulunmuş ve kırk Japon tayyaresini tahrip ettikten ve iki hangar ile bir benzin deposunda yangın çıkardıktan sonra, hepsi salimen hareket üslerine dönmüşlerdir.

Siyasî bir hâdise daha

Moskova, 23 (A.A.) — Japonlar bir Sovyet vapurunun 35 kişiden ibaret olan mürettebatını ve 37 yolcusunu tevkif etmişlerdir. Hâdisenin sebebi meçhuldür.

Vapuru ziyarete ve hâdisenin tahkikine giden Sovyet konsolosu gemiye çıkarılmamıştır.

Mançuko ve Almanya

Tokyo, 23 (A.A.) — Hariciye Nezereti namına söz söylemiye salâhiyettar bir zat Mançukonun Almanya tarafından tanınmış olması hakkında şunları söylemiştir:

"— Bu vaziyet dünyayı sürüklemekte olan hareketi takip etmekte bulunan Almanyanın Mançukonun teşkiline hâkim olan ruhu anlamış olduğunu isbat eder.,,

Ingilteredeki Ihtilâf

(Başı 1 incide)

hakkında neşriyat yapmamış ve yalnız musiki ile iktifa etmistir.

Mister Edenin istifasından doğan manya ile Italya, Avrupada devamlı sulh tesis etmek istiyorlar ki, bu da ancak büyük devletlerin anlaşmasile mümkün olabilir.,,

Von Papen, İngilterenin Alman müstemlekelerini iade etmesile arada bir dava kalmıyacağını ve Van Zeeland tarafından dünya vaziyetini ıslah için verilen ekonomik raporun Avrupa sulhünü temin için de iyi bir temel teşkil edeceğini söylemiş ve Her Hitlerin Orta Avrupada Alman hükmü altında bir Milletler cemiyeti vücude getirmek istediğini söylemiştir.

Çekoslovak gazetelerinden Der Montag, bu beyanatı ehemmiyetle kaydetmekte ve Alman idaresi altında orta Avrupa devletleri birliği vücude getirilmesine dair olan sözlerini tebarüz ettirmektedir.

Çekoslovakyanın istiklâli

Alman gazetelerinden Angrif ise, Cekoslovakya hükûmetinin Alman ekalliyetleri hakkındaki itilâfnameyi daha realist bir esasa istinaden yeniden tetkik etmek tasavvurunda olduğunu bildiriyor. Prag siyasî mahafili, bu haberin Pragı korkutmak için ileri sürüldüğünü söylüyor ve "Fakat Çekoslovakya tam hükümranlığını muhafazaya azmetmiştir,, diyorlar. Çek gazeteleri Prag hükûmetinin her hangi yabancı devletin dahilî işlerine müdahalesine aslâ müsaade etmiyeceğini kaydetmektedirler.

Avusturya amelesi

Avusturya müttehit amele sindikaları himayesi altında Avusturyanın istiklâli lehinde amele sınıfı arasında bir plebisit tertip edilmiştir. Daha şimdiden bir milyon kişinin toplanacağı tahmin olunuyor. Amele kendi istiklâlini ve Avusturya istiklâlini korumak için Şuşniğe müzaherete karar verecektir.

Başvekil Şuşnigin yarın (bugün) Bunderstrat'ta söyliyeği nutuk radyo ile neşredilecek ve Almanya, Çekoslovakya, Macar, İtalyan radyoları tarafından naklolunacaktır.

Terkos Suyu Ne Oluyor?

(Başı 3 üncüde)

Gerçi hep bizim iyiliğimiz için, hep suyu artırmak için, hep modern olmamız için bu mahrumiyetlere maruz kalıyoruz amma galiba İstanbul sular idaresi de bu su tevziatı işinde pek tasasız hareket ediyor.

Biliyorum, alâkadarlardan bu satırları okuyanlar:

— Ukalâ! Gene neler yumurtlamış! diyecekler ve tamirat varsa ne yapabiliriz? diye bana bir de sual tevcih edeceklerdir.

Ben su mühendisi değilim! Suyu eksilen, tazyiki eksilen, hattâ bu yüzden kiracılarını kaybetme tehlikesine maruz olanlar susuzluktan şikâyet ederler. Hüner, bu şikâyetlere mahal vermeden lâzımgelen tamiratı yapmaktır.

İstanbulda en az 50 bin kişiyi dört aylık bir müddet su sıkıntısına maruz bırakan idareyi burada yazarak dikkati celbettiğim için o idarenin mürakabesine memur olan makamın bana güceneceğini hatırıma bile getirmiyor ve bu satırların müspet neticelerini bekliyorum.

HİNDİSTAN:

Meşhur Gandi Çok Ağır Hasta

Delhi, 23 (A.A.) — Millî Hint kongresi mahafilinden alınan malûmata göre, Gandinin sıhhî vaziyeti büsbütün fenalaşmıştır. Bir iki güne kadar Harpurdan ayrılacaktır. Hiçbir ziyaret kabul etmiyeceği gibi kimse ile de görüşmiyecektir.

Verem Mücadelesi

İzmir, (TAN) — Veremle mücadele cemiyetinin yıllık kongresi yapılmış, bu korkunç hastalığa karşı alınacak tedbirler görüşülerek geçen seneki faaliyet raporu tasvip olunmuştur. 938 bütçesi 5266.5 lira olarak kabul edilmiştir. Yeni heyeti idade şu suretle intihap olunmuştur:

Bn. Hasene Nalân, Bn. Cevriye İsmail, Dr. B. Mitat Orel, Bn. Saadet Kâğıtçılar, B. Süleyman Faik Özkan, B. Cevdet Alanyalı, Bn. Ferzan, B. Şükrü Nuri İçsezen ve B. Ali Halim Bayer.

MEMLEKETTE TAN

BURSADA:

Bursa Izmit Halkevlerinde Toplantılar

Bursa, (TAN) — Bursa halkevinin kurtuluş yıldönümü belediye salonunda parlak merasimle kutlanmıştır. Merasimde vali ve Bursa saylavı Münir Akkaya da bulunmuştur. İstiklâl marşı dinlendikten sonra hal kevi başkanı Tevfik Aycan bir söylev vermiştir. Muallim Celâl, Atatürk adlı şiirini, Orhan Şaik Fuzuli divanından birkaç parça, Ali Ulvi Elöve kahraman piyesinden bir parça okumuşlardır. Sedat Ataman, belediye reisi muavini Zehra Budunç tarafından da şiirler okunmuştur.

Bundan sonra davetlilere çay ikram edilmiş, gençlerin Bengi oyunu çok alkışlanmıştır. Gösterit kolunun "Aynaroz Kadısı,, komedisinden sonra merasime nihayet verilmiştir.

Saat 15 te Atatürk anıdına gidilerek halkevi namına bir çelenk konulmuştur. Fahir Pertev burada bir söylev vermiştir.

Yakında inşaata başlanacak olan yeni halkevi binası, kısa bir zamanda tamamlanacaktır

●

M. Kemalpaşa halkevi de merasim le açılmıştır. Parti başkanı İslâm Araç, bir açılış söylevi vermiştir. Münir Çetin, Ali, General Aşir ve Nazminin sözlerinden sonra merasime nihayet verilmiştir.

İzmit, (TAN) — Halkevlerinin yıl dönümü merasimi çok parlak şekilde kutlanmıştır. Valinin de bulunduğu bu toplantıda gençler milli bir piyes temsil etmişlerdir. Karamürselde yeni açılan halkevinde de heyecanlı tezahürat yapılmıştır.

●

Gemlik, (TAN) — Halkevimizin açılması münasebetile, gece bir müsamere verilmiş, muhtelif millî oyunlar oynanarak "Atatürke ilk kurban" ve "İsimsiz kahraman" piyesleri oynanmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Erzurum, (TAN) — Sıhhî şartları yerine getirdikleri için hamamlar tekrar açılmıştır,

★ Aşkale, (TAN) — Bilhassa gecelerı kasabamızın içlerine kadar kurtlar inmektedir, Bunlar, 5—6 kurttan ibaret sürüler halinde etrafa saldırıyorlar,

★ Eskişehir, (TAN) — Burada Eskişehir postası ismi altında cumartesi günleri haftalık bir halk gazetesi çıkmağa başlamıştır,

★ Kars, (TAN) — Vilâyet içindeki arı kovanlarının adedi 10 bini bulmuştur, Bu yıl bal istihsalâtının 250 bin kiloya varacağı tahmin olunuyor,

Karabükte Inşaat

Su Ihtiyacı Yakında, Halledilecek Yenişehirde 12 Yataklı Yeni Bir Hastahane Kuruldu

Karabük, (TAN muhabirinden) — Kış, burada çok hafif geçtiği için demir ve çelik fabrikaları inşaatı hiç aksamadan devam etmiş ve hayli ilerlemiştir. Eskiden yapılan 12 yataklı revire ilâveten Yenişehirde 12 yataklı ve her türlü modern tesisatı havi bir hastane kurulmuştur. Karabükün su ihtiyacı da çok yakında halledilecektir. Yenişehir - Karabük yolları elektrikle tenvir edilmiş, Araç çayı üzerindeki büyük köprü açılmıştır. Büyük şehir haline gelen Karabükte henüz belediye teşkilâtı yapılmamış olması, birçok sıkıntılara sebep olmaktadır. Bir ilkmektep açılması da, pek âcil bir ihtiyaç halinde kendini hissettirilmiştir.

Karabükte spor faaliyeti de çok canlı bir vaziyete girmiştir. Yenişehir de İngilizler tarafından güzel bir saha yapılmış, istasyon yanında Karabük klübü tarafından büyük bir futbol sahası açılmıştır.

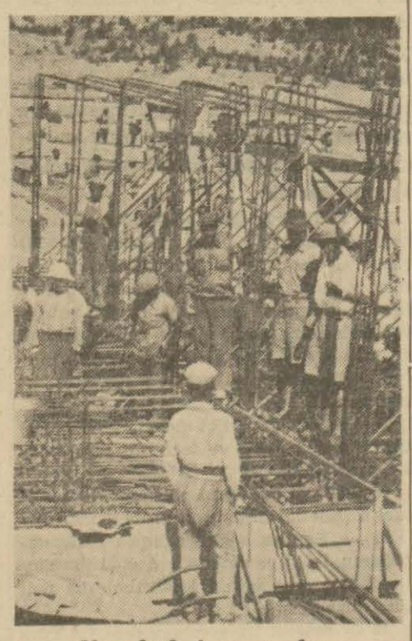

Karabük inşaatından bir görünüş

Safranboluda Pahalılık Var

Safranbolu, (TAN) — Karabükteki inşaat dolayısile kalabalıklaşan şehrimizde ev kiralarile beraber yiyecek fiyatları da artmıştır. Etin kilosu 40-45 kuruşa fırlamıştır. Meyveler, en büyük şehirlerdeki kadar pahalıdır. İkinci ve üçüncü sıra elmaları 15 kuruşa, iyileri 20 - 25 kuruşa verilmektedir. Safranbolu - Karabük arasında belediyenin otobüs seferleri açılması fikri suya düşmüş, bu iş birkaç müteşebbisin elinde kalmıştır. Seferleri yapan otobüslerden iki, üçü istisna edilirse, diğerleri pek te itimada şayan görülmüyor.

ANTALYADA:

Evkaf, Karagöz Suyunu Şehre Getirtiyor

Antalya (TAN) — Evkaf idaresi, buradan 28 kilometre uzakta çıkan ve Karagöz diye maruf olan suyun şehrimize isalesi işine başlamıştır. İlk kazmanın vurulduğu gün, vali ile Nafia ve Sıhhiye müdürleri de Karagöz mevkiine gitmişlerdir. Yüzlerce amele, suyun bir an evvel buraya getirilmesine çalışıyor.

İZMİT HALKEVİNDE :

İzmit Halkevinin kuruluş yıldönümünde bulunanlardan bir grup

BURSADA :

Devrengeç Suyu Kontrol Altına Alınacak mı?

BURSA, (TAN) — Şubat toplantısını yapan Bursa Belediye Meclisi, içmeye en elverişli olan Devrengeç suyunun belediye kontrolü altına alınması hakkındaki teklif üzerinde görüşmüşlerdir. Ticaret maksadile bu suyu taşıyanlardan bir mikdar resim alınması, su tenekelerinin mühürlenmesi ve etiket yapıştırılması hakkında Belediye Reisi tarafından ileri sürülen proje, hayli münakaşalara yol açmıştır. Bu işin yeniden tetkiki nisan toplantısına bırakılmıştır.

Yalova Yolunda Bir Otobüs Devrildi

BURSA, (TAN) — İki gün evvel Orhangazinin yakın köylerinden kalkan iki otobüs Gemliğe giderken yolda yarışa başlamışlar, arkadaki otobüs, yolun dar kısmında bir hendeğe yuvarlanmıştır. Kaza, hafif savuşturulmuştur. Fakat yolculardan çoğu muhtelif yerlerinden yara almışlardır. Otobüste bulunan bir kaç teneke zeytinyağı da etrafa saçılmış, herkesi perişan bir hale getirmiştir. Eşya bavulları da tamamen parçalanmıştır.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Marmara Üssü Bahrî K. Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin fiatı Kuruş	Teminatı Lira	Eksiltme gün	saat
Sabun	28,000	30	630	26 Şubat 938	12

17 Şubat 1938 tarihinde açık eksiltme ile eksiltmesi yapılacak olan Deniz Erlerinin ihtiyaçlarından yukarıda miktarı yazılı SABUN için muayyen günde talip çıkmamasından, yeniden pazarlıkla hizasında gösterilen gün ve saatte İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında eksiltmesi yapılacaktır. Bu işe ait şartname komisyondan bedelsiz olarak alınabilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte Kanunun istediği vesikalarla ilk teminatlarını komisyona vermeleri. (987)

Her Eve Lâzım Olan

YENİ

Çocuk Ansiklopedisi

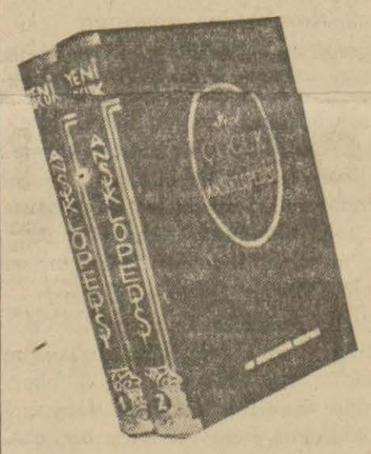

Müessesemiz tarafından neşredilen Yeni Çocuk Ansiklopedisi her çocuğun mutlaka sahip olması lâzım gelen bir eserdir. [illegible] sında ve ders dışında aradığı bütün malûmatı bulabilir.

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ bütün dünya lisanlarına tercüme edilmiştir. Bu beynelmilel eseri, Türk çocuklarının ihityaçlarını ve mektep programlarını gözönünde bulundurarak lisanımıza çevirenler, Profesör Salih Murat, Faik Sabri ve M. Zekeriyadır.

Eser 1500 sayfalık iki büyük ciltten mürekkeptir. Tam eserin fiyatı 7 liradır. Muallimlere ve mektep talebesine ayrıca tenzilât yapılır.

Bu eser yalnız çocuklar için değil, bütün ilkmektep öğretmenleri [illegible] kü bütün dersler bu eserde resimlerle ve geniş malûmat ile zenginleştirilmiştir.

Eser hakkında bir fikir edinmek istiyorsanız aşağıdaki kuponu doldurup bize gönderiniz. Size bedava bir broüşr göndeririz. Bu broşür size Ansiklopedinin kıymetini anlatacaktır.

İSTANBULDA TAN MATBAASINA

Yeni Çocuk Ansiklopedisi broşüründen bir tane göndermenizi ve muallimlere ait son fiyatınızı bildirmenizi rica ederim.

İsim: . . . . . .

Adres: . . . . . .

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

YALNIZ DÖNÜYORUM

YAZAN: ŞÜKÛFE NİHAL

— 26 —

Dona kaldım, taş kesildim. Hasanın yüzüne baktım, o anladı:

— Aldırma, dedi; ihtiyardır, bunaktır. Onunla evde konuşmazlar bile!..

Hasanın bu tefsirine inanmadım. Amcası her zaman Hasana mektup yazardı! O mektuplar pek te bunak kaleminden çıkmışa benzemiyordu. Ne ise, uzatmadım, sustum.

Amcanın girdiği odadan ihtiyar yenge çıktı; bizi karşıdaki odaya aldı. Ortada bir bakır mangal yanıyordu. Etrafta dokuma örtülü yer minderleri pencerelerde ayni bezden perdeler vardı. Yenge yine hatır sordu:

— Nasılsınız evlâtlar, iyi uyudunuz mu bari?

Bu, oldukça nazik bir kadın ama, ne bileyim, bu seste bir samimiyet yoktu... Bu incecik ses bana pek yapmacık geldi.

Az sonra odaya saçları iki örgü ile iki yana ayrılmış, belden kuşaklı, uzun dallı bir basma entari giymiş; kara, kuru, gözleri hileli bakışlı, çirkin, yirmi beşlik bir kız girdi. Dişlerini meydanda bırakan kalın dudaklı, büyük bir ağzı vardı. Kara, büyük, yuvarlak delikli burnu havaya kalkmıştı. Tıpkı bir şempanze gibi...

Hasan bizi biribirimize tanıştırdı:

— Yengen Yıldız...

— Kuzinim Gülsüm.

Sonra bana eğildi, yavaşça:

— Kolejli kuzin, dedi ve alaylı bir gülüşle güldü.

Kolejli kuzin bu, demek! Eh, olura, çirkince kızcağız, ne çıkar? Sonra orada giyilen kıyafet te bu ise kızcağız ne yapsın?

Kolejli kuzin zaten hiç kapanamıyan ağzını biraz daha açtı:

— Safa geldiniz, hoş geldiniz, bu mu aldığın gı..z?

Hasan ona da akşam yengesine söylediğini söyledi:

— Evet, Gülsüm, aldığım hanım bu; nasıl güzel değil mi?

Kolejli kuzin doğrudan doğruya cevap vermedi; âdeta dudak büker gibi bir tavırla;

— İstanbulun en güzel gızı demişlerdi, dedi.

Hasan yukarıya çıktı; hediyelerle dolu bavulu getirdi; basmaları, yünlüleri, şekerleri çıkarıp dağıtmıya başladı. Ben, bir sürpriz olsun diye, Hasandan gizli bavulun bir tarafına sakladığım İngilizce güzel ciltli kitapları, mendilleri, eşarpları çıkardım, Kolejli kuzine uzattım:

— Size lâyik değil, ama, dedim, belki buralarda bulunmaz diye bunları almayı düşündüm.

Kızcağız afal afal yüzüme baktı; Hasana döndü:

— Bunlar ne ki?.. Neler getirmiş bu senin garin ayo...l? Hasan iki kat olurcasına gülmiye başladı; kolejli kuzin açık ağzını hayretle büsbütün açmış; Hasana ve bana; yarısı benim elimde, yarısı kendi elinde kalan kitaplara bakıyordu... Sonra kitapları bana uzattı; renk renk vualden eşarpları, incecik Brüksel dantelli mendilleri evirdi, çevirdi:

— Ne güzel bunla...r! Ama, o gara kitaplardan ne anlarım ben?

Kolejli kuzin demek kara kitaplardan anlamıyormuş!

— Şey, diye kekeledim; Hasan sizin kolej mezunu olduğunuzu söylemişti de... Burada bulamazsınız, diye..

Kızcağız bir daha iri dudaklarını ikiye ayırdı:

— Golej, dediğin de kim oluyor? Nedir bu senin garın, ayol, Hasan?

Hasan, hâlâ katılırcasına gülüyordu. İhtiyar yenge oturduğu yerde kendisine ait kumaşları evire çevire bize bakıyor; konuştuklarımızdan o da bir şey anlamıyordu.

Hasan bana döndü:

— Olur saf şey değilsin, Yıldız, dedi, Anadolunun şu çamurlu, viran kasabasında kolejin, molejin değil, adamakıllı bir ilkmektebin bile varlığı şüphelidir. Ben sana şaka ettim, sen de buna inandın, demek?!.

Ağzım açık kaldı. Kitaplara epeyce para vermiştim; ben ingilizce bilmem ki, onları okuyayım.. Yazık oldu, dedim.

***

Beni beğenmediler... Beni sevmediler; bana bir türlü ısınamadılar.. Hasana ve Anadoluya bağlı olduğum için daha görmeden içimde sevgisi yaşıyan bu evin, bu insanların kalbi bana karşı buz gibiydi, onlara karşı bütün hayatımda kimseye yapmadığım saygıyı gösterdim. Babamın, amcamın, yengemin ve Fahir ağabeyin yanındaki o şımartılmış, nazlı Yıldız dan bu evde eser yoktu. Başı hayatının her safhasında göklerde gezen ben, Hasanın amcası, yengesi odaya girince içimden gelen bir saygı ile, hem de onlar belki öyle alışıktırlar, diye, biraz da Hasanın hatırı için boyumca ayağa kalkıyordum. Kolejli kuzinin iptidailiğini, kıymetsizliğini, bana karşı takındığı soğuk tavrı görmemezliğe gelerek gayet samimî görüşüyor, kendimi onlardan ayrı göstermemiye çalışıyordum.

İlk günlerde kahvaltımızı odamıza getiriyorlardı; kıştır, rahatsız olmasınlar, diye Hasana, aşağı ine lim, hep birlikte yiyelim, dedim. Hasan benim bu samimiyetime sevindi, o sabah aşağı odaya indik.

Yere kirli bir sofra bezi serilmiş, amca, yenge, Ali ve Gülsüm (kolejli kuzin!) sofranın etrafına bağdaş kurmuşlar, çömelmişler... Kiminin çıplak, nasırlı ayakları, kiminin iç pantalonu meydanda... Kara, kirli bir bakır mangalda ekmek kızartıyorlar; kızarmış ekmeklerin üstüne tereyağı sürerek ve bir Amerikan torba içinde duran kıllı, esmer bir peynir kellesinden kesip dilimlerin üstüne koyarak, avuçlarından yağlı damlalar sıza sıza yiyorlar... Ağızlarında yarım dilim, bir lokma oluyor... Avurtları elma gibi şişiyor...

Mangalın içindeki yanmamış kömürlerin kokusu, odanın geceden kalmış gazlı havasına karışıyor... Camlar galiba sabahleyin hiç açılmamış!..

Kapıda kocaman al renkli bir pamuklu perde...

Bize de, kızarmış ekmeklere yağ sürerek, üstüne kıllı, kara peynirden dilimler koyarak ikram ettiler... Bu, benim tahta gaz sandıklarından yapılmış yemek masasında bile alışık olmadığım bir yemek yeme şekli değildi. Birdenbire Hasana yaptığım bu aşağıya inmek teklifinden pişman oldum, amma bir şey belli etmemiye çalıştım. Bilâkis onların bu geriliğinin sebebi yine bizler, münevverler olduğumuzu düşünerek kendimize kızdım. Memleketi nekadar ihmal etmişiz, dedim. Bu bakımsız illerde çalışmak için yine eski hülyalarım uyandı.

Lâkin, Cenabın meşhur bir sözü vardır:

(Arkası var)

Nasıl doğdu? - Nasıl yaşadı? - Nasıl battı?

No. 45 — İKİNCİ KISIM — *Yazan : Ziya Şakir*

Fırkanın Sıklet Merkezi Bir Anda Değişiverdi

— Nasıl?.. Bizim işimizi bozmak ister misin?. İşte, neticesi böyle olur... Senin gibi budalalar, külâh kapayım derken, altındaki postu da üste verirler. Bu sana ders olsun. Bir daha, kıvıramıyacağın işe karışma.

Diye bağırmıştı.

Fırkacılık oyunu, bütün garabetiyle devam ediyordu. Cereyan eden hallere gülmek mi, yoksa ağlamak mı lâzım olduğu bir türlü kestirliemiyordu.

Gümülcüneli İsmail Bey, Bursadan savuşarak İstanbula gelri gelmez, doğruca fırka merkezi umumisine gitmiş; vaziyetten acı bir surette şikâyet ederek:

— Beni Bursaya niçin gönderdiğiniz anlaşıldı. Evvelâ, başınızdan savmak.. Sonra da şu veyahut bu bahane ile azlederek muhakeme altına almak... Böylece benim (siyasi şöhretimi) sarsmak için değil mi? Baksanıza benim gözüme siz.. Sizin gibi yobazları on defa suya götürür de, susuz getiririm. İşte ben, istifa ediyorum. Memuriyet hayatından çekiliyorum. Ve, tekrar fırkacılığa giriyorum. Şimdi gidip, Sadık Bey ile birleşeceğim. Onunla, size karşı bir cephe teşkil edeceğim. Dayanabilirseniz, aşkolsun.

Diye, tehditlere girişmişlerdi.

Gümülcüneli İsmail Beyin bu sözleri, fırka merkezinde bir telâş husule getirmişti. Çünkü; hrehangi bir mücadelede olursa olsun, o mücadele esnasında bu adamın tehammül edilmez derecede bir şerir ve küstah haline geldiği, bilinen hakikatlerdendi.

Onun için hocalar zümresi, Gümülcüneliyi susturmak için bazı dostlarının tavassutuna müracaat etmişlerdi. Fakat buna bir türlü imkân görememişlerdi. O zaman hükûmet kuvvetine başvurmak lüzumunu hissederek, Gümülcünelinin Bursada bulunduğu esnada gerek bizzat, ve gerek bilvasıta irtikâp ettiği yolsuzlukları ve suiistimalleri ihtiva eden dosyayı ortaya çıkarttırmışlar.. Mülkiye müfettişlerini tahkikata giriştirmişlerdi.

Bu hareket Gümülcüneliyi büsbütün öfkelendirmişti. Hiddetinden, küplere bindirmişti. Derhal Sadık Beye koşarak:

— Azizim, Sadık Bey!.. Eski dost, düşman olmaz.. Gel, gene elele verelmi. Şu yobazların sarıklarını kafalarına geçirelim.

Demişti.

Sadık Bey bu süzlere, çarçabuk aldanıvermiş:

— Hay hay, mirim.. başımın üstünde yerin var... İşte mühür.. işte ben.. ikimizde, emrine müheyyayız. Tek, şu softalar, ortadan kalksın.

Diye cevap vermiş.. elinden tutarak sedirin üst köşesine çekilmişti.

Gümülcineli ile Sadık Beyin birleşmesi, bir anda fırka dedikodularının üstüne geçivermiş.. Artık o günlerin en hararetli mevzuunu teşkil etmişti.

Birçokları;

— Eh.. Artık Sadık Bey, muhakkak partiyi kazanır.

Derlerken, bir kısım fırkacılar da;

— Zavallı Sadık Bey.. işte, asıl şimdi uçuruma sürükleniyor.

Diye, teessür göstermişlerdi.

Fakat bunların içinde en çok müteessir olan, Şaban Efendi idi.

Şaban Efendi, aşağı yukarı fırkacılıktan çekilmek üzere idi. Büyük bir sadakat ve samimiyetle merbut olduğu Sadık Beyin, düşüncesizce hareketlerinden dolayı vaziyeti bu berkeze getirdiğinden dolayı son derece müşteki ve müteessirdi.

Tevfik Paşa, sulh konferansından döndükten sonra

Hattâ bir gün, Sadık Beyle fena halde kavga etmiş;

— Sizin yüzünüzden, benim de çekmediğim kalmıyor... Bir zamanlar, nekadar rahattım. İskilibe çekilmiştim. Fırkacılığa, tamamile sırtımı çevirmiştim. Bu sükûnet bana o kadar hoş gelmişti ki; o güzel memlekete yerleşerek her türlü gürültülerden ve mücadeleler - den uzak bir hayat geçirmiye karar vermiştim.

Mektuplar yazdınız. Beni getirttiniz. Artık herkese kanıp inanmıyacağınıza yeminler ettiniz. Fakat, yine eski huylarınızı terketmediniz.

Diye, acı acı şikâyet eylemişti.

Şaban Efendi, artık Sadık Beyi ıslah etmek mümkün olmadığını görünce, bir tarafa çekilmek mecburiyetini hissetmişti. Ve hattâ, fırkacılıktan da uzak yaşamak istemişti.

Padişah Vahdettin bunu haber alır almaz Şaban Efendiyi saraya celbetmiş;

— Bundan sonra, doğrudan doğruya bana hizmet etsin. Kendisini, (hazinei hassa müfettişi) yaptım.

Demişti.

Sadık Beyin bu sadık ve samimî müşaviri, o tarihten itibaren eski dostunu, Gümülcineli İsmail Be - yin cereyanına terketmiş; Sadık Bey ile ve bütün fırka arkadaşları le olan alâkasını ancak resmî ziyaretlere hasreylemişti.

Gümülcineli, Sadık Beyi mas ke yaparak derhal işe girişmişti. Kendisine, en evvel şu telkini vermişti:

— Fırka dahilinde ayrı parti yapmanız, hatadır. Biz, bilâkis fırkayı benimsemeliyiz. Zorla içlerine girmeliyiz. Ve zorla da onlara mev kilerini terkettirmeliyiz. Demişti.

Sadık Bey, derhal bu fikri kabul etmişti. Ve eder etmez de, mücadelenin şekli büsbütün değişivermişti.

İşte bu sıralarda; Anadoludan inen yıldırım, Damat Ferit Paşayı Sadaret sandalyesinden fırlatıp atarak sadaret mevkiine, (Ali Rıza Paşa) gelmiş.. (Hürriyet ve İtilâf Fırkası) nın da siklet merkezini bir anda değiştirmişti.

Ali Rıza Paşa kabinesi, bazı şartlar dahilinde iktidar mevkiine geçmişti. Bu şartların en mühimi (derhal Mebusan Meclisinin toplan ması) idi.

Hükûmet tarafından, intihap hazırlığına başlanması için emir ve - rilmesi, gerek İstanbulda ve gerek Anadoluda, her zümreyi harekete getirmişti. Fakat bu arada en dikkate şayan olan cihet, İstanbulun vaziyeti idi.

(Hürriyet ve İtilâf Fırkası), (Damat Ferit Paşanın hükûmeti) gibi bir istinatgâhı kaybeder etmez, müvazenesini kaybetmişti. Halbuki fırkanın bütün gayesi, her ne şekilde olursa olsun, memlekette bir (nüfuz ve kudret) elde etmekti... Onun için fırka; bu intihaba son derecede ehemmiyet vermiş; elden gi den (hükûmet kuvveti) ni, Meclis te ekseriyet kazanarak (hükûmete nâfiz olmak) suretile telâfi etmeyi esas ittihaz eylemişti.

Bu hâdise, İstanbulun varlığını sarsan ihtirasın, bir kat daha şiddet kesbetmesine sebebiyet vermiş ti.

İlk mücadele, yine Hürriyet ve İ tilâf fırkası erkânı arasında başgöstermişti. Mustafa Sabri Efendinin Partisi,

— Fırkayı, biz temsil ediyoruz. Namzetler, kâmilen bizden olmalıdır... Sadık Bey taraftarları, bizden ayrılmışlardır. Onlara bir tek rey bile vermeyiz.

Diyorlardı.

(Arkası var)

EKONOMİ

BORSALARDA :

Unitürklerin Yükseleceği Zannediliyor

Borsada Ünitürk 19.10 liradan muamele görmektedir. Mübadelesi yapılmakta olan Ünitürklerin miktarı azalmıya başlamıştır. Bundan dolayı fiyatların yavaş yavaş 19.50 liraya kadar yükselmesine ihtimal veriliyor. Dün Anadolu tahvilleri 41 liradan, Ergani tahvilleri 98.75 liradan, Sıvas - Erzurum tahvilleri 95 liradan muamele görmüştür. Aslan çimentosu tekrar yükselmiş ve 13 lirada kapanmıştır. Bir sterlin 627 — 630 lira üzerinden alınıp satılmıştır. Londra borsasında bir sterlin 153,35 frank ve 5.00121 dolardır.

Günlük Zahire Satışları

Dün piyasamıza yalnız iki vagon buğdayla iki vagon arpa getirilmiştir. Evvelki günlerde getirilmiş olan buğdaylarla beraber kilosu 5.25 - 6.10 kuruş arasında on dört vagon yumuşak buğday ve 1 - 2 çavdarlı Polatlının ekstra buğdaylarından iki vagon kilosu 6.18 - 6.20 kuruştan. Anadolu sert buğdaylarından da kilosu 5,15 - 5,20 kuruştan üç vagon satılmıştır. Piyasa, evvelki günün aynidir. Yulaf Anadolu malı kilosu 4,20 kuruştan çuvallı olarak 19 bin kilo satılmıştır. Borsamızdan 67 bin kilo tiftik, 67 bin kilo yapağı, 400 bin kiloluk büyük bir parti arpa, 125 bin kilo kuşyemi, 3 bin kilo iç badem ile 3 bin kilo iç fındığın ihraç muamelesi yapılmıştır.

Paris Borsası

Londra 139,90,5, Nevyork 30,75, Berlin 1942,—, Brüksel 519,5, Amsterdam 1721,—, Roma 161,35, Cenevre 713,—, Lizbon 139,25. Kurşun 16,3,3,5, Bakır 45,5 — 46.5. Kalay 190.17, Altın 139.10,5, Gümüş 20,3, Çinko 14.10,5.

GUNLUK PİYASA

Dün bir kısmı dökme ve bir kısmı çuvallı olarak seksen bin kiloluk bir parti arpadan dökmeler 4,08 ve çuvallılar 4.22 kuruştan ve on bes bin kilo Akşehir 4,32 kuruştan satılmıştır.

•

Adapazarı sarı mısırlarından on beş bin kilo çuvallı olarak kilosu 4,30 kuruştan ve Karabiga sarı mısırlarından da on beş bin kilo 4,35 kuruştan müşteri bulmuştur.

•

Anadolu mahsulü nohutlarından dökme olarak kilosu altı ve çuvallı olarak 6,50 kuruştan ve kalburlanmış nohutların kilosu 7,15 kuruştan satılmıştır.

•

Piyasamıza getirilmiş 28 bin kilo fasulye, 14 bin kilo susam, 17 bın kilo zeytinyağı ve bir miktar darıdan yalnız darıların kilosu beş kuruştan ve evvelki gün gelen mallardan oğlak tiftiği 130—131, mal tiftik 120—125, iç fındık 34,50 kuruştan ihracat için satılmıştır.

CEMİYETLERDE:

Bu Seneki Küçük Sanatlar Sergisi

Küçük sanatler erbabı, geçen sene olduğu gibi, bu sene de bir küçük sanatler sergisi açmıya karar vermiş ve hazırlıklara başlamıştır.

Geçen seneki küçük sanatler sergisinde malları teşhir edilen küçük sanayi erbabından hiçbir ücret alınmamıştı. Bu sene serginin daha büyük bir binada yapılması için sanayi erbabından küçük bir ücret alınması düşünülmektedir.

Aile Bütçeleri Anketi

İktısat Fakültesi tarafından hazırlanacak aile bütçeleri anketine mar tın birinden itibaren başlanacaktır. Bugün saat 14 te Fakülte dersanesin de yapılacak büyük bir toplantıda an ket işinde vazife alan talebeye, icap eden talimat verilecektir. Bütçeleri tespit edecek 400 kadar aile, esnaf cemiyetleri ve sanayi birliği tarafından temin edilmiştir.

Her talebe iki ailenni bütçelerini tespit edecek ve bu ankete mayısın sonuna kadar üç ay devam olunacaktır.

Anketin gayesi bilhassa, iktısat vekâleti konjüktör servisinin hazırlıyacağı fiyat cetvelleri (index) için esas olacaktır.

BORSA

22—2—938

PARALAR

	Alış	Satış
Frank	78.—	83.—
Dolar	123.—	126.—
Liret	98.—	106.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	78.—	82.—
Silin Avusturya	21.—	23.—
Mark	22.—	25.—
Zloti	20.—	22.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Sterlin	627.—	632.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	24.415	24.41
Nevyork	0.7950	0.7945
Milano	15.135	15.135
Brüksel	4.6920	4.6920
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.4275	3.4275
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterdam	1.4233	1.4234
Prag	22.6587	22.6587
Viyana	4.2063	4.2063
Madrit	12.3810	12.3810
Berlin	1.9694	1.9688
Varşova	4.1950	4.1950
Budapeşte	3.9968	3.9968
Bükreş	106.19	106.19
Belgrat	34.2857	34.2857
Yokohama	2.7268	2.7268
Stokholm	3.0810	3.0810
Londra	630.—	630.—
Moskova	23.71	23.71

İÇ TİCARET:

Ticaret Eşyası İçin Yapılacak Muameleler

İç ticaret eşyasının beyanname ile sevkedilmesine lüzum olmadığı yolundaki karara rağmen, mali beyanname istendiği anlaşılmış, gümrük ve inhisarlar vekâleti, bu hususta alâkadarlara bir tamim yapmıştır. Bu tamimde deniyor ki:

"Mahreç gümrüklerinin ibraz olunan dahili ticaret beyannamesi muhtevası eşyanın konşimentolarını tetkik etmesi ve tetkik neticesinde beyannemede yazılı eşyanın bir şahsa ait olduğu anlaşıldığı takdirde beyan nameyi tescil etmesi. 2 inci maddesinde de müverrit gümrüklerinin başka başka şahıslara ait eşyanın bir beyannameye dahil olduğunu gördükleri takdirde pul noksanlığı ikmal olunmakla beraber mürsilleri hakkın da gümrük kanununun 109 uncu maddesinin tatbik edileceği yazılıdır.,, Tamim şöyle bitmektedir:

"Müverrit gümrüklerince bu hususta yapılacak işi gelen eşyanın ordinolarını tetkik ederek bunların bir nama ait olup olmadığını ve beyannamenin bir vesikaya uyup uymadığını araştırmak ve bu suretle beyannamede gösterilen teslim yerinin ibraz olunan ordinoya uyduğu anlaşıldığı takdirde başka bir muamele yapılmaksızın işin neticelendirilmesini temin etmektir...

Gümrük Gelirimiz Artıyor

Yapılan bir istatistiğe göre, gümrüklerimizin geliri devamlı olarak artmaktadır. 1937 yılında bu gelir 72447000 lirayı bulmuştur. Bu miktar 1929 senesinde 66863000 lira, 1930 da 71015000 lira, 1931 de 67303000, 1932 de 50866000, 1933 te 48104000, 1934 te 50068000, 1935 te 52739000, 1936 da 60686000 lira idi. Son senenin 72447000 lirasından 46770000lirası ithalât resmi10377000 lirası istihlâk resmi, 12734000 lirası muamele vergisi, 2476000 lirası sair gelirlerdir.

ZİRAAT :

Kongrenin 12 Martta Açılması Muhtemel

Ankarada toplanacak olan büyük ziraat kongresinin 12 martta açılacağı haber veriliyor. Kongreye bütün vilâyetlerden alâkalı zevat ile ziraat ve iktısat mütehassısları davet edilecektir.

İktısat Vekâleti mevcut olan vilâyetlerden istenilen raporlar şubat sonuna kadar gönde- şubat sonuna kadar gönderilmiş olacaktır. Ziraat Vekâleti de kendi teşkilâtlarından malûmat toplatmıştır. İstanbul ziraat mektebi muallimlerinden üçü Ankaraya çağırılmıştır. Sahrimiz mevsim kontrol bürosunca da meyva ihracı ve yumurta, ziraat meseleleri hakkında bir rapor hazırlanmaktadır. Sanayi birliği idare heyeti, hazırlanan raporları muvafık bulmuştur.

ERTUĞRUL SADİ TEK Tiyatrosu
Pazartesi: (KADIKÖY - SÜREYYA)
Sinemasında: SEFİLLER

HALK OPERETİ
25-2-38 akşamı Şehzadebaşı
TURAN TİYATROSUNDA
E N A Y İ L E R

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları
DRAM KISMI
Saat 20.30 da
BİR ADAM YARATMAK
3 perde

OPERET KISMI
Saat 20,30 da
SÖZÜN KISASI
4 perde komedi

YENİ NEŞRİYAT:

YENİ KÜLTÜR — İki yıldanberi Ankarada (Yeni Kültür) adında aylık bir terbiye mecmuası çıkmaktadır. Her öğretmenin mutlaka okuması lâzım gelen bu mecmuanın on nüshadan ibaret olan her yıllığının abonesi 150, fakat öğretmenlere 120 kuruştur. 1938 sonkânun sayısile üçüncü yılına giren (Yeni Kültür), yeni abonelerine bir de kitap hediye etmektedir. Abone ve yazı işler ilçin Ankarada Manisa saylavı Kâzım Nami Duruya başvurulmalıdır.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Eski Adamların Ömrü

Hekimlere sorarsanız, insanların vasatî ömrü gittikçe artıyor, derler. Sağlık ilminin, bütün hekimliğin, operatörlüğün durmadan ilerlemesi de bunu icap ettirir. Zaten böyle olduğunu istatistikler de tasdik ederler. Avrupanın garbinde, on dokuzuncu asrın ilk yirmi beş yılında insanların vasatî ömrü 38 yıl olduğu halde, bir asır sonra, yani 1925 te 54 yıla çıkmıştır.

Eski kitaplara inanan kimseler, istatistiklerin tasdik ettikleri bu hakikati inkâr etmeseler de, biraz büyük altından gülerek, pek eski adamların şimdikilerden pek çok ziyade yaşadıklarını iddia ederler.

— Meselâ, diye de, ilâve ederler, Adem babamız bin yıl yaşamış, onun oğulları arasında dokuz yüz yaşından önce ölenler müstesnadır. Nuh peygamber de 950 yaşına kadar ömür sürmüş...

O eski kitaplar ya pek ziyade mübalâğa etmişlerdir, yahut onların yıl ölçüleri şimdi bizim ölçümüz gibi değildi. Çünkü ne kadar eski tarihlere kadar çıkılırsa, insanların o kadar az yaşadıkları yeni ilim araştırmalarından meydana çıkıyor.

Geçenlerde Norveçte toplanan, tarihten önceki zamanlar kongresinde Vallois adında bir âlim, pek eski zamanlarda ölmüş, müstehase olmuş insanların yaşları üzerine kendisinin yaptığı araştırmalarla, kendisinden önce bu işle uğraşmış olanların tetkiklerinden çıkan neticelere göre, bu zamandakilere benzer, mükemmel istatistikler göstermiş.

— Müstehase olmuş insanların nüfus tezkerelerini nereden bulmuşlar da yaşlarını öğrenmişler ? diye sormayınız. Çünkü ölmüş insanların yaşları dişlerinden, kemiklerinin yapışmasından, kafa kemiklerinden kolayca anlaşılır ve bu neticelere, askerlik yaşını mümkün olduğu kadar geç getirmek üzere çocuğun doğmasından birkaç yıl sonra çıkartılmış nüfus tezkerelerinden ziyade inanılır.

Birkaç ilim adamının böyle kemikler üzerinde yaptıkları tetkiklerin neticelerine göre şimdilik en eski ırk diye tanınmış olan Neandertal insanları ve onlardan sonra paleolitik insanlar arasında altmış yaşını geçirmiş bir tane bile yoktur. Altmış yaşını geçirmiş kemikler ancak mezalitik devrinde, o da yalnız yüzde bir buçuk nisbetinde, bulunur.

İnsanlar biraz daha ilerleyip te bakır devrine geldikleri zaman ömürleri biraz artmış. O devirde altmış yaşını geçirenlerin sayısı yüzde 7,3 nisbetini buluyor. Daha sonra, eski Mısırlılar medeniyetinde haylice ilerlemiş olduklarından, Roma devrindeki Mısırlılar arasında altmış yaşını geçirenler yüzde 13,4 nisbetine çıkmış...

Halbuki bu zamanda altmış yaşına gelmiş adam - genç kızlar kendisini beğenmeseler bile - daha epeyce yaşayabileceğini umar. Zaten eski adamlara ait istatistiklerle yenilere ait istatistiklerin mukayesesi bu zamanda altmışından sonra yaşıyan haylice adam kaldığını gösteriyor. Şimdiki Avusturya topraklarında bakır devrinde yaşıyan insanlar arasında altmışından sonra ya kalmış yüzde ancak 13,4 kişi olduğu hlde 1829 yılında yüzde 21, bir asır sonra 1927 yılında yüzde 47 kişidir.

Bu tetkikler, isbat ediyor ki insanların rahatını temin eden, ömrünü uzatan ancak medeniyettir. Son asır içinde medeniyetin terakkisi ayni topraklarda insan ömrünü iki kat etmiş.

Eski insanların bin yıl yaşadıklarını rivayet eden kitaplardan ziyade medeniyete iman etmek daha doğru olur.

BULMACA

DÜNKÜ BULMACAMIZIN HALLI:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	A	L	A	N	D	Ö	K	E	N
2	A	L	İ	■	■	A	B	A	N	A
3	M	E	N	D	E	R	E	S	■	N
4	U	M	D	E	■	■	K	A	L	E
5	K	■	B	R	İ	Ç	■	■	İ	Ş
6	L	■	E	■	M	A	L	İ	Y	E
7	U	G	R	A	■	V	A	Ş	A	K
8	B	A	G	D	A	D	■	■	K	E
9	E	L	■	İ	L	A	N	L	A	R
10	Z	A	İ	L	■	R	■	A	T	İ

BUGÜNKÜ BULMACA

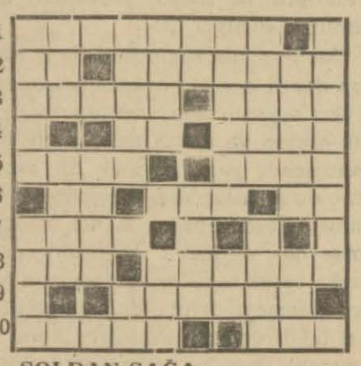

★ SOLDAN SAĞA:

1 — Meşhur Türk amirali
2 — Gökte — Efsanelere ait
3 — Denizde yük taşır — Şeref
4 — Erkek — Ehli hayvan
5 — Nezir — Ayar etmek (piyano)
6 — Yemek yememiş — Rus hükümdarı — Zar sayısı
7 — Utanacak şey.
8 — Biribirine yakın — Hizmet
9 — Ünlü
10 — Bir ırk — Deniz ölçüsü

★ YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Zerzavat — Sinirler (arapça)
2 — Avuç içi — Ana kardeşi
3 — Kapalı olmıyan
4 — Leke — İşte (kaba)
5 — Eserler (arapça) — İyi işiten
6 — Paranın yarısı — Babamız
7 — Büyük otomobil — Başsız ve kuyruksuz ördek
8 — Pis böcek — Ayak takımı
9 — Adalar Denizinde bir ada — Büyük
10 — Meşhur Türk denizcisi

Haricî Askerî Kıtaat İlânları

İslâhiyedeki kıt'at için 305000 kilo un kapalı zarfla 7/3/938 Pazartesi günü saat 15 te İslâhiyede Toğay Satınalma Komisyonunca satın alınacaktır. Muhammen bedeli 39497 lira ilk teminatı 2962 lira 31 kuruştur. Mektuplar saat 14 de Komisyon Başkanlığına verilmiş olacaktır. İsteklilerin ilk teminat ve evrakı müspiteleriyle birlikte Komisyon Başkanlığına müracaatları.

"738„ "905„

*

750 ton 87 oktanlık benzin pazarlık la eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilne bedeli225bin lira olup ilk temi natı 21250 liradır. İhalesi 14Mart938 pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi 1125 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 ncü maddelerinde istenilen belgelerle ihale günü ve saatinde Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (743) (1008)

*

Tümen birlikleri ihtiyacı için 55300 kilo Bulgur kapalı zarfla 7-3-938 saat 15,30 da alınacaktır. Teklif mektupları belli saatte bir saat evveline kadar kabul olunur. Muhammen bedeli 7742 lira ilk teminatı 580 lira 65 kuruştur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltme ye iştirak için belli gün ve saatte teklif mektupları ve kanuni vesikalariyle Lüleburgazda Tümen satınalma komisyonunda bulunmaları.

(745) (1010)

(Hikâyeden Mabaat)

Yine Hergünkü Gibi...

(Başı 6 ıncıda)

eğlencelere götüreceğim... Şu dakikadan itibaren de şu Mak - Klaks denilen hergele ile her türlü ilişiğimi keseceğim.

Pencerenin dışındaki gürültülü şehir onu eğlenceye çağırıyordu. Arkasındaki sandalyanın üzerinde Ketinin önlüğü asılı idi. Önlük aynen Ketinin şeklini muhafaza ediyordu; kollarında, güzle zor farkedilir hafif kıvrıntılar vardı. Bu kıvrıntılar, karısı onun için, onun isitrahati için çalışırken meydana gelmişti. Önlükten karısının hafif bir ko kusu yayılıyordu. Con onu eline al dı; sabit gözlerle ona uzun uzun baktı. Bu önlük sessizdi; dilsizdi. Halbuki Keti ona karşı hiçbir vakit dilsiz olmamıştı.Con Perkinsin gözlerinden yaşlar - evet gözyaşları - boşandı.

Keti döndüğü zaman yine her şey değişecekti. O, karısına karşı yaptığı bütün kaba ve fena hareketleri tamir edecekti. Ketisiz hayatın ne kıymeti vardı?.

Birdenbire kapı açıldı. Elinde küçük bir el çantası olduğu halde içeriye Keti girdi. Con şaşkın gözlerle ona bakmıya başladı. Keti:

— Geri döndüğüme bilsen ne kadar sevindim, dedi. Annem hiç te tahmin ettiğim kadar hasta değilmiş. Kardeşim Sem istasyona gelmişti. Annemin muvakkat bir bayginlık anlattığını ve bana telgraf çektikten biraz sonra iyileştiğini söyledi. Ben de hemen ayni trenle geri döndüm. Canım dehşetli kahve istiyor.

Con Perkins'in evnideki hayat makinesinin hergünkü faaliyetine nasıl başladığını kimse farketmedi. Gizli bir el görünmiyen bir düğmeye bastı. Kayışlar döndü. Tekerlekler harekete geçti. Hayat, yine eski minval üzere cereyana başladı.

Con Perkins saatine baktı. Sekizi çeyrek geçiyordu. Şapkasını aldı ve kapıya yollandı.

Karısı Keti öfkeli bir sesle:

— Con Perkins. dedi. Nereye gittiğinizi öğrenmek isterdim?.

Con :

— Arkadaşım Mak - Klask'a gidip bir parti bilârdo oynıyacağım. dedi.

TOPLANTILAR ● DAVETLER ●

Bugün:

★ Doçent Ziyaettin Fahri, saat 17,30 da Eminönü halkevi salonunda "Liselerin felsefe derslerinden ne istiyoruz?„ mevzulu bir konferans verecektir.

Hafta içinde :

★ Cumartesi akşamı 21 de Beyoğlu halkevinde bir toplantı yapılacaktır. Muharrir arkadaşımız Ömer Rıza Doğrul "Abbasiler devrinde Türkler" mevzulu bir konferans verecektir. Bunu, ar şubesinin konseri takip edecektir.

★ Cumartesi akşamı saat 21 de Aziz Çorlu tarafmdan Eminönühalkevinde "Garp musikisi„ hakkında bir konferans verilecek tir, Bu konferansı bir konser takip edecek tir, Davetiyeler, ev bürosundan almacaktır,

İstanbul Üniversitesi A.E.P. Komisyonundan:

Cinsi	Muhammen fiyatı		Mikdarı		Muvakkat teminatı
Asitfinik	120	Kr.	200	Kilo	
Gılserin	130	„	800	„	
Formalin	100	„	200	„	111 L.

Tıp Fakültesi Anatomi lâboratuvarına alınacak üç kalem ecza 25-2-938 Cuma günü Universite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Isteklilerin 2490 sayılı ihalât kanununda yazılı belgelerle mezkûr gün komisyona gelmeleri. Şartname hergün Rektörlükte görülür. (756)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Tahmini tutarı	% 7,5 pey akçesi:
ve Kadrat	800 Kilo	902 lira	67,65 Lira
ve Kadrat.	300 Kilo		

Devlet Basımevi için 300 kilo ayarlı Anterlin ile 800 kilo kadrat açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin pey akçeleriyle 4-3-1938 Cuma günü saat 15 de Basımevi idare komisyonuna müracaatları.

Şartname Parasız olarak Direktörlükten alınabilir. (881)

ESAT ABDÜRRAHİM tarafından

Borçlunun ismi	Adresleri	Satın aldıkları şeyin cinsi ve motör No.	Belediye No.	Verdikleri Noter senetleri tarih ve No. su	Senedin tanzim edildiği Noter
Bilâl Sarsmaz ve Abdullah Karul	Nişantaş, Meşrutiyet mah. İlhan sokak No. 25 Nişantaş, Meşrutiyet mah. Kellek sokak 37	P4—336173 Plymouth otosu	2768	8524 16-6-37	Beyoğlu Birinci Noter
Bilâl Sarsmaz	Nişantaş, Meşrutiyet mah. İlhan sokak No. 25	C18—16703 Kraysler otosu	2931	932 20-1-938	„
Abdullah Karul	Nişantaş Meşrutiyet mah. Kellek sokak 37	C18—16734 Kraysler otosu	2929	1021 22-1-938	„
İbrahim Tunç	Sıraselvi Nuri Bey çıkmazı No. 128	P4—336178 Plymouth otosu	2769	8523 16-6-37	„
İbrahim Tunç	Sıraselvi Nuri Bey çıkmazı No. 128	C18—16681 Kraysler otosu	2932	931 20-1-938	„
Ömer Sert	Nişantaş, Teşvikiye Büyük Çiftlik sokak 7 No.	P6—118272 Plymouth otosu	2930	927 20-1-938	„
Suat Eyilme	Cağaloğlu Nuru Osmaniye caddesi No. 35	P6—123776 Plymouth otosu	2977	1187 27-1-938	„
İsmail Fırat	Samatya Müteselim sokak No. 48	P6—118305 Plymouth otosu	2969	1189 27-1-938	„
Kadri Erkal	Tophane Eski Salıpazarı Cami sokak No. 11	P6—118356 P6—118313 P6—118315 P6—126902 P6—124943 Plumouth otoları	2964) 2965) 2966) 2967) 2968)	1645 4-2-1938	„
Hakkı Erdemir	Taksim kışla arkası Yeni garaj No. 27	P6—123774 Plymouth otosu	2970	1648 4-2-1938	„
Hasan Şaşmaz	Nişantaş, Meşrutiyet mah. Kodaman sokak 47	P6—77663 Plymouth otosu		1025 22-1-938	„
Belkis Yürüten	Mecidiyeköy, Büyükdere caddesi No. 28	P4E—111181 P4E—111194 Plymouth otosu	2721) 2722)	3867 26-3-937	„
Belkis Yürüten	Mecidiyeköy, Büyükdere caddesi No. 28	P4—336185 Plymouth otosu		8875 22-6-937	„
Belkis Yürüten	Mecidiyeköy, Büyükdere caddesi No. 28	P6—72748 Plymouth otosu		20847 20-12-37	„
Belkis Yürüten	Mecidiyeköy, Büyükdere caddesi No, 28	P6—82236 Plymouth otosu		1028 22-1-938	„
Bayan Makbule	Taksim Valide Çeşme sokak 23	P6—98743 Plymouth otosu	2905	21455 28-12-37	„
Nuri Köksal	Balat, Molla Aşki Dökmeci sokak 3	P6—92012 Plymouth otosu		21740 30-12-937	„
Bodos Oztaşcı	Tarlabaşı, Uzunyol Kayseri apart. 10	P6—70865 Plymouth otosu	2884	20806 20-12-37	„
Kemal Akıncıoğlu	Sıraselvi Hocazade sokak No. 8	P6—77642 Plymouth otosu	2892	20808 20-12-37	„
Hovsep Basmacı	Çarşıkapı, tramvay durak 93-95	P6—40911 Plymouth otosu	2877	20997 23-12-37	„
M. Nuri Soyer	Maçka garajı geçidi 47	P6—77660 P6—77652 Plymouth otosu	2880 2881)	20872 21-12-937	„
Yani Raftopulo	Taksim Osmanlı sokak 26	P6—77645 Plymouth otosu		20834 20-12-937	„
Yuvan Strakaris	Beyoğlu, Aynalıçeşme adalar sokak, Sıvas apart. 8	P6—123771 Plymouth otosu	2990	1676 5-2-938	„

Yukarda isim ve adresleri yazılı şahıslara hizalarında numara ve cinsi yazılı otomobiller tarafımdan semenden olan borçları ödeninceye kadar mülkiyeti muhafaza kaydi şartile satılmış bulunduğu ve mezkûr otomobillerin şahsı salis tarafından satın alınacağı zaman tarafımdan rıza ve muvafakati tahririvesinin istihsali lâzım geldiği bermucibi kanun ilân olunur.

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Mezat kaime No. sı 8869 FUM marka 1/21 No. lı kanunî safi sikleti 451 kilo 199 lira 31 kuruş değerinde müstahzaratı kimyeviye ve sinaiye. Bu eşya açık arttırma ile dahile satılır. MKN 699 bilâ M ve N ks 700 K 216 L 65 KD cilâlı toprak şişe MKN 10002 ABC 9168 M ve N KS II K 700 G 210 L 23 KD Yün mensucat MKN 9095 FİAT M bilâ N KS 3 K 500 G 207 L 21 KD Demirle mürettep ipek perde MKN 740 AĞFA L 918 M ve N KS 58 K 416 L 84 KD Sun'i ipek ipliği MKN 10154 on üç sandık İnhisarlar idaresi anbarında KS 629 LD Defter halinde sigara kâğıdı MKN 2110 HOZ/ADM 54 M VE N KS 6 K 530 G 313 L 17 KD İpek potin bağı MKN 9833 SARTİ M VE N KS 135 K 108 L 8 KD Kıldan hayvan torbası MKN 9885 SARTİ M VE N KS 350 K 39 L 75 KD beygir kılından hayvan tımar fırçası MKN 2040 bilâ M ve N KS I K 500 G 122 L 92 KD İşlenmiş sünger MKN 750 NPC K 80/81 M VE N KS 284 K 318 L 70 KD Kurşundan adresli boyalı boş tüp MKN 9126 (VK) 817 M VE N KS 244 K 2103 L 73 KD Yün mensucat telâ MKN 10082 LUGE 2219 M VE N KS 16 L 500 G 489 L 15 KD Dolu sinema filmi MKN 9861 DD Bilâ M VE N KS 45 K 97 L 50 KD kösele parçası MKN 10037 bilâ M ve N KS 5 K 27 LD yer keçesi MKN 10036 bilâ M VE N KS 41. 500 G 200 L 21 KD Şark halısı MKN 3211 bilâ M VE N KS 51 K 116 L 21 KD Lâstik talaş MKN. 10025 Bilâ M ve N KS 10 K 500 G 51 L 85 KD iki adet Şart halısı MKN 2163 bilâ M VE N KS 1420 K 94 L 75 KD Adi ağaç gaz sandığı MKN 2068 bilâ M ve N KS 5 K 490 G 246 L 29 KD yüzleri ipek içi kanadından ayrılmış kuş bu eşyalarda 1549 sayılı kanun mucibince 28-2-938 gününde ve saat 13 buçukta 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde Sirkecide Reşadiye caddesinde gümrük satış salonunda aktarmaya satılacaktır isteklilerden % 7,5 pey akçesi ve maliye ünvan tezkeresi istenir pey akçelerinin saat on ikiye kadar yatırılması mecburidir. (995)

İSTANBUL BELEDİYESİ Memurları

Kooperatif Şirketinden :

Kooperatifimiz umumî heyeti 14 mart 938 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat on altı buçukta Türbede Kooperatif salonunda adiyen senelik toplantısını yapacaktır.

Müzakerat Ruznamesi

1 — 938 senesi hesap devresine aid idare meclisi ve Murakip raporlarının okunması

2 — 938 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki ve idare meclisi azalarile mürakiplerin ibrası.

3 — Esas mukavelenin 28 nci maddesi hükmüne göre müddeti biten idare meclisi azaları yerine yenilerinin seçilmesi.

4 — Yeniden iki mürakip intihabı ve ücretlerinin tayini,

RESİMLİ ZABITA ROMANI: 43

EMNİYETLİ MÜSTAHZAR
MİDEYİ BOZMAZ - KALBİ YORMAZ
FENASPİN KAŞELERİ
GRİP, NEZLE, BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA VE BÜTÜN AĞRILARLA SANCILAR İÇİN
BİR TEK KAŞE ALMAK KÂFİDİR

Mastarcı Tesviyeci ALINACAK

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede Topçu mühimmat Fabrikası için beş birinci sınıf mastarcı tesviyeciye ihtiyaç vardır. Yol masrafları kendilerine ait olmak üzere yapılacak imtihanda takdir olunacak gündelikle çalışmayı kabul edenler imtihan için nüfus ve askerlik, tahsil ve sanat vesikası ve bonservisleriyle doğruca Fabrika Müdürlüğüne müracaatları. (748)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı	Cinsi		Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.
807750	Adet	Kapsul	242 32	18 17
120840	Adet	Sustalı kapsul	193 34	14 50
207	Kilo	Çiriş	62 10	4 66
137	Kilo	9. Katlı keten ipliği	732 95	54 97
450	Kilo	3. Katlı keten ipliği	2632 50	197 44
797	Kilo	Ökçe perçin çivisi	223 16	16 74
191	Kilo	Ökçe takviye çivisi	53 48	4 01
650	Kangal	Ağaç çivisi	442 00	33 15
93	Metre	Zımpara kâğıdı	55 80	4 19
9000—12000	Kilo	Kösele	20280 00	1521 00
7240	Kilo	Vaketa	18027 60	1352 07
			42945 25	3220 90

1 — Vekiller heyeti kararıyle parası 938 malî senesinde verilmek üzere cinsi miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı (11) kalem kundura malzemesi 2/3/938 çarşamba günü saat (15) de Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunca kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.

2 — (11) kalem malzemenin ayrı ayrı isteklilere ihalesi caiz olduğu gibi hepsinin veya birkaç kaleminin bir istekliye ihalesi de caizdir.

3 — Şartname her gün Gedikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunda görülebilir. Veya (215) kuruş mukabilinde alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme günü saat (14) de kadar kanun ve şartnamesine göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını komisyona vermeleri lâzımdır. (763)

Nafıa Vekâletinden:

Aşağıda cetvelde parti ve mikdarları yazılı cem'an 126455 adet normal kayın traversi avans verilmek üzere tediye maddesi tadil edilmiş olan şartnamesi dahilinde yeniden 3 partide 28.2.938 Pazartesi günü saat 15 ten itibaren ayrı ayrı eksiltmesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme Ankarada Vekâlet Malzeme Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır. Her partiye aid eksiltme şartnamesi ve teferrüatı cetvelde hizalarında yazılı bedel mukabilinde Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden alınabilir. İsteklilerin her parti için ayrı ayrı tanzim edecekleri teklif mektuplarını cetvelde hizalarında gösterilen muvakkat teminat ve talimatnamesine göre Vekâletten alınmış Malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte 28 şubat 938 Pazartesi günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

Partiler	Mikdarı Normal travers	Muhammen bedel	Muvakkat teminat	Şartname bedeli Lira Kr.	
I	61 901	216653.50	12082.68	10.83	Bolu vilâyeti Düzce kazası Girişkuzu ormanından.
II	9 289	27867.00	2090.03	1.39	Bolu Vilâyeti Düzce kazasındaki Kokurdan ormanından.
III	55 265	175190.05	10009.50	8.76	Bolu Vilâyeti Akçakoca kazasındaki Orhandağı ormanından.

Bu eksiltmeye hususî orman sahipleri de girebilirler. (363) (782)

Kimyager Alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede çalıştırılmak üzere maden tahlillerinde çalışmış ve yetişmiş bir kimyager alınacaktır. Isteklilerden askerliğini yapmış olanların vesikalarile Umum Müdürlüğe şifahen veya tahriren müracaatları. "830,,

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2232,5 lira olan her biri 4,700 boyunda 500 adet lokomotif alev borusu açık eksiltme usuliyle 5/3/938 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9 uncu İşletme binasında mübayaa komisyonunda satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin kanunî vesikalarile birlikte ve %7,5 nisbetinde teminat akçelerile komisyona müracaatları ilân olunur. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (878)

İstanbul Komutanlığı İlânları

Istanbul Komutanlığına bağlı olan ve olmıyan Birlikler namına binek koşum mekkâri hayvanı pazarlıkla satın alınacaktır. Hayvan sahiplerinin hayvanları ile Fındıklıda Komutanlık satın alma komisyonuna müracaatları. "684,,

★

3. Kor için 46 çeşit evrakı matbuanın açık eksiltme ile ihalesi 25 Şubat 938 Cuma günü saat 15,30 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 272 liradır. Ilk teminatı 21 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. Isteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (777)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan: 37/3891, paraya çevrilmesine karar verilen elektrikli motör tezgâhının 1 inci açık arttırması 26—2—938 cumartesi günü saat 9,5 ta Galatada Kaval sokağında 21 numarada, Paraya çevrilecek ve kıymetinin % 75 ni bulmadığı atkdirde ikinci açık arttırmasının 1—3—938 salı günü ayni mahal ve saatte yapılacağı ilân olunur. (5288)

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN
Umumî Neşriyatı İdare Eden:
S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN matbaası

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

19 - Şubat - 1938 Vaziyeti

AKTİF			PASİF		
	Lira			Lira	Lira
KASA:			**Sermaye**		15.000.000,—
Altın: Safi kilogram 19.702.504	27.713.148,17		**Ihtiyat Akçesi**		
BANKNOT	23.939.767,—		Adî ve fevkalâde	2.105.172,40	
UFAKLIK	1.145.175,30	52.798.090,47	Hususî	4.516.007,70	6.621.180,10
Dahildeki Muhabirler:			**Tedavüldeki Banknotlar:**		
Türk lirası	668.653,60	668.653,60	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Hariçteki Muhabirler:			Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	14,372,277,—	
Altın: Safi kilogram 6.482,909	9.118.729,56		Deruhde edi, evrakı nakdiye bakiyesi	144,376,286,—	
Altma tahvili kabil Serbest dövizler	14.908,47		Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19,000,000,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	28.087.332,17	37.220.970,20	Reeskont mukabili ilâveten ted, vazd,	13,000,000,—	176.376.286,—
Hazine Tahvilleri:			**Türk Lirası Mevduatı:**		12.186.794,63
Deruhte edi, evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		**Döviz taahhüdatı:**		
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	14.372.277,—	144.376.286,—	Altma tahvili kabil dövizler	14.434,24	
Senedat Cüzdanı:			Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	30.988.569,44	31.003.003,68
HAZINE BONOLARI	2.700.000,—		**Muhtelif:**		105.809.081,81
TICARI SENEDAT	37.106.681,40	39.806.681,40			
Esham ve Tahvilât Cüzdanı					
A — (Deruhde edilen evrakı nakdiyenin karşılığı Esham ve Tahvilât(itibarî kıymetle)	38.635.516,02				
B — Serbest esham ve tahvilât	5.189.983,61	43.825.499,63			
Avanslar:					
Altın ve Döviz üzerine	57.370,22				
Tahvilât üzerine	8.584.857,25	8.642.227,47			
Hissedarlar:		4.500.000,—			
Muhtelif:		15.157.937,45			
	Yekûn	346.996.346,22		**Yekûn**	346.996.346,22

2 Mart 1933 tarihinden itibaren
İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

T. İŞ BANKASI
1938
Küçük Carî Hesaplar
İkramiye Plânı

4	adet	1000	liralık	4000 lira
8	„	500	„	4000 „
16	„	250	„	4000 „
76	„	100	„	7600 „
80	„	50	„	4000 „
200	„	25	„	5000 „
384	„			28600 „

Kuralar: 1 Mart, 1 Haziran, 1 Eylûl, 1 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En Az 50 Lira Mevduatı Bulunan Hesaplar Kuralara Dahil Edilecektir.

GRİPİN

Baş, diş adale ağrılarile diğer ağrıları en kısa zamanda ve en kat'i şekilde dindirir, nezleye, soğuk algınlığına, gripe ve emsali hastalıklara karşı blihassa müessirdir,

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız

FEMİL

Bayanların âdet zamanlarında seve seve kullancakları en birinci sıhhî, pratik âdet bezleridir. Her büyük Ticarethanede bulunur.

Aslan ve Eskihisar Müttehit Çimento ve Su Kireci Fabrikaları Anonim Şirketi:

İLÂN

İkinci Davetname

Aslan ve Eskihisar müttehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketinin 23 şubat 1938 tarihinde içtima eden adi hissedaran heyeti umumiyesinde ticaret kanununun 366 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabı müzakere hasıl olmadığından şirketi mezkûre hissedaranı zirde münderiç ayni ruznameyi müzakere etmek üzere 17 mart 1938 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 da Galatada Agopyan hanında şirket mrekezinde inikat edecek ikinci adi bir heyeti umumiye içtimaına davet olunurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1 — Meclisi idare raporu ile murakip raporunun kıraati,

2 — 1937 senesi muamelâtına aid hesabatın kabulü ve meclisi idare azasının ibrası ve senei mezkûre netayici muamelâtına dair meclisi idarenin teklifi,

3 — Meclisi idare azasına verilecek ücreti huzurun tayini ile beraber umuru şirketin idaresine sureti mahsusada memur edilecek aza aidatının tesbiti,

4 — Meclisi idareden çıkan azanın yerlerine yenilerinin intihabı,

5 — 1938 senesi için bir murakip intihabı ile aidatının tesbiti ve murakibin mazerti halinde ifayı vazife eylemek üzere diğer bir zatın intihabı,

Lâakal 25 hisse senedine malik olup ta içtimaı mezkûrde hazır bulunmak isteyen zevat ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı mukabilinde alınacak makbuzlar şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

İstanbul 23 şubat 1938

Meclisi İdare

RADYOLİN

Dişlere hayat verir.

ANCAK

Her sabah ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metod'a takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

Sabah, ve akşam her yemetken sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Her banyodan sonra saçınız
Bu şekle girerse
BRİYANTİN PERTEV
onları düzeltmevi temin eder.

Avrupanın bayat, kurtlu çocuk gıdalarından sakınınız! Yavrularınızın midesini abur cuburla doldurmayınız! Tabiî, saf, lezzetli

na çocuklar bayılıyor. Çok iştihalı ve severek büyürler. Bu saf özlü unlar vitamini bol, gıdası çok ve kalorisi yüksektir. Bütün çocuk doktorları buna şehadet eder. Avrupada daima diplomalarla musaddak birinciliği kazanmıştır. Bu kadar yüksek evsafa malik tabii gıda ancak HASAN ÖZLÜ UNLARIDIR.

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelye, Badem, Çavdar özü unlarını çocuklarınıza yediriniz

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

HAYATIMIN
En büyük
HEYECANI

Uç merasim gününde adi bir pudra kullanmak mecburiyetinde kaldım. Pudra, cildimde parça parça yapışıyor ve yüzüm "makyajlı,, bir şekil gösteriyordu. Bu pudradan tamamen sarfı nazar ettim. Ve havalandırılmış ve krema köpüğü ile karıştırılmış yeni ve tamamen görünmez bir pudra kullanmağa başladım. Beni görenler şaşıyordu. Çünkü ben artık aynı değildim.

Pudra âleminde keşfedilmiş en büyük sırdır. Bu yeni pudranın formülü ve istimal hakkı büyük mali fedakârlıklarla hemen **Tokalon** müessesesi tarafından satın alınmıştır. Şimdi **Tokalon** pudrası namile ve her gün daha taze, daha nermin, daha güzel görününüz.

KANZUK

MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TOZUDUR

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

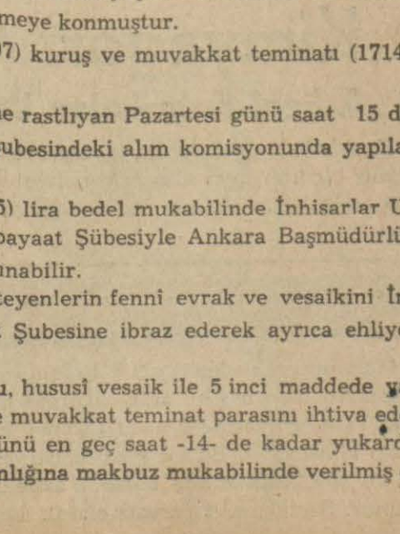

INGILIZ KANZUK ECZANESI
BEYOGLU - ISTANBUL

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

I — Şartname ve projesi mucibince Urfada yaptırılacak Müdürlük binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (22864) lira (97) kuruş ve muvakkat teminatı (1714) lira (87) kuruştur.

III — Eksiltme 7/III/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (1.15) lira bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat Şübesiyle Ankara Başmüdürlüğünden ve Urfa Müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, hususî vesaik ile 5 inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parasını ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat -14- de kadar yukarda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (B) (919)